

СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ
Крайова Управа в США

СТАЛІНСЬКО-ХРУЩОВСЬКЕ ОХВІСТЯ

НЮ ЙОРК

1964

ЧІКАГО

diasporiana.org.ua

СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ
Крайова Управа в США

Канадсько-Український Бібліотечний Центр
Канадська Торгова

СТАЛІНСЬКО-ХРУЩОВСЬКЕ ОХВІСТЯ

НЮ ЙОРК

1964

ЧІКАГО

Видання
Крайової Управи СБУ в США
Редактор В. Коваль

A. L. U. (S. V. U.), INC.,
P. O. Box 38, Greenpoint Station
Brooklyn 22, N. Y., U. S. A.

В цій брошурі зроблено підсумки переведеного в 1963 році українцями на чужині, відзначення 30-их роковин московського голодоморного народовбивства в Україні, докнаного в 1933 році.

Потребу цього видання Спілка Визволення України добачила в тому, що відзначування цієї трагічної дати, тридцятилітньої давности, бувші вислужники комуно-московських колоніялістів в т. зв. УССР, які випадково опинилися на еміграції, намагалися використовувати для виправдування злочинів «кадрів з КП(б)У й комсомолу» dokonаних ними над українським народом.

В брошурі поміщено: матеріали Протестаційних Зборів, які відбулися проти тих, що зловжили жертвами голоду використавши Маніфестацію в 30-ти річчя голоду, яка відбулася в м. Чікаго 13-го жовтня м. р.; доповідь ред. В. Коваля «Сталінсько-хрущовське охвістя» в якій докладно на-світлено шкідливу для української визвольної справи діяльність т. зв. хвильовистів на чужині; й документальні матеріали О. Калиника «Хто допомагає Москві замаскувати народовбивство 1933 року?», які є незаперечним доказом того, що українські комуністи й комсомольці є беззастережними виконавцями наказів Москви у винищуванні власного народу.

Крайова Управа СБУ в США

Увага!

Увага!

**Вже в найближчому часі, появиться нове видання
Головної Управи СВУ**

**СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ
Й
СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ**

ЗБІРНИК ч. 2

(Велика вісімка, 270 сторінок)

В цьому виданні опубліковано матеріали про СВУ й СУМ; про деяких найвизначніших діячів цих організацій у підсоветській Україні, що повністю або частково були друковані в різних українських виданнях на чужині, як також нові матеріали, що безпосередньо чи посередньо відносяться до діяльності СВУ, або мають зв'язок з її національно-визвольною боротьбою під московськими со-ветами, чи політикою відновленої СВУ на еміграції.

Опубліковане в Збірнику ч. 2, дасть змогу читачеві, а зокрема українській молоді пізнати величне минуле Спільки Визволення України й Спільки Української Молоді та їх діячів, велетнів українського інтелектуального світу, що його в особі найвидатніших представників української національної культури знищила червона Москва, при активній співпраці комуністів українського роду.

Опубліковані матеріали є актом обвинувачення проти усіх тих, які довгі роки на чужині, намагаються проти-ставити жалюгідні «здобутки жовтня» в УССР та їх московських вислужників, визвольній боротьбі україн-ського народу за українську незалежну державу.

*Ціна одного примірника в США і в Канаді 3.00 дол.
Замовлення слати на адресу:*

**A. L. U. (S. V. U.), INC.,
P. O. Box 106 Cooper Sta.
New York 3, N. Y., U. S. A.**

30-РІЧЧЯ ГОЛОДУ Й ХВИЛЬОВИСТИ*)

В 1963 році українці в некомуністичному світі відзначали протестаційними маніфестаціями 30-ту річницю московсько-комуністичного голодоморного народобивства, dokonаного в Україні у 1933 році.

На цих маніфестаціях, що їх влаштували українські громади, зокрема в США і в Канаді, виступали з промовами крім українців також визначні американські й канадійські політичні діячі, а в Конгресі США був проголошений внесок з осудом московсько-комуністичного народобивчого колоніалізму.

Під час маніфестацій американська й канадійська місцева преса, як також радіо, а в Канаді й телевізія, широко інформували громадян своїх країн про відзначувані українцями жалобні роковини.

Однак все це треба віднести на рахунок місцевих українських досягнень, які хоч і мали величезну вагу в інформуванні чужинців про становище українського народу під советами, але не були використані для широкої міжнародної політичної акції українськими центральними політичними установами, як наприклад Українським Конгресовим Комітетом Америки чи Комітетом Українців Канади. З невідомих причин Екзекутива УККА так і не виконала своєї обіцянки надіслати з приводу загибелі 7-ми мільйонів українців з голоду відповідний Меморандум до Уряду США й Об'єднаних Націй, а Екзекутива Комітету Українців Канади ще й робила перешкоди, щоб не допустити до протестаційної Маніфестації в столиці Канади Оттаві, що її не зважаючи на це з великим відгомонам у столичній пресі, в радіо й телевізії перевела Спілка Визволення України, використавши нагоду відзначування советською амбасадною 46-их роковин «жовтневої революції» в Росії. Також в м. Торонті в Канаді не без участі централі КУК-у була поведена кампанія проти переведення Манівестації в 30-ліття голоду, що її підготовляв місцевий Відділ Комітету Українців Канади і яка все ж таки відбулася тут 20-го жовтня м. р. з участю 10 тисяч осіб.

*) «Місія України», ч. 1 (16) 1964 р.

Кажуть, що така поведінка КУК-у була викликана небажанням урядових чинників Канади попсувати «бізнес» з продажем московським голодоморам канадійської пшениці, що саме в той час переводила в цій справі переговори з урядом Пірсона.

І американський уряд, як виходить, також був зацікавлений догодити Москві замовчуванням відзначування українцями в США голодоморних роковин, бо про маніфестації не було передано жодних вісток за залізну заслону ні через урядову радіовисильню «Голос Америки», ані через «приватну» «Свобода» в Мюнхені (Німеччина), що підлягає Американському Комітетові Визволення, який провадить свою діяльність за вказівками міністерства закордонних справ уряду США.

Не чути було також, щоб у справі московського голодоморного народобивства протестувала перед урядами некоммуністичних країн Українська Національна Рада, або щоб цю справу активізували ЗЧ ОУН через Антибольшевицький Блок Народів, який у 1963 році провадив протимосковську акцію серед далекосхідних-азійських народів.

Для Спілки Визволення України 1963 рік був великою пробою, щодо перевірки її спроможностей, сконцентрувати у відповідний момент увагу української еміграції довкола переведення конкретного завдання. Цим завданням було відзначування 30-ої річниці голодомору в Україні.

Поставлена СБУ ціль охоплювала:

1. Широку інформацію на терені Об'єднаних Націй про комуно-московський народобивчий колоніалізм;
2. Мобілізацію українців на чужині для переведення протестаційних маніфестацій;
3. Наголошування співучасті українських комуністів і комсомольців в голодоморному народобивстві власного народу;
4. Рішуче підкреслити, що голодоморство в Україні було заздалегідь заплановане московськими й жидівськими комуністами;
5. Підняти завісу над пов'язанням плянів світової мафії щодо України й виморюванням Москвою українського народу голодом.

Й сьогодні, коли робимо підсумки переведеної в 1963 році акції в 30-ліття голодоморства слід зупинитися на висвітленні

її окремих моментів, що мали місце насамперед на теренах найбільшого поселення українців, тобто у США і в Канаді.

Вже на самому початку 1963 року Головна Управа СВУ очікувала, що Управи Українського Конгресового Комітету Америки й Комітету Українців Канади проголосять спеціальне звернення до українців обох країн в якому заявлять про централізоване відзначування 30-их роковин голодоморного народобвистства в Україні. Однак, цього не сталось?

Щойно після того, як Спілка Визволення України розгорнула широку пропагандивну кампанію в українській пресі; коли дослівно закидала всі українські організації, установи й пресу своїми зверненнями; коли відповідні листи із засудом московського народобвиствого колоніялізму ГУ СВУ вислала до американських урядових чинників і всіх делегацій членів ОН, Екзекутива Конгресу Українців Канади дещо раніше, а Екзекутива УККА, щойно 17-го вересня 1963 року звернулися до своїх відділів з пропозицією, щоб вони перевели відзначення 30-річчя голодоморства. Зроблено це було вже тоді, коли українські громади: одні ці відзначення перевели, а інші до цього готувалися.

Між іншим відозва Спілки Визволення України в 30-ти річчя голодоморства в англійській мові була повністю поміщена в американському журналі «Кріщен Анті-Комунізм Крусейд» за жовтень 1963 року.

Також згідно з надісланими матеріалами Спілки Визволення України, 12-го листопада 1963 року говорив про голодову змору в Україні у 1933 році, відомий в цілій Америці радіокоментатор д-р Карл МекІнтайр, що його півгодинні політичні коментарі передаються через 427 радіовисилень всієї Америки. При цьому він звернув увагу американців на небезпеку політики співіснування з комуно-московськими колоніялістами.

З української преси слід відмітити найстарший в Канаді (60 років!) тижневик «Канадійський Фармер», що виходить у Вінніпегу, в якому на протязі цілого 1963 року друковано матеріали про голодову змору в Україні у 1933 році: спогади, відозви звернення та репортажі з маніфестацій.

Великим недоліком у висвітлюванні московського голодоморства було те, що автори статей і доповідачі на маніфестаціях майже не приділяли уваги теророві Москви в Україні, що був застосований проти всіх прошарків українського народу ще перед тим, як прийшло до масового вимирання українського населення з голоду в 1933 році. Ця прогалина приводить різних

«дослідників» до висновку, що українці «вимирали з голоду без спротиву».

Вихований на еміграції хвилювист В. Голубничий, член Української Вільної Академії Наук у США на сторінках газети «Свобода» з 12-го квітня 1962 року, в статті «Не запалюймо свічку України», писав:

«...Коли еміграція інформує світ... скільки українців вимерло без повстання з голоду, то вона лише переконує тих, хто калькує і думає, що українська справа стоїть слабо, що українці не здатні на спротив і вижиття...»

Так пише член УВАН, який «досліджує» українське життя під софитами?

А тим часом є на еміграції і свідки й учасники великих повстань в Україні під час колективізації, коли цілі райони були «очищені» селянами від советської влади, а за вислужництво перед Москвою заплатили життям українські місцеві комуністи, комсомольці й безпартійні активісти. Ці повстання були жорстоко придушені військами ГПУ (НКВД).

Були також випадки, що до селянських заворушень приєднувалися територіальні частини червоної армії, що в той час складалися з українців.

Розгром колгоспів селянами у 1929 році був причиною звернення самого Сталіна з відозвою «Запоморочення від успіхів» у якій він заявляв, що мовляв колективізація має відбуватися «добровільно». А відомі в Україні бунти жінок по селах, які розбивали зсіпні пункти хліба та забирали пограбоване у селян збіжжя. Чи це не був активний спротив советській владі? Й на-решті поголовне винищування українськими селянами власної худоби коли їм стало ясно, що її в них заберуть до колгоспів силою, чи це не був свідомий саботаж комуно-московських плянів в Україні?

Очевидно, відома В. Голубничому й судова розправа над провідним складом СВУ-СУМ-у в Харкові у 1930 році, що були між іншим обвинувачені й у готуванні масового повстання українського народу проти московських колоніалістів і їх українських маріонеток.

Але справа в тому, що якраз на відтинкові «підсоветських справ», опанована хвилювистами УВАН (В. Голубничий, Ю. Лавріненко, Г. Костюк) навіть і в гадці немає «досліджувати» питання спротиву українського народу советській владі й наприклад справу СВУ-СУМ ці «дослідники» представляють, як «про-

вокацію ГПУ», що мовляв створило ці організації при допомозі своєї агентури для того, щоб виявити українські активні національні сили з метою їх винищення. З цього й виходить, що і академік С. Єфремов — провідник СВУ і всі ті тисячі членів СВУ, а також М. Павлушков — провідник СУМ-у та усі сумівці були... іграшками в руках московського ГПУ?

Натомість, хвильовисти намагаються підмінити національно-визвольні сили українського народу місцевими комуністами та представити їх, як оборонців інтересів української нації перед Москвою до яких в Україні вони й самі належали та стягали з дядьків «кожушки», тобто розкуркулювали, заганяли в колгоспи та допомагали Москві вивозити «куркулів» і «підкуркульників» на Сибір. І робиться це з єдиною метою вибілити свою власну минулу злочинну роботу!

Але про те, що українські комуністи й комсомольці не мали ніякого зв'язку з українським народом признається хвильовист Г. Костюк у виданій англійською мовою його книжці «Сталінське правління в Україні». Про це на стор. 144. він пише:

«Вони (українські комуністи)... тісно співпрацювали з московськими більшовиками, а тому ізолювали себе від маси українського народу і втратили його довір'я».

Мова тут, очевидно, про «довір'я» з боку пролетаріату, який під час революції 1917 року був повірив костюкам у рай «загірної комуні» та воював проти своєї української самостійності. Бо український народ в загальній масі ніколи не йшов за українськими комуністами.

Однак не зважаючи на такі признання самих хвильовистів, вони у своїй пропаганді увесь час намагаються дочепити «кадри з КП(б)У й комсомолу» в Україні, що були репресовані Москвою за партійні провини, до їхніх жертв, як наприклад голодоморства 1933 року, та малювати їх оборонцями інтересів українського народу.

І треба признати, що в деякій мірі їм це вдалося зробити. В останні роки, сторінки української самотсїницької преси та деякі українські політичні кола й установи, як наприклад Український Конгресовий Комітет Америки в своїх писаннях про терор Москви в Україні й про його наслідки, почали ставити на першому місці не голодоморство, чи знищення Української Автокефальної Православної Церкви й інтелектуальної еліти (про

СВУ-СУМ вони взагалі мовчать!), а... репресії супроти членів і кандидатів ЦК КП(б)У й «уряду» УССР.*)

Про це говорили хвильовисти й у своїх доповідях на маніфестаціях у 30-річчя голоду, що очевидно викликало велике обурення з боку тих, які пізнали цих московських вислужників на власній шкірі.

Хвильовистів, очевидно, мало турбує той факт, що згадувані ними репресії супроти українських комуністів були dokonані Москвою далеко пізніше, тобто аж після того, як вони власними руками винищили мільйони українського народу!

Чи ж маємо оплакувати яничарів Москви тільки за те, що вони не врятували своєї власної шкіри перед московськими комуністами?

Та однак і в цьому випадкові хвильовисти не в одне брешуть. Одні пишуть, як наприклад Г. Костюк, що «українське» ЦК КП(б)У було знищене у 1935 році («Сталінське правління в Україні» стор. 127). В летючці УККА, що була видана з нагоди приїзду Хрущова до США, у 1960 році, ця сама подія датована 1937 роком, а в Меморандумі Конференції Американців Центрального і Східного Європейського Походження (КАСПД), що був надісланий на конференцію чотирьох у Парижі в 1960 році в розділі «10. Україна» написано, що цю ліквідацію dokonано у 1938 році?

Хтож після цього може повірити, як насправді було?

Найхарактеристичнішим у відзначуваннях 30 річчя голоду було помітне настирливе намагання УРДП та її прибудівок пропихати хвильовистів на доповідачів, які, як «свідки» й «потерпілі» від голоду в 1933 році у своїх промовах змішували докупі і тих, що вмирали з голоду і тих, що допомагали Москві їх голодом морити.

Була це мета хвильовистів, протиставити свою пропаганду незаперечним фактам, що голодоморство в Україні перевела Москва, саме руками «кадрів з КП(б)У й комсомолу» тобто при активній співучасті українських комуністів і комсомольців!

Звичайно, ця хвильовистська пропаганда почалася не в 1963 році, а багато раніше. Хвильовисти лише використали 30-ту річницю голодоморства, щоб вийти з цією брехнею перед громадянством, сподіваючись очевидно, що серед присутніх на маніфестаціях не знайдеться справжніх жертв того голоду?

*) Див. Додаток: «Постанови і резолюції — IV. В справах Українського Конгресового Комітету Америки», стор. 64.

Ще у травні 1952 року на пленумі ДОБРУС-у в Нью-Йорку в справі відзначення 20-ти річчя голодової змори в Україні, В. Новицький (член УРДП) вніс пропозицію, щоб це «відзначення відбулося під знаком жалоби по... М. Хвильовому». Підтримували цей внесок В. Гришко — ідеолог УРДП — і М. Степаненко. Той самий М. Степаненко, який у тому ж таки 1952 році, як заступник голови ГУ ДОБРУС-у невідомо де подів зібрані серед бувших репресованих українців під советами свідчення, що їх він мав передати до відповідної комісії ОН.

Наведений приклад і багато інших, що їх практикував на терені США «антикомуністичний» ДОБРУС і змусили справжніх репресованих і переслідуваних під советами українців залишити цю організацію та створити іншу, під назвою «Асоціація бувших українських політичних в'язнів советських тюрем і концтаборів».*)

Користуючись методою, що часто повторювана брехня може бути сприйнята за правду, хвильовисти з під стягу УРДП вже довгі роки обробляють українську еміграцію в напрямку прищепити їй, а зокрема новому підростаючому поколінню, переконання, що виступники Москви, українські комуністи й комсомольці в Україні, як у минулому так і сьогодні, чинять українському народові добро, й що в усіх злочинах dokonаних над українською нацією в СССР, впродовж сорока років винні виключно московські комуністи, тобто Москва.

При цьому вони промовчують, що при допомозі українських комуністів Росія перемогла Українську Народню Республіку в 1920 році, використавши їх, як п'яту колону в запіллi молодой Української Держави й, що сьогодні в УССР вони є тільки виконавцями наказів Москви в пляні її колоніальної політики в Україні.

Натомість хвильовисти твердять, що треба лише позбутися опіки «старшого брата» над Комуністичною Партією України, як усі її московські виступники **перевтіляться** в українських патріотів, очевидно УССР, бо про це вони відверто не говорять, а ховаються з чисто тактичних міркувань за спину Української Народньої Республіки.

Отже, до того часу, кажуть хвильовисти, як це станеться, усіх цих комуністів і комсомольців треба уважати за «провідний актив» української нації, бо вони там при владі, й мусять **пристосовуватися** до політики московських колоніалістів, бо

*) Див. Додаток: стор. 72—77.

інакше буде біда, їх Москва може винищити за непослух, як це вже сталося з Хвильовим, Скрипником, Любченком і багатьма іншими, що «чинили спротив» Москві маючи на увазі добро українських національних інтересів.

І саме в той час, коли ця фальшива пропаганда шириться в українському самостійницькому середовищі на чужині, комуніст Іван Майстренко, один з основоположників УРДП, який у 1959 році побував на Віденському фестивалі, на підставі особистих спостережень і розмов з партійно-комсомольськими «кадрами» сьогодишньої УССР, в статті «Рядянська молодь на віденському фестивалі», (див. «Вперед за серпень 1959 року»), пише так:

«Безумовно ці люди не були ініціаторами русифікації українських шкіл. Але не є й оборонцями проти русифікації. Словом, усі вони, починаючи з міністра освіти УССР Білодіда (який недавно заявив теж, що мережа російських шкіл в Україні буде поширюватись, бо того хочуть батьки) і кінчаючи оцим редактором «Молоді України» (з яким І. Майстренко мав розмову, прим. наша) всі вони на один манер — слухняні виконавці рішень (читай апарат ЦК КПСС). Безкритичні, холодно-вирахувані, не думають вони ні про комунізм, ні про Україну, а тільки про те, як би не збитися з ноги, як би йти в ногу з вимогами часу. Це вже не були ні троцькісти, ні бухарінці, ні скрипниківці, ні сталіністи, ні навіть хрущовці. Це були слухняні виконавці, чиновники-малороси в імперській провінції, що називається Українська ССР».

Цим твердженням І. Майстренко цілковито знівечив демагогічну заяву Івана Багряного — генерального секретаря ЦК УРДП, який на другому з'їзді цієї партії у своїй доповіді «Наша генеза і наші резерви» (див. журнал «Наші позиції» ч. 1 за 1948 рік) говорив про те на які саме «кадри» орієнтується УРДП в побудові української держави. Про це він сказав:

«Але ті кадри знаходяться в КП(б)У й комсомолі, тобто — під КП(б)У й комсомолом, що ними розпоряджаються...»

А потім, назвавши Хвильового, Гудзенка, Кравченка й ще кількох, з поміж яких ці два останні взагалі не визнають себе українцями, Багряний заявив:

«Ми ставимо ставку на ці кадри і хочемо їх включити в український політичний балянс».

Не беремося ворожити, який відсоток з поміж теперішніх українських комуністів і комсомольців можна буде «включити» в український «політичний балаянс», натомість зачитуємо слова Івана Майстренка зі згаданої попереду його статті:

«Я не є песиміст: доля українського народу не залежить від поведінки чиновників в апаратах УССР. Все залежить від того, що у вирішальну хвилину скаже український народ».

Однак тверезий голос І. Майстренка, що відколосся свого часу від УРДП Івана Багряного й створив УРДП-«ленінську», був знівечений довголітньою пропагандою хвилюєвистів про «національні» українські «кадри в КП(б)У й комсомолі», що знайшло широкий відгомін серед деяких українських емігрантських середовищ з Галичини, які не лише з причин незнання справжньої ролі цих вислужників Москви в Україні (зокрема з часів Хвилюєвого й Скрипника) в неї повірили, але й насамперед сприйняли її, як тактичну «розв'язку» того безвихідного становища в якому опинилася їхня власна визвольна політика. Справа в тому, що ці середовища пов'язували себе з революційним підпіллям, яке діяло на західно-українських землях. Але сьогодні, коли його там вже не чути, їм залишалось одне: або стати виключно емігрантською політичною групою, або знайти щось таке в «краю» на щоб можна було знову посылатися у своїй партійній пропаганді.

Тож сьогоднішнє замилювання цих середовищ в «реалітети» й «державу УССР», є спекулятивним «переставленням» їх попередньої політики з «революційного підпілля» на «реальні». Тим вони кажуть сили, що діють тепер у підсоветській Україні. Тим більше, що саме цього, якраз потребують і їхні теперішні хлібодавці з неукраїнських кіл, які зацікавлені в ширенні пропаганди про «співіснування» з червоною Москвою.

Ці середовища, очевидно не турбуються тим, що в такому випадкові уся попередня революційна боротьба і її жертви, яку довгі роки провадило підпілля, а в тому й Українська Повстанська Армія проти московських колоніалістів та їх українських вислужників комуністів в Україні, виходить, була не потрібною?

А тим часом, хвилюєвисти потирають руки: своє бо завдання вони виконали, тепер їхнє «діло» рухають «советознавці» й «реалітетники» з цього боку Збруча, які надають політичний «тон» усій українській еміграційній політиці, бо у їхніх руках преса, союзи й комітети, а найголовніше по їхньому боці чисельна перевага українських емігрантів з Галичини.

Саме про це, один з чільних активістів УРДП М. Степаненко у статті «Ще раз про бій за українську людину» (див. «Прометей» з 8-го грудня 1960 року) писав:

«...наші ідеї й наші гасла перебирають зовсім без страху інші. Їх перебрали й зробили на них моральний капітал націоналісти із закордонної ОУН (Прибудівка ЗП УГВР*) — М. Лебеда, прим. наша). Це дало їм відкрити двері до умів і сердець думуючої частини еміграції й до тих лябораторій, де оформлюється політична думка американських керівних кіл. Що більше, навіть мельниківці устами відповідального редактора «Українського Слова» в Парижі О. Ждановича заявляють те, що вважає за ересь пересічний послідовник (очевидно дуже не послідовний!) нашого руху».

А коли до згаданих М. Степаненком тих «інших», додати ще й наддніпрянську еміграцію з періоду визвольних змагань 1917—20 років, яка так само немає підсоветського досвіду, а тому в значній мірі вже також спасувала перед пропагандою УРДП, то немає чого дивуватись, що згадана хвильовистська пропаганда вже дісталася й на протикомуністичні маніфестації чим перетворює їх на багатолюдні посміховища над жертвами московських вислужників в Україні.

Яскравим прикладом такого посміховища, була доповідь, що її з рамени УРДП-ОДУМ-у, зловживаючи довір'ям місцевого Громадського Комітету, виголосив О. Коновал на протестаційній маніфестації в Чикаго в 30-ліття голодоморства в якій він змішав до купи тих, що з голоду вмирали з тими, що до цього довели та змалював українських комуністів жертвами Москви за їхній нібито спротив народовбивству українського народу.

Проти цієї зухвалої провокації рішуче заперестували ті, що уціліли від голоду. На знак протесту вони залишили маніфестацію й пізніше скликали всегромадські збори українців м. Чикаго на яких засудили фальшиву пропаганду УРДП та розповіли про своє пережиття під час голоду в Україні й про ту юдину роль, яку виконували на службі Москви «кадри з КП(б)У й комсомолу» в голодоморному 1933 році.

*) Див. Додаток: «Постанови і Резолюції — V. В справі «зміновиховства» й «реалітетів», стор. 66.

Також: «Закордонне Представництво Крайової Фікції», стор. 93.

Через те, що повокативна доповідь О. Коновала не була відокремленим явищем бо в подібному дусі виголошував промови на маніфестаціях, які відбулися в кількох інших громадах США й Канади і хвильовист С. Підгайний — член ЦК УРДП й СУЖЕРО (прибудівка УРДП в Канаді), Крайова Управа СВУ в США вирішила видати друком матеріали Протестаційних Зборів українців м. Чикаго, які відбулися тут 7-го грудня 1963 року в приміщенні Українського Народнього Союзу.

Ініціатором зборів були осередки СВУ в м. Чикаго й м. Вестчестері. Відбулися вони при активній співучасті членів СЗСУ-СП, Союзу Гетьманців Державників і Вільного Козацтва. Головним доповідачем був ред. В. Коваль — керівник Політичного Відділу Головної Управи СВУ, що прибув на означений час з Нью-Йорку й виголосив доповідь на тему «Сталінсько-хрущовське охвістя».

Слід згадати, що в процесі підготовки до Протестаційних Зборів з боку місцевих клітин УРДП й ОДУМ-у були спроби їх зірвати: вживано «впливів» щоб господарі відмовили вже винайняте приміщення, а в місцевій газеті «Українське Життя» з 7-го грудня 1963 року, що її редагує хвильовист Ю. Степовий, в передовиці, і в окремій статті закликувано українців не йти на збори, які мовляв, влаштовують «ворохохобники», що безпідставно обвинувачують Громадський Комітет, який підготовляв маніфестацію в тому, що її нібито використали «хвильовисти» для «прославлювання націонал-комунізму».

Багато демагогічних тверджень є в цій писанині, але немає й одного рядка про те, що О. Коновал таки вибілював українських комуністів. Як видно редактор згаданої газети побоювся відверто стати проти поширюваної хвильовистами брехні?

Протестаційні Збори відбулися у виповненій залі приміщення УНСоюзу. За Президіяльним столом зайняли місця представники: від СВУ п. п. І. Карпенко і М. Кульчицький, від СЗСУ-СП п. Т. Печенюк, від Гетьманців п. К. Черевченко, від Вільного Козацтва п. Г. Білоус і від жіноцтва п-ні В. Петрошук.

Керував зборами п. І. Карпенко, який після вступного слова запросив до доповіді ред. В. Ковалю, що тривала півтори години. Після доповіді відбулися запити й дискусія та прийнято відповідні резолюції із засудом диверсії хвильовистів.

ПРОТЕСТАЦІЙНІ ЗБОРИ ПРОТИ ЗЛОВЖИВАННЯ ЖЕРТВАМИ ГОЛОДУ

Дня 7-го грудня 1963 року в приміщенні Українського Народного Союзу в м. Чикаго з ініціативи Осередків Спільки Визволення України м. Чикаго й м. Вестчестеру та при активній співучасті СЗСУ-Селянської Партії, Союзу Гетьманців Державників і Вільного Козацтва відбулися тут Протестаційні Збори проти зловживання хвилювистами з УРДП й ОДУМ-у жертвами голоду в Україні, що мало місце під час Маніфестації в 30-річчя голоду, яка відбулася в м. Чикаго 13-го жовтня 1963 року.

Головним промовцем на цих Зборах був запрошений з Нью-Йорку ред. В. Коваль, керівник Політичного Відділу Головної Управи СВУ, що прочитав доповідь на тему: «Сталінсько-хрущівське охвістя».

Відбулися Протестаційні Збори в заповненій присутніми залі, але, як і треба було сподіватись серед них не було хвилювистів (хоч вони й заповідали «бій»!), а лише кілька їхніх поплентачів. Це вже відомо з практики, що «кадри з КП(б)У й комсомолу» на чужині не наважуються на чесне змагання з політичними противниками, а діють завжди «тихою сапою».

Відкрив Збори п. І. Карпенко, голова Осередка СВУ у м. Чикаго, який закликав присутніх вшанувати вставанням з місць жертви московсько-комуністичного народовбивства в Україні та смерть з руки комуніста, Президента США Дж. Ф. Кеннеді.

До Президії Протестаційних Зборів були запрошені: від СВУ проф. М. Кульчицький, від СЗСУ-СП п. Т. Печенюк, від Союзу Гетьманців Державників п. К. Черевченко, від Вільного Козацтва п. Г. Білоус та від жіноцтва п-ні В. Петрошук.

Після вступного слова, п. І. Карпенко зачитав летючку Спільки Визволення України, що була розповсюджувана між українцями м. Чикаго в якій з'ясовано мотиви скликання Протестаційних Зборів.

Нижче подаємо в скороченні її текст:

«Маніфестація, що відбулася в неділю 13-го жовтня 1963 року в м. Чикаго з приводу 30-их роковин створеного Москвою в Україні голоду, була використана УРДП й ОДУМ-ом для облудної в своїй істоті та шкідливої для української справи мети.

Перш за все, вона була використана для вибілювання «кадрів з КП(б)У й комсомолу» від слушного й важкого обвину-

вачення в допомозі московському комуно-большеви́змові докнати свій жахливий злочин голодового морду над українським народом.

По-друге, Маніфестація була використана УРДП для створення серед українського суспільства та присутніх американців і представників інших поневолених Росією народів думки-перекона́ння, що комуністи й комсомольці українського роду не були ворогами українського народу. Мовляв, справа не в марксизмі-комунізмі-соціалізмі, а лише в московському комуно-большеви́змі. Іншими словами, Україні не зашкодить мати свою власну «загірну кому́ну», але без московської опіки.

По-третє, Маніфестація була використана для створення серед слухачів наскрізь фальшивої уяви про те, що комуністи й комсомольці українського роду захищали український народ перед Москвою та благали її не чинити такого злочину.

Відповідальність за таке використання Маніфестації падає на Громадський Комітет, який її підготовляв у такому складі: Д-р Р. Смур — голова; секретаріат: М. Шпікула, Д-р В. Ничай, М. Куропась, І. Лисенко; Програмово-політична Комісія: В. Ростун — голова, члени М. Семчишин і С. Валух; Пресово-інформаційна Комісія: М. Куропась, У. Целевич, О. Коновал; Фінансова Комісія: М. Харів, В. Бражник, А. Зборик, М. Ольшанський, Р. Кобилецький і Г. Лень; Організаційно-технічна Комісія: А. Антонович, Б. Шевченко, Л. Ботвин і В. Кашуба; Контрольна Комісія: І. Михальцевич, Б. Шевченко, Г. Печенюк.

Хоч загальна провина лежить на цілому Громадському Комітетові, але безпосередньо відповідальними за це, є його Комісії: Програмово-політична та Пресово-інформаційна. Голова першої В. Ростун (бувний голова ДОБРУС-у в Чикаго, прибудівка УРДП, та теперішній голова Т-ва Прихильників УН Ради) і пресовий референт другої — О. Коновал (голова ОДУМ-у, прибудівка УРДП), що був доповідачем*) на Маніфестації.

Великим недоглядом Комітету є факт, що цій молодій людині, яка має заледве 30 років, було доручено виголосити головну промову. Хіба не знайшлося старшої людини, яка бачила на власні очі й переживала той жахливий голод?

*) Доповідь О. Коновала «Ми обвинувачуємо Москву», надрукована в журналі ОДУМ-у «Молода Україна» за листопад 1963 року й призначена вона для оказамилування уердепівській зміні. Й очевидно з метою оказамилування всій українській молоді на чужині її помістила також газета «Свобода» (орган УНСоюзу в США) на сторінці «Літопис ОДУМ-у» в числі з 14-го січня 1964.

А яка ж в дійсності була роль «кадрів з КП(б)У й комсомолу» під час голоду?

Для dokonання цього народовбивства у 1933 році, Москва вжила свій увесь займанський апарат в Україні, міліцію й НКВД разом з комуністичною партією та комсомолом під наглядом Постишева й Хрущова. І ніяким крутіством не заперечити участі в цій народовбивчій роботі українських комуністів і комсомольців та так званих «безпартійних большевиків». Ясно, що серед тих, що були в КП(б)У й комсомолі, були й свідомі українці, які ухилялися від братовбивства. Але таких було дуже мало й мова не про них.

Мова йде протих, які були «ідейними» комуністами і комсомольцями, й запроваджували «загірну комуну» з переконання. Саме вони були тими яничарами-посіпаками, «дядьками отечества чужого», що допомагали Москві мордувати свою матір — Україну. Хто постачав уповноваженим Москви відомості про так званих «куркулів та підкуркульників», що, мовляв, «приховують збіжжя та злісно саботують пляни хлібоздачі»? Хто допомагав Москві забирати хліб у селян «під мітлу»? Хто розвалював печі, зривав підлоги, нищпорив по клунах, на токах у розшуках за «прихованим» зерном? Хто витягав з печей ще навіть неспечений хліб та останню жменю зерна, або борошна, чи якоїсь квасолі із запічків? Хто ловив нещасних, вже пухлих чи, як кістяки людей, віддаючи їх «владі» за зрізані колоски? Хто допомагав Москві «доводити» грабівницькі «пляни до двору»? Хто витягав людей з дітьми й немовлятами з їхніх хат та гнав їх у люті морози до в'язниць і на заслання? Цю кайнову «роботу» українських комуністів і комсомольців ніхто не може заперечити! Те, що цих яничарів в Україні було дуже мало, бо лише близько одного відсотка, до всього населення України, ще більше підкреслює їх роль, як опришків Москви.

Кайнові дії «кадрів з КП(б)У й комсомолу» в часах голоду 1932—33 роках — мають свою тяглість. Це братовбивство, було лише ланкою в їх вислужництві перед Москвою та прагненням влади й жирування на жертвах свого народу через накиннення йому ненависного режиму марксизму-соціалізму-комунізму.

Їхні попередники українські соціал-революціонери і соціал-демократи, що потім стали боротьбістами й укапістами, від самого початку допомагали Москві, як її п'ята колона, валити Україну в часі її визвольних змагань, а пізніше, створивши в Москві так званий Український Комуністичний Уряд, пере-

везений потім до Харкова, запросили «старшого брата» вже в «законний спосіб»? Хіба то не були боротьбісти й укапісти, що очолювали так зване «червоне козацтво», яке вкупі з московськими червоногвардійцями мордувало українських патріотів та заможніше селянство? Хіба укапіст Ю. Коцюбинський не пописався разом з бандами Муравйова в жахливих масакрах у Києві? Хіба член КП(б)У М. Скрипник, особистий приятель ката В. Леніна, не був у свій час чекістом та «наркомюстом», і чи мало він пролив української крові? Хіба то не він, М. Скрипник, у ролі «наркома освіти», розгромив УАН? То ж він, М. Скрипник, у виступах проти академіка С. Єфремова, казав, що доки в УАН не буде «комуністичного колективу», доти не можна буде поставити українську науку на службу комунізму. То ж він, М. Скрипник, заявляв, що «суд над СВУ (Спілкою Визволення України) остаточно добив всілякі ілюзії на будьяку самостійність України». А хіба боротьбіст-комуніст П. Любченко, як громадський обвинувачувач на суді проти СВУ не кричав про «ганебну діяльність петлюрівців»? А хіба Затонський не підписав, разом з москалями та їхніми коляборантами жидівського роду, вирок смерті 359-ом героям Базару? А хіба ідейний батько хвильовизму-націонал-комунізму, сам М. Хвильовий (Фітільов), як фанатичний комуніст і червоний комісар, не працював у Воснянському Трибуналі та не був чекістом, розстрілюючи українських патріотів? Хіба то не він, М. Хвильовий, сам признався, що на його сумлінні «шість сот, шість тисяч, шість мільйонів, тьма»? Адже то він, М. Хвильовий, розстрілював власною рукою черниць... Самогубство Скрипника, Хвильового та Любченка доводить передусім вірність комунізму аж до самої смерті, і тому, коли Москві були вже непотрібні їхні послуги, як спільників у владі, вони воліли вмерти, ніж піти на боротьбу з нею. Це ж Хвильовий проголошував, мовляв, «я вірю в загірну комуну, вірю так, так божевільно, що можна вмерти».

Отже, допомога Москві з боку українських комуністів проти українського народу в часі голоду була в тісному зв'язку зі всією їх попередньою діяльністю, як яничарів, юд і зрадників свого народу. Тому вони заслуговують на вічне прокляття, а їх ганебний приклад хай буде нам страшною пересторогою.

Поплентач Хвильового І. Вагрянний, який разом з Гр. Костюком, Ю. Лавріненком, В. Гришком, І. Майстренком та іншими, що заснували тут УРДП (Українську революційно-демократичну партію), всюди підкреслював родовід її від Хвильового. Це ж у «Наших Позиціях» ч. 2 з 1948., та в «Українських Вістях», органі цієї партії, з 13 лютого 1955 р. було проголошено, що «саме УРДП є послідовним носієм і продовжувачем

ідей Хвильового й хвильовизму»? Це ж І. Вагрянний оцінював Хвильового, Скрипника, Шумського та інших комуністів, як тих, що «були рушіями українського національного відродження» у той час, коли вони в дійсності були його могильниками?

Хіба це не І. Вагрянний проголосив, що мовляв «не буде Петлюра, а буде другий Тіто»?

Переважаючи творчість Вагрянного є кочубейщиною! Та ж москалі, наприклад, дуже прихильно зустріли появу його «Саду Гетсиманського»*), а у своєму творі «Розгром» він вивів родину Урбанів, нібито українців, але сини їх втікли з німецького полону до большевиків, а не до УПА? І. Вагрянний у вірші «Канів» спалює Т. Шевченка, мовляв «Твій вік давно відспіваний пропав». Це ж слова Вагрянного, що «все найкраще і найздібніше пішло в комсомол, а все те, що є в кацетах і на засланні в Сибіру, то є г... й сміття. Це все недонищене і хай воно донищується».

Іван Вагрянний та його поплічники об'єднали в УРДП бунтущих комуністів і комсомольців та советських активістів для того, щоб перешкодити їм вросити в український національний процес на чужині, натомість законсервувати в них колишні переконання «кадрів з КП(б)У й комсомолу». І ОДУМ, що є прибудівкою УРДП також «виховує» в цьому пляні молоде підростаюче покоління української молоді на чужині.

Громадський Комітет, який довірився представникам УРДП-ОДУМ-у п. п. Ростунюві й О. Коновалові, мусить направити заповідяну шкоду українській національній правді та в інтересах чести українського народу подати до загального відома відповідне спростування з тим, що в ньому кайнова робота українських комуністів і комсомольців та советських активістів в Україні повинна знайти належний осуд!

Осередки СВУ в Чикаго й Вестчестері»

Після прочитання відозви, п. І. Карпенко запросив до доповіді ред. В. Ковалю, повний текст якої надруковано на іншому місці цієї брошури.

*) Див. Додаток: «Відкритий лист до Івана Вагрянного», стор. 84.

ДИСКУСІЯ ТА СХВАЛЕННЯ РЕЗОЛЮЦІЙ

Нижче, містимо найхарактеристичніші виступи в дискусії:

П. С. Гомула. Громадський Комітет, який керував Маніфестацією, як видно не цікавився змістом промови, яку мав вигосити одумівець О. Коновал. Всі очікували правдивих фактів про голодоморство, натомість почули пропаганду УРДП. А правдиві факти, насамперед були потрібні для тих, що того не бачили, як наприклад народжена вже на чужині молодь та українці із західних земель України, чи старі емігранти. Натомість довелося чути вибілювання комуністів та комсомольців українського роду, які допомагали Москві нищити свій народ. Більше того, цих яничарів вихвалювано так, що не-обізнані мусіли повірити, що тільки українські комуністи творили українську культуру та ширили українську мову, немов би Т. Шевченко говорив і писав якоюсь іншою мовою?

Треба було розказати, як вмирали наші батьки, матері й діти, як їх звозили до спільної ями та ще живими присипали землею. Так було в Новому Вузі де загинули з голоду і мої рідні, а собаки розтягали тіла померлих.

П. Носенко. Як член Селянської Партії (не змішувати з СЗСУ-СП) заявляю, що після того, як я почув доповідь О. Ковала я вийшов з УРДП, членом якої був. Справжнє прізвище І. Вагрянго є Лозов'ягін. І коли в Канаді уердепісти довідалися, хто цей Лозов'ягін був, то й не дивно, що там УРДП «тріснуло».

В 1933 році в дворі Харківського Тракторного Заводу кожного дня було повно трупів померлих з голоду українців-селян. Їх щодня забирали, а на їх місце появлялися нові, що приходили до Харкова за хлібом. І дивно, що ось тут, ми ті, що знаємо ті часи не можемо видати друком спогади, що їх оформив проф. Соловій. Зверталися в цій справі до Громадського Комітету, який мусів би цим цікавитись, бо ж робив Маніфестацію, а нам кажуть, що гроші переслали на НТШ, то мовляв звертайтеся до цієї установи? То ж і не дивно, що О. Коновал виголошує такі доповіді в яких про голод немає нічого, але є вибілювання комуністів.

П. Дудник в своїй ядерній промові, насиченій силою фактів охарактеризував, УРДП, як шкідливу для української визвольної справи організацію, що тільки в назві має слово «українська». Назвав членів цієї збиранини «смердяковими» та яничарами Москви.

П. Т. Печенюк заявив, що він, як член Громадського Комітету попереджав, щоб доповідача було сконтрольовано, що він має говорити, але ніхто його не послухав.

П. Михайлович висловив думку, що викривання українських комуністів, як злочинців, якраз буде на шкоду українській справі, бо тоді чужинці довідаються, що серед українців є зрадники власного народу.

П. Дзюбинський висловив обурення, що промовці зневажають бувшого віцепрезидента ДЦ УНР І. Багряного.

Д-р В. Нечай. Багато з того, що я тут почув є для мене цілком нове і незнане, зокрема про деталі голоду в Україні 1932—33 років, та про ту роллю, що її dokonали в тому часі українські комуністи й комсомольці. Очевидно мушу в це вірити, бо тут серед присутніх більшість є тих, що від того голоду терпіли.

Правдою є, що Громадський Комітет мав повне довір'я до доповідача п. О. Коновала й тому не жадав від нього тексту доповіді для ознайомлення. Однак обвинувачувати, що така доповідь була, треба й СВУ в Чикаго, що не брала участі в роботі Комітету, але під час Маніфестації появилася зі своїми транспарентами й летючками, які мали розбіжності зі змістом цих речей, які укладав Громадський Комітет. Так на транспарентах СВУ було написано про загибель 7-ми мільйонів українців з голоду, а на транспарентах Гром. Комітету стояла цифра 6 мільйонів?

Це викликало негативне вражіння серед чужинців, а зокрема серед присутніх американців.

Так само й під час доповіді О. Коновала було не на місці, коли члени СВУ почали роздавати свої англomовні летючки і то діставшись аж на сцену, до столу Президії. Для американців така демонстрація була незрозумілою й дивною.

Очевидно, що Громадський Комітет в моїй особі, після доповіді п. О. Коновала був звернувся до нього із запитом: звідкіля він узяв усі ті інформації про позитивну оцінку українських комуністів, хоч би у їхній поставі супроти Москви під час голодової змори в Україні?

А він відповів, що насамперед використав матеріали свідчень бувших підсовєтських українців в Комісії Конгресу США, що її очолював сенатор Чарлз Керстен, а також користувався англійським виданням книжки Г. Костюка і Ю. Лавріненка.

А з того, що я тут почув виходить, що на ці матеріали треба писати спростування, чи видавати нові, які б відображали злочинну роллю українських комуністів і комсомольців супроти власного народу.

Якщо так стоїть справа, то ми українці самі винні, що допустили неправдиві інформації для опублікування в державних документах США. Чи це не сором, що ми й до сьогодні

незнаємо, яку подавати цифру померлих з голоду в 1933 році 7 чи 6 мільйонів?

Проф. М. Кульчицький, відповідаючи д-рові В. Нечасві за-
явив, що Осередок Спілки Визволення України в м. Чикаго не
брав участі в підготовці до Маніфестації, бо його представни-
ків ніхто на ніякі наради не запрошував. Свого часу Осередок
був виявив бажання вступити в члени місцевого Відділу УККА
(Ліга Американців Українського Походження), але нам, сказав
він, було відмовлено з тих причин, що мовляв наша Крайова
Управа не є членом УККА. З цього бачимо, що закиди д-ра
В. Нечая в бік СВУ є безпідставними.

Під час доповіді О. Коновала, саме в той момент коли він
почав прославляти московських вислужників в Україні, чле-
ни СВУ дійсно почали роздавати присутнім летючки в яких,
українських комуністів було окреслено, як зрадників. Я осо-
бисто вручав ці летючки кожному членові Президії, але прав-
дою є, що д-р В. Нечай, який також був у Президії з обурен-
ням цю летючку відкинув.

Після цього члени СВУ й багато інших, що пізнали на
власній шкірі «пikлування» українських комуністів за свій
народ, на знак протесту залишили Маніфестацію, щоб не чу-
ти цієї ганебної й провокаційної промови О. Коновала, бо не
хотіли робити голосної акції, щоб не скомпромітувати перед
чужинцями сам факт відзначення 30-ої річниці голодоморного
народовбивства українського народу.

У своєму дальшому виступі, проф. М. Кульчицький, на під-
ставі зібраних ним писань УРДП, а зокрема І. Вагрянного, В.
Гришка, Ю. Лавріненка й інших хвильовистів, характеризу-
вав цю партію, як шкідливе для української національної
спільноти угруповання. Він навів цитати з писань І. Вагря-
ного, В. Гришка й М. Воскобійника в релігійних справах та
довів, що ці люди є войовничими безбожниками!

Про О. Коновала заявив, що він є продуктом хвильовист-
ського виховання в УРДП, а тепер в подібному дусі, сам ви-
ховує молодь ОДУМ-у, що є прибудівкою УРДП.*) На церкву
О. Коновал також дивиться через хвильовистські окуляри.
Так в журналі ОДУМ-у «Молода Україна» за жовтень-листо-
пад 1957 року, він писав: «не треба нам ніяких братств, не
треба нам сестрицтв».

*) В резолюціях 13-го з'їзду ОДУМ-у в США, який відбувся 9-10
листопада в Ірвінгтоні в одній з точок занотовано:

«4. З глибоким сумом сприйнято вістку про смерть Івана П. Ва-
грянного, Почесного члена ОДУМ-у, віцепрезидента УНР, проводиря
УРДП, найвизначнішого письменника, поета, публіциста. Його смерть

Бо братства й сестрицтва при церквах, протиставляться розкладовій діяльності хвильовистів у православних парафіях.

Легковажне відношення до шкідливої пропаганди О. Коновала провідних осіб Громадського Комітету, що походять із західньо-українських земель говорить про те, сказав проф. М. Кульчицький, що ці люди втратили відчуття реальної комуністської загрози не лише для України, але й для української еміграції.

Заключне слово ред. В. Коваля.

1. Про те чому Крайова Управа СВУ не належить до УККА докладно обґрунтовано в Резолюціях і Постановах Першого Крайового З'їзду Співки Визволення України, що відбувся в Нью-Йорку 1-го липня 1961 року. Ці Постанови й Резолюції були опубліковані в журналі «Місія України» ч. 3(12) за 1961 рік.*)

Тому, що Екзекутива УККА й до сьогодні ніякого вияснення в заторкнутих справах не подала, Співка Визволення України не, бачить можливості належати до такої організації, якої політика в цьому питанні є помилковою для української протикомуністичної боротьби.

Але це не є жодною перешкодою для співпраці місцевих клітин СВУ в рямцях Відділів УККА, що провадять локальну суспільно-громадську й політичну діяльність з самостійницьких позицій. Так є наприклад в Нью-Йорку де членом Відділу УККА є місцевий Осередок СВУ, а його уповноважені активними членами Управи цього відділу. Натомість в Нью-Йорку, до Відділу УККА, що є одночасно й Об'єднаним Комітетом Американських Українських Організацій цього міста (а є їх понад 60!) не належить жодна з прибудовок УРДП, як наприклад ОДУМ чи ДОВРУС.

Ці дві організації, разом з прихильниками УНРади в про-

— це незаступима втрата для української культури і політики. Хай Його життєвий шлях буде нам взірцем, а ідеї — дороговказом».

А в точці 9-й з'їзд ОДУМ-у:

«Вітає відновлення Стипендійного Фонду ім. Павлушкова...»

Того М. Павлушкова, що очолював СУМ, а якого той, що його ОДУМ вибрав за свого «дороговказом», називав з акад. С. Єфремовим — провідником СВУ, «провокаторами ГПУ», а СВУ й СУМ фікціями?

*) Див. Додаток: «Постанови і Резолюції — IV. В справах Українського Конгресового Комітету Америки», стор. 64.

тивагу Відділові УККА створили в Нью-Йорку т. зв. «демократичне об'єднання».

І це не тому, що їх цей Відділ УККА не приймє до свого складу, а тому, що хвилювисти знають, що не матимуть змоги провадити на його терені своєї «жовтневої» пропаганди.

І яскравий приклад. Коли в Нью-Йорку 20-го жовтня м. р. відбувалася Маніфестація в 30-річчя голодової змори в Україні, яку очолював Відділ УККА, увесь т. зв. «демократичний блок» її бойкотував!

2. Науковим устійненням кількості померлих від голоду в 1933 році і взагалі питанням мартирології українського народу, мусять займатися українські наукові установи УВАН і НТШ. Але нажалі, до сьогодні такого не має?

Цифра 7 мільйонів померлих з голоду є більш вірогідна, бо наприклад у спогадах В. Черчіля, які він написав про Другу Світову Війну є згадка про його розмову зі Сталіном, якого він запитував про часи колективізації. Й тоді Сталін «признався», що загинуло від цього експерименту понад 10 мільйонів людей!

3. Це, що тут сказав п. Михайлович про українських комуністів, злочинне вислужництво яких перед Москвою треба ховати від світу, бо цим, мовляв, українці тільки компромітуватимуть самих себе, не є новим. Такої «теорії» дотримувалася українська еміграція довгі роки з чого й скористали «кадри з КП(б)У й комсомолу», які опинилися на чужині, щоб прославити тих зрадників, як героїв.

Саме ці Протестаційні Збори є найкращим доказом того, якою шкідливою є повторена п. Михайловичем згадана «теорія» для української еміграції.

А чому б п. Михайловичеві не порадити німцям, щоб вони не вишукували та не віддавали під суд своїх злочинців проти людства? Це ж компромітація німецького народу?

4. Боротьба з розкладовими силами кадрів з КП(б)У й комсомолу в середовищі української самостійницької еміграції не є легкою, бо хвилювисти вже зуміли запрягти до свого воза майже всі українські політичні й суспільно-громадські організації із західньо-українських земель, які є домінуючим чинником серед українців на чужині.

Посмертне возвеличування «генія» І. Вагряного та його УРДП еміграцією з Галичини вже багато пошкодило попередній акції Спільки Визволення України й інших політичних організацій з підсовєтської України в справі викривання шкідливої роботи хвилювистів.

Тепер цю справу треба направити! Тож закликаємо всіх українських самостійників, а насамперед тих, що на власній

шкірі пізнали українських яничарів, підтримати заходи тих сил, які борються не тільки проти комунізму московського, але й т. зв. «національного».

На закінчення Протестаційних Зборів, п. І. Карпенко попросив проф. М. Кульчицького зачитати проект резолюцій, які й були прийняті більшістю присутніх. Дві особи голосували проти, а одна утрималась.

Нижче подаємо текст прийнятих резолюцій:

«Українці м. Чикаго, на Протестаційних Зборах 7-го грудня 1963 року, заслухавши інформації про використання хвильовистами Маніфестації, яка відбулася в м. Чикаго 13-го жовтня 1963 року в 30 річчя голоду в Україні, та на підставі доповіді ред. В. Коваля і дискусій, ухвалили такі резолюції:

1. Учасники Протестаційних Зборів стверджують, що УРДП використало довір'я українців із західньо-українських земель, які очолювали Громадський Комітет по підготовці Маніфестації в 30 річчя голоду в Україні для своєї фальшивої пропаганди про те, що нібито українські комуністи й комсомольці дбають про інтереси українського народу.
2. Ми, що з власного досвіду знаємо життя в підсовєтській Україні, та були репресовані й переслідувані московськими яничарами — українськими комуністами й комсомольцями, висловлюємо наше глибоке обурення з приводу нахабного твердження хвильовиста О. Коновала, який у своїй доповіді малював українських комуністів патріотами українського народу.
3. Сім мільйонів заморених голодом українців є найпереконливішим доказом того, що самі московські окупанти ніколи б цього не доконали, якби їм не допомагали місцеві яничари. Нам невідомо ніодного випадку, щоб українські комуністи чи комсомольці приймали участь у повстаннях, чи чинили спротив совєтській владі в Україні, як це робили українські патріоти зі Спілки Визволення України й Спілки Української Молоді, що їх провідників саме й судили українські комуністи в Харкові у 1930 році.

Самогубство таких правовірних московських вислужників, як Скрипник, Хвильовий, Любченко, Микитенко є доказом їхнього боягузства, а не спротиву Москві!

Під час Другої Світової Війни український народ жорстоко покарав московських яничарів, що не встигли втікти з України, а ті, що поховалися, пізніше опинилися не в українській партизанці, а в московсько-большевицькій. Частина з поміж них потрапила на еміграцію і тут вони не покаялись, а навпаки, об'єдналися для дальшої війни з тими кого вони не знищили в Україні, чи на засланні в Сибір.

4. Тому, виславлювання зрадників українського народу перед чужинцями, що мало місце на Маніфестації в Чикаго, як патріотів України хоч і комуністів, створює думку, що українці на чужині усі скомунізовані, бо їх метою, виходить, не є боротьба проти всякої форми комунізму, а лише проти зверхности Москви, як це має місце в титовській Югославії.
5. Ми рішуче засуджуємо писанину в газеті «Українське Життя», що появляється, в м. Чикаго, якої редактор виявив себе запеклим уердепістом, бо замість об'єктивної оцінки хвильовистської диверсії на Маніфестації, паплюжив тих, що проти цього протестують та закликав бойкотувати Протестаційні Збори.
6. Ми цілковито згодні з наслідками справами в доповіді ред. В. Ковалю «Сталінсько-хрущовське охвістя» та згідні з його твердженням, що УРДП та її прибудівки використовують смерть І. Багряного з метою «реабілітувати» хвильовистів в очах української самостійницької еміграції, а фальшуванням своєї хвильовистської «ідеології» мають на меті приспати нашу чуйність, щоб далі поширювати ворожі українській визвольній ідеї твердження.
7. Ми учасники Протестаційних Зборів вітаємо й підтримуємо дальші заходи Спільки Визволення України в справі розвінчування диверсійних дій УРДП та її прибудівок.

В. Коваль

СТАЛІНСЬКО-ХРУЩОВСЬКЕ ОХВИСТЯ

(Доповідь виголошена в Чикаго, 7-го грудня 1963 року)

Дня 25-го серпня 1963, помер в Німеччині на серцеву недугу у віці 56 років Іван Багрянний — генеральний секретар хвилювистської УРДП (Української Революційної Демократичної Партії) й редактор її пресового органу «Українські Вісті».

Його смерть є великою втратою для цієї партії, якої незмінним генсеком він був на протязі 17-ти років та для усіх хвилювистів, які прославляючи та вивищуючи свого вождя зробили з нього мало що не бога з великої літери, так само, як Іван Багрянний зробив його з Хвилювого.

У своїй жалобній пропаганді однодумці Івана Багряного величали його українцем з великої літери; майже генієм в українській літературі (в якій він кількістю задрукованого паперу на еміграції дійсно займав перше місце); нагороджували його такими епітетами, як «визначний державний муж» і «мудрий політик» підкреслюючи при цьому його становище віцепрезидента ДЦ УНРеспубліки на вигнанні (на яке доречі його було вибрано у 1962 році на П'ятій Сесії УНРади з вимушеною заявою не претендувати на місце Президента); характеризували його, як журналіста й публіциста — «трибуна» еміграції з підсоветської України; приписували йому такі персональні якості й заслуги з чого виходило, що не будь Івана Багряного і його УРДП то українська еміграція з під советів напевно стала б жертвою якщо не московського еміграційного моря, то частиною федералістів напевно.

Такі висновки, після його смерті, роблять хвилювисти виходячи очевидно з оцінки «якості» своїх власних «кадрів» бо ж більша частина українців з підсоветської України хоч до УРДП не належить то однак об'єднана в інших українських самостійницьких організаціях серед яких є й такі, що були організовані багато раніше ніж постала сама УРДП.

І нарешті, хвильовисти проголосили, що мовляв, хоч І. Багрянний не живе, але він є між ними й, що УРДП йтиме далі його слідами.

Не було б у цій пропаганді ніякої шкоди для цілоти українського суспільства на чужині, коли б вона була обмежена стінами самого хвильовистського гета. Але тому, що хвильовисти на чолі з УРДП прославляють мертвого І. Багрянного від імени всієї української еміграції з під советів, загальноукраїнська справа вимагає вжити заходів, щоб припинити баламутство не вміру розпerezаних пропагандистів.

Кожному бо відомо, що біля УРДП та її прибудівок купчить-ся тільки та частина українців з підсоветської України, яка оцінює позитивно «здобутки жовтня» в УССР й, що натомість друга, переважаюча частина цієї еміграції стоїть на самостійницьких позиціях й об'єднана в цілому ряді інших станових і політичних організаціях, як наприклад в одній з найстарших з поміж них Союзів Земель Соборної України-Селянська Партія біля якої гуртується переважно українське селянство, гнане й винищуване вже сорок років Москвою і її вислужниками в Україні т. зв. «кадрами з КП(б)У й комсомолу» на які саме й «ставлять ставку» хвильовисти з УРДП. Слід також пам'ятати, що СЗСУ-СП була створена на базі Харківського Громадського Комітету, який постав під час німецької окупації українських земель, ще в Харкові, та розгорнув свою інтенсивну діяльність серед українців з під советів відразу після капітуляції Німеччини, конкретно в таборі Герсфельд у Німеччині в 1945 році, отже ще тоді коли про УРДП навіть горобці не цвірінкали.

Друга за чергою її організації є відновлена на чужині в 1952 році Спілка Визволення України, членство якої в більшості складається з підсоветських українців різних суспільних прошарків, що її ідейно-політичну плятформу можна схарактеризувати, як християнсько-націоналістичну.

Союз Гетьманців Державників теж ввібрав в себе частину цієї еміграції, а крім цього, значна кількість суспільно-громадських, наукових і культурних діячів з підсоветської України взагалі не належить до жодних політичних середовищ, але твердо стоїть на українських самостійницьких позиціях, отже негативно наставлена до «здобутків жовтня» в УССР та довгі роки провадить рішучу боротьбу з пропагаторами культу Хвильового та пришивання всім підсоветським українцям замилювання в «націонал-комунізм».

В 1959 році на протихвильовистському вічі в Нью-Йорку от. Бульба-Боровець — нинішній Голова ГУ СБУ у своєму виступі з'ясував цілі цього віча так:

«Це дуже прикро, сказав він, що ми сьогодні замість того, щоб провадити боротьбу проти московського комунізму змушені провадити її також і проти свого українського т. зв. «націонал-комунізму»! Провадити акцію за очищення української спільноти від чужих українському народові «ідей».

Справа в цілому світі стоїть так, що коли якийсь народ провадить боротьбу проти зовнішнього ворога, він упершу чергу мусить навести порядок у себе вдома. Так справа стоїть і в нас українців!»

Ставлення Спільки Визволення України до УРДП та її прибудовок є негативним, як до середовища, що складається з тих елементів, які породжені підсовєтськими відносинами, опинившись на еміграції виявилися не здібними отримати від чужих і ворожих українській духовості впливів комуністсько-московської колоніальної політики в Україні.

Тож не є ніяким випадком, що кілька активістів УРДП вже опинилося на «родіні», як наприклад П. Омеляненко з Франції і М. Вербицький*) з Англії, а між ними й один з членів Центрального Комітету УРДП — проф. Павло Гімелрайх, який повернувся до СРСР після того, як виїхав був з Німеччини до Австралії й був дуже активним на тому терені. Тепер він, в «радянській» пресі випишує брехні на українську самостійницьку еміграцію, але ніколи й словом не згадує УРДП у проводі якої сам був.

М. Вербицький в «інтерв'ю», що було передане 2-го серпня 1959 року через радіовисильню МГБ у східньому Берліні, паплюжив УНРаду, УНДС і УНДО, висмівав М. Лівницького голову ВО УНРади і її Президента д-ра С. Витвицького, але боровив УРДП. Він тоді сказав:

«... хіба згадати коротко про Тараса Бульбу-Боровця, підсипаного з диверсійною метою до УРДП, .. американською розвідкою роботою...»

Чи після цього слід дивуватися, що «кадри» УРДП повертаються «на родіну»?

*) Див. Додаток: «Московський агент М. Вербицький», стор. 88.

Бувший член ЦК УРДП, Іван Дяченко у своїх свідченнях, що їх занотовано на тейп-рекордері, про внутрішні відносини в ЦК цієї партії, які він оголосив на протихвильовистському вічі, що відбулося в Нью-Йорку 18-го січня 1959 року сказав:

«На засіданні ЦК УРДП, яке відбулося 8-го червня 1950 року в таборі Новий Ульм у Німеччині на поставлене мною питання: Кого маємо приймати до УРДП? — Іван Вагрянний, — генеральний секретар цієї партії відповів: «У партію будемо приймати комсомольців, комуністів і енкаведистів!»

Із заяв хвильовистських активістів у зв'язку зі смертю Івана Багряного, а зокрема з опублікованої в «Українських Вістях» з 13 жовтня 1963 року доповіді «Живий Вагрянний», що П прочитав 5-го жовтня 1963 року «ідеолог» УРДП Василь Гришко в Українській Вільній Академії Наук в Нью-Йорку не помітно ніяких ознак, щоб у психіці цих людей будь-що змінилося.

Спекулюючи на смерті Івана Багряного прославляювачі «здобутків жовтня», «націонал-комунізму» й «хвильовизму» у своїй жалобній пропаганді дійшли до такого нахабства, що виступали прилюдно не лише в імені «кадрів з КП(б)У й комсомолу», як це було від початків заснування УРДП, але й... виставляли себе за збірний голос усіх підсовєтських українців: бувших, що опинилися на чужині й суцільних нині в Україні?

Хвильовист А. Гудовський в газеті «Свобода» з 3-го жовтня 1963 року, з приводу цього заявив таке:

«І. Багрянний і створене ним середовище взяли на себе невдячну роль зв'язкового поміж еміграцією й українським народом на батьківщині і спричинилися до обізнання еміграції з умовами життя, боротьби і вкладу у визвольні змагання українців під совєтами та до ревізії поглядів еміграції на підсовєтське українство».

Насправді ж уся ця «ревізія поглядів», зводиться до безутавного намагання УРДП дезорієнтувати українську еміграцію в справах підсовєтської України. Протикомуністичні сили українського народу постійно промовчувано, натомість цілій українській нації хвильовисти пришивали поголовне скомунізування та убоління за «здобутками жовтня», які мовляв потоптав Сталін.*)

*) Див. Додаток: «Постанови і Резолюції — II. Внутрішньо-українська політика», стор. 61.

В органі УРДП «Українські Вісті» з 10-го грудня 1953 року, редактованого Іваном Багряним в статті «Україна їх відречеться» читаємо:

«А ми такі, як уся підбольшевицька Україна, прапором якої був і залишиться Хвильовий. Хвильовий був комуністом і ми такими були. Хвильовий був комсомольцем і ми також».

Де ж тут мова про «визвольні змагання», про які каже А. Гудовський?*)

Слід пригадати, що в українському таборі ДП — Новий Ульм в Німеччині де друкується згадана газета, українці, після появи цієї статті скликали збори й винесли відповідні резолюції**) проти наклепу УРДП на український народ.

Один з основоположників УРДП, хвильовист Г. Костюк (Б. Подоляк) в написаній ним і виданій в англійській мові книжці «Сталінське панування в Україні», що появилася в Нью-Йорку в 1960 році, вихваляє українських комуністів за їхній нібито спротив Москві, а про викриті в Україні протикомуністичні українські організації, а зокрема про СВУ й СУМ пише, що всі вони були вигадані ГПУ з метою винищити українську інтелігенцію (стор. 87). Про Спілку Визволення України він пише:

«Розкриття цієї неіснуючої організації було інсценізовано ГПУ для того, щоб винищити стару українську інтелігенцію, яка вороже ставилася до совєтської влади» й, що «два студенти Київського Університету М. Павлушков і Б. Матушевський», також були засуджені «за неіснуючу антисовєтську діяльність» (стор. 88-89).

Тож, як бачимо фальшива пропаганда хвильовистів провадиться не лише українською мовою, але й чужою і що найдивніше: це видання Г. Костюка, який є й головою об'єднання українських письменників «Слово» у США, було розхвалене в газеті «Свобода», органі УНСоюзу?

В такому ж дусі видані англійською мовою й «праці» інших хвильовистів: Ю. Лавріненка (Дивнич) у 1953 році — «Українські комуністи та совєтсько-російська політика по відношенню України» й комуніста Івана Майстренка «Боротьбізм», що появилася у 1954 році. Обидві ці книжки видані в Нью-Йорку за підтримкою жидівських кіл.

*) Див. Додаток: «Паки і паки: хвильовизм», стор. 92.

**) Див. Додаток: «Резолюції», стор. 78.

Тому українські самостійницькі сили з підсовєтської України розглядають середовище УРДП і хвилювистів*) як сталінсько-хрущовське охвістя, що опинилося по цей бік залізної заслони.

Це ті, чийми руками комуно-московські колонізатори України здійснювали свої пляни: колективізацію, розкуркулювання, нищення української інтелектуальної еліти, української церкви, переводили голодоморство — і все це в ім'я «здобутків жовтня»! Без них Москва ніколи б не спромоглася завдати українській нації таких дошкульних ран. На їх сумлінню мільйонові жертви українського народу!

І якраз «ідеолог» УРДП В. Гришко приймав у тому активну участь. Про це знаходимо незаперечні докази в Харківському журналі «За марксо-ленінську критику» ч. 10 за 1933 рік в якому «літературний критик» О. Кочкін (теж українець?) розхвалює твори тоді ще початкуючого письменника В. Гришка — «Стих» і «Така путь» у яких він, як пише критик показує, як:

«...робітничий кляс на одній шостій земної кулі свідомо творить історію, буде безкласове соціалістичне суспільство. Події першої повісти розгортаються на новобудові важкої індустрії, другої — під час колективізації на селі, зима 1929—30 року, року великого зламу для селянського господарства... Він бо сам є учасник цих подій і хоче в художніх образах відтворити те, що сам переживав під цей час, що сам бачив».

Як бачимо, страшні роки суцільного терору проти українського народу, саме коли в Україні відбувалися масові репресії проти української інтелігенції й судовий процес над членами СВУ й СУМ-у, комсомолец В. Гришко «палав творчим натхненням» описуючи муки свого народу в позитивному для Москви навітленні.

Він не кинув тоді свого комсомольського квитка на стіл «ячейки» до якої належав, як це було зробило чимало українських комуністів і комсомольців, які цим заявили протест проти масового нищення української нації, що не було «виправдане» жодними класовими теоріями. Навпаки, В. Гришко писав в той час про «психологічну переробку» українського народу.

Це і є ключем до того, чому цей харківський комсомольський активіст 30-их років, опинившись по цей бік залізної за-

*) Див. Додаток: «Кілька слів про т. зв. «хвилювистів» на еміграції», стор. 80.

слони пописує про те, що мовляв, СБУ й СУМ в Україні були «фальшивкою ГПУ». Про це він пише у своїй брошурі про голод 1933 року «Москва сльозам не вірить», що її видав у США ДОБРУС (прибудівка УРДП) у 1963 році, а яку доречі широко рекламувала знову ж таки газета «Свобода» у США. На 22-ій сторінці цієї брошури згадуючи кількома словами про СБУ в Україні він бере ці три слова в лапки й пояснює: «**фіктивна справа «СБУ»**».

Взагалі треба сказати, що діапазон «діяльності» В. Гришка дуже широкий. Мабуть мало хто знає, що він також пописує і в московських еміграційних виданнях дотримуючись «малоросійської» лінії.

Про це довідуємось з виданої російською й англійською мовами книжки «Комсомол», що появилася в Мюнхені у 1960 році накладом Центрального Об'єднання Політичних Емігрантів з СССР (ЦОПЕ). Автори цієї книжки бувші комсомольці, які пишуть про те, як вони з ідейних мотивів потрапили були до комсомолу та вірно служили побудові «комунізму», а пізніше розчарувалися й під час війни втікли за кордон.

Інакша справа зі спогадами В. Гришка. Під назвою «В комсомолі на положенні зайця» він оповідає про себе, як бувшого харківського комсомольського активіста. З його розповіді виходить, що вступив він до комсомолу зі шкурних мотивів бо «хотів вчитися», «хотів висунутись», «хотів замаскувати своє походження» і т. п.

З життя під советами знаємо, що ця категорія московських вислужників («по неволі») була найнебезпечніша для власного народу.

У спогадах В. Гришка слідна нещирість, крутість, а найголовніше, що на 32 сторінках свого писання він і словом не згадує, про розправу над українським народом московських окупантів, що спиралися на таких, як він.

Пристосовуючись до своїх неділимсько-московських хлібодавців він скрізь уникає слова «українці», «український» підмінюючи їх наприклад терміном «советська молодь» і т. п.

Впіймався В. Гришко й зі своєю «версією» про його ув'язнення НКВД, якою він вже довгі роки годує українську еміграцію. Так у виданні УРДП «Наші Позиції» ч. 1-2 за 1952 рік, в статті «Народжені бурею» він оповідає про те, як носив на могилу Хвильового у 1933 році в Харкові квіти й що:

«Пізніше цей факт був розкритий НКВД і винні у цьому студенти, в тому числі й автор цих рядків... дістали ув'язнення в тюрмах і концтаборах».

Очевидно, що таку «версію» він змайстрував для того, щоб показати, яким небезпечним для Москви був, навіть мертвий Хвильовий? Але... у згаданому виданні ЦОПЕ «Комсомол» він оповідає про це зовсім інакше, а саме, що він з комсомольцями Харківського Тракторного Заводу, де в той час працював слюсарем, висловив свої симпатії до Хвильового в той спосіб, що вони пішли «на міський цвинтар на Пушкінській вулиці в Харкові де був похований письменник... і вирізали ножем на свіжій дерев'яній огорожі напис з епіграфом з одного твору Хвильового». Однак тут В. Гришко не згадує, що за це він і усі комсомольці, що з ним це робили, були заарештовані НКВД?

Про причину його арешту довідуємось в розділі «Виключення з комсомолу й арешт» де В. Гришко пише, що був він заарештований у 1936 році, після виключення з комсомолу за те, що приховав при вступі, що його батько «класовий ворог», як також, за те, що нібито він затаїв засуд його самого НКВД у 1930 році за приналежність до СВУ-СУМ-у членом яких, як він сам пише ніколи не був.

То ж зі слів В. Гришка виходить, що потрапив він на Колиму, де відсидів три роки в концтаборі, не за симпатії до Хвильового, а як син «класового ворога»?

Якщо це дійсно так, то напрошується питання, з якою ж метою В. Гришко виставляє себе на еміграції мучеником за «ідеї» Хвильового?

І це тоді, коли він у своїй книжці «Молода Україна пореволюційного сорокаліття під советами», що появилася у 1959 році, на сторінці 50, про «ідеї» Хвильового пише таке:

«Він (тобто Хвильовий, прим. В. К.) допоміг цій молоді (ідейно-комуністичній, прим. В. К.) зробити «переоцінку цінностей», хоч нових цінностей їй у готовому вигляді так і не дав. Власне ця відсутність нових завершених цінностей та певна порожнеча на місці зруйнованої віри (віри в комунізм, прим. В. К.) й були одною з основних джерел настрою «занепадництва» серед ідейних комсомольців».

Таким чином, В. Гришко стверджує, що Хвильовий по собі ніяких «ідей» не лишив!

Але в іншій своїй демагогічній писанині, що була появилася, як його реакція на протихвильовистську акцію СВУ, він у

тому ж таки 1959 році, в статті «Відкритий лист до читачів і прихильників» («Прометей» з 5-го лютого 1959 року, Нью-Йорк й в інших виданнях УРДП) у протизагу своїй попередній заяві писав:

«...Що ж до самого «хвильовизму», то я при тій нагоді тут можу лише заявити ще раз, що невгаваючі потойбічні, як і співзвучні їм поцейбічні лайки на його адресу лише переконали мене остаточно, що моя позитивна оцінка цього надзвичайного феномену нового українського націоналізму, народженого в умовах складної підсоветської дійсности, була і лишається сто разів правильною».

Хто ж після цього може вгадати, які «ідеї» ісповідує В. Гришко?

Незаперечним лишається одне, що «ідейні» комсомольці, які опинилися на еміграції почали самі фабрикувати «ідеї», яких їм не лишив Хвильовий.

А тому, що яблуко, недалеко падає від яблуні, «кадри з КП(б)У й комсомолу» й ухопилися за «хвильовизм». І треба підкреслити, що між вождями УРДП й дотепер ще немає одностійно лінії в питаннях «ідеології», бо хоч би, як вони намагалися «пришити» Хвильовому «націоналізм», від нього таки тхне комунізмом, плутаними стежками якого вони й намагаються «вести» свою партію!

Німецька окупація України застала В. Гришка в Полтаві де він відразу влаштувався на «роботу» в одній німецькій установі і, як розповідають його земляки, не дуже то церемонився зі своїми бувшими однопартійцями по комсомолі чи КП(б)У.

Але на еміграції, як знаємо з його писань, він є одним із тих, що найбільше репетують про те, що мовляв, націоналісти, головною своєю метою ставлять поголовне винищення в Україні «кадрів з КП(б)У й комсомолу»?

Між іншим в згаданій попередку книжці ЦОПЕ «Комсомол», знаходимо й біографію недавнього «міністра» МГБ СССР, Олександра Серова. Пише про це інший харківський комсомольський активіст Н. Лунев у своїх спогадах під назвою «Засліплений вірою в світле майбутнє». Виявляється, що Олександр Серов, справжнє прізвище якого Саєнко є сином українського комуніста Степана Саєнка — голови ВЧК (НКВД) України, одне ім'я якого наводило жах на мешканців Харкова (стор. 42). Було це за часів урядування Г. Петровського й М. Скрипника. Але його син Олександр, своє прізвище змінив на «Серов» че-

рез те, що «батьківська слава» заважала йому в роботі з молоддю по втяганню її до комсомолу.

Вислужництво цього вже «Серова» перед Москвою, було належно оцінене в Кремлі й за Хрущова, один час, він займав становище «міністра» МГБ СРСР.

Про іншого трубадура «хвильовизму» й «спеца» в питаннях «підсоветської України» згадуваного вже нами Ю. Лавріненка, який на смерті Івана Багряного намагається й себе реабілітувати, також знаходимо відомості в Харківському журналі «Критика» ч. 7-8 за 1931 рік. Тут подано його доповідь «Поезія соціалістичних ланів», яку він прочитав на «зльоті» молодих письменників, і яка була пересипана найогиднішою лайкою під адресою українського селянства, що саме в той час чинило опір колективізації. Головна ціль виступу цього комісара по пропаганді полягала в тому, щоб «навчити» молодих українських «радянських» письменників, як треба в прозі й поезії громити «глитайв» та «шкідників усіх мастей». За приклад такої «творчости» Ю. Лавріненко подає вірша якогось московського підлизайка Гіщука з якого цитуємо кілька найхарактеристичніших місць:

«Кричить, ридайте, рвіть волосся,
Шипіть закохані в старе, —
Даремно все! Бо плугом гострим
Ми всі болота поорем.

Ваші похилені оселі,
Садки вишневі і церкви
Зрубаєм, спалим, рознесемо
І попіл кинем під вітри».

Всім тим, що вже в минулі роки пригадували Ю. Лавріненкові його вислужництво перед Москвою, він відповів в газеті «Сучасна Україна» з 14-го жовтня й 1-го листопада 1953 року статтею «З власного досвіду» у якій признався, що до комсомолу вступив у 1924 році, а пізніше перейшов до комуністичної партії бо, як він писав:

«Програма Комінтерну мені здавалася доброю, «Азбука комунізму» Бухаріна... слушною, праці Маркса й Енгельса — науковими і пророчими, останні статті Леніна про... національне питання — щирими...»

Але після цього «здавалося», Ю. Лавріненко заявив:

«Стаття-доповідь з 1931 року «Поезія соціалістичних ланів», присвячена наймолодшій генерації українських радянських поетів. Офіційний напрям цієї статті — цілком ніби в дусі вимог партії 1930—31 років. Окремі уступи противно тепер читати, прикро... А все ж я не можу відмовитись від неї за судити її з позицій «благополучного» емігранта. Почуваю, що в цьому був би якийсь дегенеративний садизм і нікчемство».

Й через це Ю. Лавріненко, як посідач «комуністичної моралі» й інші, такі самі, як він, воліють з позицій «благополучного емігранта» паплюжити діячів СВУ й СУМ-у в Україні, називати їх агентурою ГПУ, щоб цим способом «довести», що український народ не чинив організованого спротиву ні проти московських колоніалістів, ані проти їх вислужників українських комуністів і комсомольців.

З того часу, як московські вислужники масово розпинали свій народ минуло 30 років.

Харківські комсомольці й комуністи опинилися на еміграції між уцілілими «глитаями» й «шкідниками усіх мастей», яких вони недопалили й недорубали в Україні. І тепер, коли їм пригадують їхнє минуле, вони обурюються й називають це, як говорив у своїй доповіді «Живий Багрянний» В. Гришко:

«...демагогічними судилищами, супроводжуваними розгойдуванням найнижчих ненависницьких інстинктів у дусі й у стилі тих проклятих років на нашій батьківщині, жах і ганьба яких затавровані й відкинуті вже навіть і там в умовах поневолення».

А чи ці «суди» виглядали так, як ті «судищища», що їх переводили в Україні сталінсько-хрущовські вислужники?

Чи гришки давали змогу своїм жертвам боронитися?

Натомість, бувші репресовані ними в Україні запрошували хвилюєвистів, а в тому й Гришка на прилюдні дискусії, без НКВД й без погроз вивезти їх на Колиму, чи пустити кулю в потилицю, якщо вони не доведуть, що чинили українському народові добро!

То чому ж, запитуємо ми В. Гришка й інших хвилюєвистів вони злякалися тих дискусій та вдалися до методи — ловить злодія?

Кому прийшло б до голови розшукувати за їхнім минулим, якщо б вони усі чесно розкаялися за поповнені помилки чи злочини? Але тому, що сталінсько-хрущовське охвістя, як ми сказали попереду, не тільки не кається, а навпаки, своє ви-

служництво перед Москвою намагається представити, як найбільший український патріотичний вчинок, уцілілі їх жертви мусять дати прославлювачам культу Юди належну відповідь!

Вершком вибілювання московських вислужників в Україні може служити видана в українській і англійській мовах, СУЖЕРО-м (прибудівка УРДП) в Канаді, «Біла книга про чорні діла Кремлю».

Редагував її С. Підгайний провідний член УРДП, який без сумніву з власного досвіду пізнав советську дійсність — спочатку, як советський активіст «здобутків жовтня», а згодом, як в'язень московських концентраційних таборів.

І він свідомо перемішав у цій книзі і репресованих і тих, що репресували! Дочепив до справжніх жертв московсько-терористичного режиму в Україні усіх тих комуністів, які репресували український народ, а пізніше за недотягнення чи перетягнення «генеральної лінії» компартії самі потрапили під її копита?

Вже на самому початку книги, читача приголомшує бачений ним портрет І. Багрянного поміщений поряд світлини сл. п. С. Петлюри?

Це ніщо інше, як навмисне введення чужинецьких читачів в оману і хоч на шкоду українській визвольній справі зате для прославлення партійного вождя УРДП.

Справа не тільки в тому, що І. Багрянний був прославлювачем «здобутків жовтня», отже ворогом УНР, а значить і Симона Петлюри, але і в тій дистанції, яка віддаляє його суто емігрантську постать від державного мужа України.

Далі на стор. 37-ій вміщено портрет Хвильового про якого написано, що це «Видатний український письменник, гасло якого «Геть від Москви!» було підтримане багатьма неросійськими народами СССР. Переслідуваний ГПУ, Хвильовий доконав самогубства...».

Але про те, що Хвильовий був чекістом і донощиком ГПУ на своїх колег-письменників у книзі немає ніякої згадки.

Фальшування багатьох фактів у книзі виглядає просто нахабно!

Поряд з провідником СВУ С. Єфремовим прославлено й таких московських сексотів-письменників, як І. Кулик і І. Микитенко? А церковні діячі УАПЦ й Греко-Католицької Церкви потрапили аж на самий кінець книги й описано їх з меншою увагою ніж «націонал-комуністів».

Тому ця книжка, хоч і побудована на багатьох цінних документальних матеріялах та спогадах репресованих є шкідливою для української справи, бо дезорієнтує необізнаного в підсоветських відносинах в Україні читача; цілком фальшиво на-світлює взаємовідносини між українським народом і комуністичною партією та ролю українських комуністів, що завжди були проти державних інтересів української нації.

Це говорить про те, що бувші московські вислужники хоч і були репресовані «рідною партією», але писати правду про події тих років не бажають бо вони свідомі того, що викриватимуть самих себе, а тому й брешуть та перекручують факти й зчиняють неймовірний галас коли їх ловлять на цій брехні.

Бувший член ЦК й верховного суду УРДП П. Кривобок, який кілька років перебував в цьому середовищі, в газеті «Український Селянин» ч. 7/35 за 1955 рік в статті «Політичне обличчя Івана Багряного» заявив таке:

«9... всі члени ЦК УРДП і 90% щонайменше членів УРДП — це все советські активісти, комсомольці, комуністи, комбедчики.

10. Ніхто й ніколи з проводирів УРДП не брав участі ні військової, ні політичної в боротьбі з комунізмом ні перед війною, ні під час війни. Навпаки, більшість із них була на стороні «великого батька» Сталіна. Сам Багрянйй ще в 1943 році (лютий м-ць), замість відступати з Охтирки втік до большевиків».

З цього виходить, що багрянівщина, як сталінсько-хрущовське охвістя немає ніякого права промовляти не лише від імени українського народу, але й від імени нового покоління «кадрів з КПУ й комсомолу», бо хоч воно так само є слухняним виконавцем наказів Москви, про те не обтяжене почуванням вини перед власним народом за його фізичне винищування в 30-их роках, навіть засуджує за те своїх попередників до яких, безумовно належать і еміграційні хвильовисти.

Немає найменшого сумніву в тому, що смерть Івана Багряного для хвильовистів та їх поплентачів, стала тим рятівничим колом за яке вони ухопилися, щоб бодай на деякий час затамувати розголос про книжку «На Літературному Базарі» в якій д-р Володимир Наддніпрянець піддав нищівній критиці літературну й публіцистичну творчість Івана Багряного та виявив тих, які своєю наскрізь фальшивою її оцінкою, одні свідомо, а другі через незнання підосветської дійсности в Україні, творять «культ» людині, яка цього не заслужила.

Аналізуючи літературну творчість Івана Багряного в ідейній площині, В. Наддніпрянець доводить, що вона немає нічого спільного з українством за винятком звульгаризованої української мови, а її тло становить пропаганда диктатури пролетаріату, «здобутків жовтня», прославлення комуністів і комсомольців, атеїзму, знеславлювання українських патріотичних почувань, та критика періоду «культу особи» за рецептою Хрущова: оплакувати тільки потерпілі партійно-комуністичні кадри, але мовчати про винищення «безпартійної сволочи».

З погляду літературної майстерности, твори Івана Багряного це жодна оригінальна література: епігонство, плагіят та наслідування Хвильового й російських поетів і письменників.

В публіцистиці Іван Багряний показаний, як брехун, демагог, укап'єстський барабанщик, опортуніст та ідейний наслідувач російських народників 60 років минулого сторіччя.

Твори Івана Багряного, без жодних змін можуть бути друковані в СРСР бо вони позбавлені українського національного змісту й цілком відображають теперішню хрущовську політику щодо регабілітації вислужників Москви, яких незнати за що й про що зліквідовано, чи репресовано за сталінських часів.*)

Доречі, Москва вже відбрала у «хвильовистів» багатьох з тих її вислужників, що їхніми прізвищами довгі роки жонглювало УРДП включивши їх у свій «партійний баляс». Регабілітовано Скрипника, Затонського, Чубаря, Петровського, Коцюбинського й багатьох інших т. зв. «націонал-комуністів». Дочекаємося такого й для Хвильового...

А тим часом, деякі невігласи на еміграції оцінюють творчість І. Багряного ще й по тому, що мовляв його твори вже видано й чужими мовами: голандською, французькою, німецькою, англійською й, що чужинецька критика дає їм прихильну оцінку.

Але чомусь ці писакки не кажуть за чиї кошти роблено переклади цих творів і за чиї гроші їх видано?

Отже, видано ці твори коштом УРДП. І коли вони з'явилися на книжковому ринку, то й критикують їх ті в чийй мові вони появились. В країнах вільного слова ніхто не забороняє видавати все, що кому забагнеться. І, як стверджує д-р В. Наддніпрянець, перекладачі творів І. Багряного фактично написали їх заново і в багатьох випадках ці переклади були кращі ніж оригінали самого автора.

*) Див. Додаток: «Ніякої української ідеї», стор. 82.

Очевидно, що чужинецьких критиків найменше цікавило питання в якій мірі у творах І. Багряного відображено українську національну ідею. Вони знайшли в них жах підсовєтської дійсности й на цьому побудована їх критика.

Та зовсім відмінною є реакція українського читача, який у творах І. Багряного намагається віднайти насамперед українську національну ідею й спротив московсько-комуністичному колоніалізму українського народу. А цього якраз він не знаходить.

З поміж численних відгуків на книжку В. Наддніпрянця «На Літературному Базарі», що їх одержала Головна Управа СВУ, в листі від п. Г. Старовіта читаємо:

«Високоповажаний Пане В. Наддніпрянець!

Ваша книжка «На Літературному Базарі» чудесна. Ви винесли святу ПРАВДУ у світ. Ви рятуєте Україну від ворожої руїни.

Хай Всевишній обдарує Вас своїми щедротами!

З Християнською любов'ю»

Підпис (—)

Інший читач, п. Л. Заяць пише:

«До Спільки Визволення України...

Книжка «На Літературному Базарі» в якій її автор Володимир Наддніпрянець основно проаналізував літературне й публіцистичне надбання того, що замовчав навіки є рідкісною появою на чужій землі нашої скитальщини.

Наступні дні будуть нам свідками великої зливи похвал і великих слів людині, що залишила нам спадщину в якій безкритичний «герой» і на свободі не вирікся пропагувати ідеї, що виникли, як здобутки «жовтневої революції»...

Акти обвинувачення є в його творах. Він списав їх власними руками й ніякий оборонець-правник не змінить того, що написане пером...

Український привіт і поздоровлення»

Підпис (—)

Це оцінка звичайних читачів. Але сталінсько-хрущовське охвістя не маючи жодної спроможности будь-що заперечити в згаданій критиці вчинило великий галас вихваляючи увесь літературно-публіцистичний доробок Івана Багряного з очевидним розрахунком висковзнутись від обов'язку дати на неї річеву

відповідь, сподіваючись цим способом «знецинити» «На Літературному Базарі» в очах українського громадянства або принаймні збути мовчанкою згадане видання, як це їм вдалося зробити з публікацією проф. Г. Ващенка «Український ренесанс ХХ століття» в якій він розвінчував фальшивників українського національного відродження 20-их років, цих самих «ідеологів» еміграційного хвилювизму.

Проф. Г. Ващенко характеризував хвилювизм так:

«... хвилювизм є небезпечне для України й українців явище: він підриває нашу національну свідомість, опалює наше минуле, проповідує ідеї «загірної комуни», морально розкладає наше суспільство і в першу чергу молодь.

Найбільшою небезпекою хвилювизму, особливо на еміграції є опоганення нашого минулого, наших традицій і наших кращих діячів. Ми згадували вже, як паплюжив ім'я Шевченка сам Хвилювий, як паплюжили наше минуле його послідовники-хвилювисти, що «прощалися з учора».

І Іван Багрянний в своєму вірші «Канів» теж паплюжив Т. Г. Шевченка!*)

За іншим прикладом далеко шукати не треба. Ось в Чикаго на Маніфестації в 30-ліття московського голодоморства в Україні, член ОДУМ-у (прибудівка УРДП) О. Коновал виступаючи з головною промовою прославляв між іншим Хвилювого й Скрипника, саме тих московських вислужників чийми руками було доконане голодоморство. Як вихованець еміграційних хвилювистів він говорив про те, що нібито українські комуністи «заявили протест» Москві, що мовляв в українських селян «вже забрали все й більше нічого брати...» До речі з промовами в такому ж дусі виступав від СУЖЕРО в Канаді й С. Підгайний — провідний член УРДП.

Де і хто занотував ці «факти», про які вони говорять?

А зрештою, навіть коли б таке й було, то чи воно виправдує скрипників, хвилювих, любченків і затонських та інших запродавців Москви, які їй запродали свій народ, а потім самі пострілялися?

Один з основоположників УРДП, комуніст Іван Майстренко, що відійшов від І. Багрянного очевидно не погоджуючись з його маскувальною тактикою (як це сьогодні є між червоними ки-

*) Див. Додаток: «І. Багрянний паплюжить Т. Г. Шевченка», стор. 85.

тайцями й Москвою), про винищення українського селянства, вивози на Сибір і голодоморство, у своєму нині збанкрутованому органі «Вперед» у жовтні 1957 року писав:

«Плюсом є те, що терором 30-их років сталінізм навіки зліквідував дрібну селянську власність» і, що «зникнення в СРСР дрібного селянського господарства треба вважати великим прогресом».

І треба ствердити, що проти цього писання ні сам І. Багрянний і ніхто інший з хвилювистів і словом не обмовився?

З цього й виходить, що такий погляд на голодоморство має все середовище сталінсько-хрущовського охвістя. Тож цілком послідовним є факт, що УРДП і його прибудівки приймали участь у відзначуваннях 30-ліття голодоморства тільки там, де їм вдалося просунути на доповідачів своїх пропагандистів, які й використовували Маніфестації 1963 року для прославлення хвилювих і скрипників. А наприклад в Нью-Йорку де УРДП такої можливості не мала ніхто із середовища опанованого хвилювистами, як наприклад Т-во Сприяння УНРаді, ДОБРУС, ОДУМ, ОУРДП, «Слово» — в маніфестації участі не брав.

Промовистим є також факт, що навіть після смерті І. Багряного залишилися невідомими його справжні автобіографічні дані, як також прізвище. Різних художньо-оброблених та партійно-приперчених панегіриків наговорено під його адресою дуже багато, але це немає нічого спільного з його життєписом, тим більше, що сталінсько-хрущовське охвістя мітить І. Багряного в корифеї українського письменства.

Не виявила справжнього прізвища І. Багряного й Москва. У 1956 році в органі Берлінського МГБ «За повернення на батьківщину» під наголовком «Пише син до батька», до Івана Багряного звертався його син «Борис Багрянний» — лейтенант советської армії. Він закликав його повернутися на «батьківщину», ганьбив за зраду і т. п.

Після цього й сам І. Багрянний визнав, що таки дійсно це писав його рідний син, але... «Багрянний» — літературне псевдо, яке не мало ніякого відношення до його сина. Чому ж Москва не назвала Бориса його справжнім прізвищем?

Буйна фантазія хвилювистів проявилася і в приписуванні Іванові Багряному закінчення цілого ряду учбових закладів в Україні.

Цих «біографів», очевидно, не турбує той факт, що коли б скласти разом усі ті роки його навчання та до цього додати ще роки

його перебування «по тюрмах і концентраційних таборах», то І. Багряному в тому віці, що він умер навіть не вистачило 6 днів, щоб перейти коритарями усіх тих інститутів і технікумів, які він нібито закінчив.

Недоречність усіх цих писань спростовує Ю. Лавріненко, який у виданні «Листи до Приятелів» книжка 9-10 за 1963 рік, в статті «Іван Багряний», пише:

«Що встиг він зробити? Початкова, технічна і керамічна школа — це вся офіційна освіта».

На іншому місці про творчість І. Багряного читаємо:

«... критик (мова про польського критика Лободовського, прим. В. К.) терпить письменників його вади, що походять не то з боку браку часу, не то з незавершення літературної культури. Це деклямаційність, многословіє, резонерство, сировість, неочищеність. Ці хиби є в прозі в поезії і в драмі Багряного».

Це якраз є підтвердженням того, що пише про літературний бік творчости І. Багряного д-р В. Наддніпрянець в «На Літературному Базарі».

Але Ю. Лавріненко у своїй статті цілковито промовчав національно-політичний зміст творчости І. Багряного, яку так яскраво показав д-р В. Наддніпрянець у своїй критиці. І зрозуміло чому? Бо Ю. Лавріненко безсилий довести, що вона служить українській національній справі. Тому й вдається до випробуваного способу «дискусії», яка йому добре відома з часів перебування в УРСР. Але Ю. Лавріненкові треба знати, що по цей бік залізної заслони цей спосіб немає ніяких виглядів на те, щоб «знищити» критику «буржуазних націоналістів».

Ю. Лавріненко пише:

«Довга гора наклепів на Багряного вивершилась перед його смертю брудною книжкою «На літературному базарі». Поезія, проза і публіцистика Івана Багряного... Підписана псевдонімом, видана кимсь, хто узурпував собі історичне ім'я СВУ, ця книжка має прямий логічний і змістовний зв'язок з радянськими нападами на Багряного. Вона свідчить тільки про вагу Багряного, і про моральну нікчемність його ворогів».

Автор критики «На Літературному Базарі» відомий на еміграції політичний діяч, спочатку Української Національної Гвардії, а тепер Спілки Визволення України. Д-р В. Наддніпрянець є також автором праці «Українські націонал-комуністи, їх роля у визвольній боротьбі України 1917—1956 рр.», яка свого

часу наробила великого переполоху серед хвильовистів, бо вперше так всеобіймаюче викрила глорифікаторів тих, чіми руками Москва знищила українські національні кадри; він кривно пов'язаний з родиною Миколи Павлушка і Сергія Єфремова, отже провідних діячів СВУ й СУМ-у. І Ю. Лавріненко про це добре знає. Що ж до літературного «псевдоніма» то д-р В. Наддніпрянець на це має таке саме право, як «Багрянний» і сам Ю. Лавріненко, який ще називається й «Дивнич».

Але Ю. Лавріненко раптом назвав СВУ без лапок і став у її «обороні», проти тих, що її відновили на чужині?

Тільки невідомо, як він розуміє її «історичність», чи не в тому, що вона була «створена ГПУ», як це говорив і писав Іван Багрянний та всі хвильовисти включно з Ю. Лавріненком?

У статті «Іван Багрянний», Ю. Лавріненко виявив, що І. Багрянний, як зрештою й він сам, потрапили на Захід через ОУН-івське підпілля, бо дістатися через табори «Ост» чи інші німецькі легальні засоби було небезпечно. Отже ОУН було тим транзитним шляхом, який використали хвильовисти, щоб дістатися спочатку на Словаччину де цих двох, бандерівці навіть одягнули були в шкіряні плащі у яких вони довгий час і «щеголяли» по Німеччині.

Отже перебування І. Багрянного в УПА, про що пишуть хвильовисти, яке обмежувалося кількома днями, було йому потрібне для того, щоб потрапити на Захід, що він і зробив при першій нагоді. І вже у 1945 році в таборі УННРА в Гаунштеттені в Німеччині він цілковито «очистився» від «націоналістичного дурману» й працював над статутом УРДП, що мав усі позначки мислення сталінсько-хрущовського охвістя. Також хвалився, що має при собі щоденник забитого партизана з армії Ковпака, (який він безсумніву дістав будучи в УПА), й на підставі його записів буде «громити оунівців за їх звірства й безчинства». Коли ж йому звернули увагу, що Ковпак воював проти УПА, то він заявив, що це мовляв нічого, бо щоденник написаний українською мовою, отже його писав українець. Між іншим про цей щоденник він згадує у своїй брошурі «Молодь Великої України і наші завдання».

Свої погляди на український націоналізм І. Багрянний виявив у зверненні до учасників IV Пленуму ЦК УРДП («Наші Позиції» ч. 2, 1948 р.) в якому сказав:

«Щож до «націоналізму», як «ідеології» націонал-місхувів і спекулянтів, здеклясованих шукачів влади й диктатури, як

ідеології повзучого фашизму, то уважаємо його для української справи згубним і шкідливим».

Іван Багряний був войовничим безбожником. Про це він виразно написав у брошурі «Молодь Великої України і наші завдання» на 12-ій сторінці: «Ідеалізм то є сліпа віра», яку переміг матеріалізм, бо «матеріалізм — то є знання» й що українська молодь під советами вихована в дусі «матеріалістичного світогляду», і ще питання, «чи те треба поправляти».

Ствердив він своє безбожництво й у творі «Сад Гетсиманський», у якому священника зробив донощиком НКВД, але нігде не писав про знищення УАПЦ Москвою та тисячів її священослужителів. Не чути також, щоб бодай перед смертю він був зажадав сповіді?

І не дивлячись на це, церковні достойники Української Автокефальної Православної Церкви в Німеччині влаштували йому величаві похорони, а в США і в Канаді переводили панахиди з такими проповідями, які цілковито не відповідали політичним поглядам І. Багряного й очевидно, що все це робилося наперекір його власної волі.

Демагогія, брехня й цілковита суперечність з тим, що писували власними руками у своїх партійних виданнях хвилювисти, а в тому й «ідеолог» УРДП Василь Гришко супроводили його доповідь «Живий Багряний».

Харківський комсомольський активіст 30-их років, знаючи, що ця його доповідь відбувається без дискусії, гідний своїй комсомольській «виучці» безсоромно брехав у очі присутнім:

«...партія УРДП популярно відома, як «партія Багряного»... взяла за свій і стала під омитий кров'ю й ов'яний славою попереднього покоління творців української національної революції й державности, прапор Української Народньої Республіки, прапор Петлюри».

І говорить це не моргнувши оком той самий В. Гришко, який є творцем «ідеології» Хвильового, який скрізь і усюди заявляє, що прапором УРДП є Хвильовий, Скрипник, Любченко, що «ідея петлюрівщини застарілася», а на її місце «прийшов Хвильовий». Всі ці його вислови взяті з його ж таки доповіді «Україна сьогодні і ми», яку він виголошував у США в 1953 році.

І. Багряний у згадуваній вже нами брошурі «Молодь Великої України...» на сторінці 26-27 писав: «...то будуть знаменості тої молоді, новітні Хвильові, Шумські, Волобуєви...».

Крім цього це саме він повторював безконечне число разів у своїх публікаціях в різних варіантах.

Знаючи добре, що в першому статуті УРДП, на її партійному прапорі був вміщений крім тризуба також серп і молот, і що в партійному органі УРДП «Наші позиції» ч. 1 за 1948 рік у статті «Де корінь наших розходжень?», хвильовист Семен Підгайний (Віктор Кравчук) писав:

«Ми не будемо України 1917 року, ні. Це лише наша вихідна позиція... Ми не прагнемо здійснити ілюзії 1917 року, ми тільки боронитимемо і здійснюватимемо реальні, творчі національні й соціальні здобутки та вимоги українських мас...»

В. Гришко сховався тепер за прапор УНР, коли із зацитованих напрямних його партії аж смердить червоною ганчіркою «здобутків жовтня»!

Про те, як І. Багрянний шанував «творців української національної революції» найкраще промовляють його слова звернені до петлюрівців: «**Ви уенерчики, сиділи в тій Варшаві і тільки смерділи.**» («Український Комбатант» стор. 37, ч. 10, 1963).

В іншому місці своєї доповіді В. Гришко намагається викликати співчуття до І. Багряного такими словами:

«Ми всі завинили тим, що немали потрібного людського розуміння, а то й просто людського жалю до живого Багряного, якого на наших очах добивав ворог за допомогою тих серед нашої ж української громади, з яких одні відали, а другі й не відали гаразд, що вони робили».

Чи добивав Багряного «ворог» нам невідомо. Вказані попередю факти цього не підтверджують, але щоб **Спілка Визволення України, Союз Земель Соборної України-Селянська Партія, Українська Національна Гвардія, Союз Гетьманців Державників, Асоціація бувших політичних в'язнів советських тюрем і концентраційних таборів, а в останньому часі вже й Союз Українських Ветеранів** — щоб усі ці організації, які в більшості складаються з бувших підсоветських українців і ветеранів визвольних змагань 1917—20 років та «невідали», як каже В. Гришко, що вони роблять, це не лише зухвале нахабство, але й зневага прапора УНРеспубліки на який з чисто шкурних та спекулятивних розрахунків посилається нині В. Гришко!

Як ми вже сказали попередю, демагогія й брехня є прикметою кожного хвильовиста, тож були вони й нерозлучними супутниками В. Гришка в його доповіді. В одному місці він твердив:

«Це також не випадково, а закономірно й послідовно, що ця партія й Вагрянний особисто стали поруч петлюрівської гвардії борців за Українську Народню Республіку активними співтворцями, а потім надійною підпорою й пробовною силою Української Національної Ради та оновленого Державного Центру УНР в екзилі. Це не випадково, нарешті сам Вагрянний потім очолив Українську Національну Раду, ставши згодом її діяльним головою й її палким трибуном одночасно, а пізніше був ушанований вибором на пост віцепрезидента УНР в екзилі в званні якого він і відійшов від нас».

Про те, як УРДП «стала поруч петлюрівської гвардії» і, як ця гвардія оцінює це «ставання» говорить проєкт резолюцій Сьомого З'їзду Союзу Українських Ветеранів, що відбувся в днях 14-15 липня 1962 року. В другій точці цих резолюцій читаємо:

«2. Сьомий Делегатський З'їзд СУВ, підсумовуючи всі голо- си делегатів заслуханих під час дискусії з приводу діяльності окремих осіб з ДЦ УНР постановляє: Винести політичне не- довір'я глорифікаторові українських комуністів Ів. Вагрянному, що займає пост віцепрезидента УНР і п. М. Лівіцькому, голові ВО УНРади, як такому, що своїми антидемократичними мето- дами і політичною спілкою з УРДП, зокрема з І. Вагряним, увесь час створює в ДЦ УНР затяжні кризи і є проти прийнят- тя до УНРади інших організацій, які стоять на державницьких позиціях УНРеспубліки».

(«Український Комбатант» ч. 9, 1962)

В «Комунікаті» Тимчасової Головної Управи Українського Легіону ім. С. Петлюри в США, що його опубліковано в журналі Української Національної Гвардії «Меч і Воля» ч. 11 за вересень 1953 року читаємо:

«Тимчасова Головна Управа цим ставить до відома україн- ське громадянство і вояцтво про те, що створений Український Легіон ім. С. Петлюри на терені США... немає нічого спіль- ного з т. зв. «Легіоном ім. С. Петлюри» на терені Канади і Європи, що діє за наказами тільки одної партії (УРДП, прим. наша), яка видає свій ідеодогічний журнал «Штурм», ідеологія якого протирічить ідеї за яку боролися вояки УНР під про- водом Головного Отамана Симона Петлюри».

В «Комунікаті» Головної Команди Української Національної Гвардії, що його опубліковано в журналі «Меч і Воля» ч. 5 за

травень 1952 року, командантом якої був отаман Тарас Бульба-Боровець читаємо:

«3. На знак протесту проти намагання однієї партії (УРДП, прим. наша) підпорядкувати собі УНГ, майже всі члани Головної Команди УНГ, що досі індивідуально були членами УРДП, зложили заяви про свій вихід з цієї партії».

Сам Командант УНГ от. Тарас Бульба-Боровець в названому попередньому числі журналу в статті «Причини мого розходження з проводом УРДП» пише:

«... УРДП... продовжує кампанію глорифікації Хвильового, що застрілює з більшовицьким партбилетом на серці. Коли хто пробував писати та говорити, що Україна чекає не Хвильового, а Петлюру і що нашою ідейною базою є не хвильовизм, а розстріляна хвильовистами національна революція, тоді такі писання не були друковані, а людей викидалося з партії».

Як тільки І. Багрянний — цей «українець» з великої літери, «людина серця» й «демократ», як його після смерті величають хвильовисти і їхні поплентачі, переконався, що йому не вдасться зробити Українську Національну Гвардію своєю партійною прибудівкою, то відразу оголосив її коменданта от. Т. Бульбу-Боровця «врагом народа» й змастрував негайно т. зв. легіон ім. Симона Петлюри. У 1952 році, появилася й перше число пропагандивного видання цього легіону під назвою «Штурм». Але... на його сторінках не було ні одного слова про С. Петлюру чи й взагалі про УНР. Журнал був заповнений портретами советських маршалів і генералів, яких І. Багрянний змальовував жертвами сталінського терору. Понапихав він у ці «герої» і Постишева і Косіора й зовсім дрібних «районових» вислужників Москви надісланих з Росії в Україну, які нічого спільного не мали з українським народом і взагалі з українською справою в позитивному розумінні цього слова.

В журналі УНГ «Меч і Воля» ч. 10 за червень 1953 року в заяві «Наша відповідь» за підписом В. Бондара, Т. Мироненка й В. Найдьона, буваші воляки української армії писали:

«Ваш «Штурм» п. Багрянний є більшовицька пропаганда, ворожа інтересам українського народу. Ви вихваляєте в «Штурмі» віщателів Української Національної Революції, бо ж ніхто нинішній, як Якір підписав наказ про розстріл 359 героїв Базару, тих самих, що по них проливає крокодилячі сльози «Штурм»

ч. 2. Ніхто інший, як Петровський, Постишев, Затонський Ко-сіор, Чубар і інші, загнали на той світ мільйони українців, а іншим мільйонам підписали вирок висилки в концтабори за межі України на вірну смерть.

Ви виступаєте від імени недовстріляних. Від імени тих, що носили сплямлену кров'ю шинелю. Ви виступаєте від імени всієї підсовєтської еміграції.

Ми надаємо Вам на це права! Ми є недовстріляні... Ми є підсовєтська еміграція! Під час свого перебування в УРДП ми добре придивилися до своїх зверхників і побачили, що це ті, які тортували нас протягом 25 років у в'язниці Сталіна. Ви п. Багрянний і ваші одностудці не належите до нас. Ми вам скажемо відверто і ми є певні того: ви належите до тих, хто стріляв недовстріляних, до тих, що йшли ззаду нас з автоматами і гнали нас на гарматне м'ясо...».

Промовляючи на могилі І. Багряного, М. Лівичський — голова ВО УНРади назвав небіжчика «Великою Людиною й великим Українцем», який мовляв, як і його УРДП від початку стояли на позиціях УНРеспубліки. Було це в серпні 1963 року.

Але цей М. Лівичський у червні 1955 року в журналі «Мета», про УРДП й І. Багряного писав таке:

«Негативне наставлення УРДП до ідеї УНР позначилося між ншим висуненням нею проблеми т. зв. «хвильовизму».

Нас зовсім не цікавило б це питання, якби тут йшлося про академічну дискусію, або про спроби реабілітації самого Хвильового, як речника певного напрямку в українсько-радянському письменстві. Але справа зовсім не в тім! Йдеться не про особу Хвильового, але про цілу добу т. зв. українського радянства 1921—1933 років з Скрипником, Любченком і їм подібним, йдеться про глорифікацію (вихвалювання) цієї доби, як протиставлення добі Української Народньої Республіки, яку виставляється за добу «назадництва, реакційности й шараварщини». Йдеться про те, щоб з «хвильовизму», як символу доби «українського радянства», зробити прапор всього українства в сучасному і на майбутнє. І от, проти такого ставлення проблеми «хвильовизму» ми мусимо рішуче застереттися».

І далі:

«Факт той, що ці «українські радянці» співпрацювали дов-ший час з большевицькою Москвою... ретельно й широко, як справжні натхненні большевики, як комуністи не за страх, а за совість. Факт той, що вони допомогли большевицькій Мос-кві загноздитися в Україні й ліквідувати Українську Народню

Республіку, що вони довгі роки винищували петлюрівців, отих «внутрішніх емігрантів», які залишилися в Україні й провадили рух спротиву большевицькій Москві; що вони, нарешті, розгромили за допомогою Москви загнану в підпілля національну Україну...; за їх «влади» розгромлено й загнано на Сибір Українську Автокефальну Православну Церкву, українську кооперацію, установи земельного комісаріату, учительство, Академію Наук і т. д. В 1930 році Любченко виступив в ролі «громадського обвинувача» на Харківському процесі Спілки Визволення України...»

Уважаємо, що й цих кількох наведених прикладів досить, щоб спростувати усю забріханість тверджень В. Гришка, як то багрянівська УРДП стала «надійною підпорою й пробоевою силою УНРади».*)

Цих поглядів на УРДП є й організації, що в 1959—60 роках на терені США й Канади, під час відвідин тут І. Багряного, тодішнього голови Президії УНРади переводили політичну акцію під назвою «На суд української еміграції націонал-комунізм-хвилювизм та їх пропагаторів».

На вічах, що їх влаштовували СБУ, СЗСУ-СП і Асоціація бувших репресованих українців під советами, українське громадянство схвалювало резолюції в яких між іншим було висловлювано політичне недовір'я І. Багрянному й УРДП з вимогою його уступлення з посту голови Президії УНРади.

Матеріяли згаданої акції опубліковані в спеціальній брошурі під назвою «На суд української еміграції «націонал-комунізм»-хвилювизм та його пропагаторів!», що була видана у 1959 році.

Під час цих віч були використані усі до того часу відомі матеріяли про диверсійні дії сталінсько-хрущовського охвістя та публікації поодиноких авторитетів з підсоветської України у яких викрито справжнє обличчя скрипників, хвилювих, любченків і інших московських вислужників в УССР та їх глорифікаторів закордоном.

Між цими авторитетами є цілий ряд заслужених діячів української науки й культури. Серед них письменники: В. Чапленко, О. Коваленко, Ю. Клен-Буригарт, Т. Осьмачка, О. Звичайна й інші; науковці проф. д-р Н. Полонська-Василенко, проф. В. Державин, проф. Г. Ващенко, проф. С. Килимник. Із старшої генерації д-р Д. Донцов, письменник Ф. Мелешко; ви-

*) Див. Додаток: «З документів протихвилювистської акції», стор. 86.

значний публіцист д-р В. Наддніпрянець, рідна сестра М. Павлушкова — провідника СУМ-у в Україні п-ні Н. Павлушкова; перший організатор і командир УПА от. Тарас Бульба-Боровець та десятки інших суспільно-громадських і політичних діячів з різних середовищ.

І ось, усіх їх, сталінсько-хрущовське охвістя називає людьми «найнижчого культурного рівня». Так їх назвав і В. Гришко у своєму «Відкритому листі до читачів і прихильників» опублікованому 5-го лютого 1959 року в газеті «Прометей» в Нью-Йорку, а вслід за цим і в інших виданнях хвилюivistів, сподіваючись очевидно в такий спосіб відвернути увагу широких кіл українського громадянства від протихвилюivistської акції.*)

Поневірнання Івана Багряного під советами має в собі також багато мітичного. Порівнюючи писання на цю тему в партійній пресі УРДП, В. Наддніпрянець аналізує:

«В «Українському Прометей» від 23-го січня 1958 року подано, що І. Багряний втік із заслання і в 1933 році приїхав в Україну. В «Українських Вістях» від 4-го серпня 1955 року зазначено, що він втік у 1936 році, а в цій же газеті від 19-го серпня 1956 року оприлюднено вже третій варіант арештів і втеч І. Багряного, а саме, що він в 1939 році повернувся на Україну, а перед тим «2 роки працював між українцями», або, що лише у 1929 році був арештований і ув'язнений 2 роки й 4 місяці».

Тому й не випадково В. Гришко у своїй доповіді «Живий Багряний» про «мученицький шлях» І. Багряного обмежився загальними словами й тільки для того, щоб пов'язати їх з його хворобою:

«...передчасна смерть Багряного — говорив він — була неминучим закінченням його майже п'ятнадцятирічної боротьби з відкритим процесом сухит, що почала точити його... ще в часи ходіння його по муках між життям і смертю в тюрмах НКВД...».

Однак беручи хронологічно, Іван Багряний опинився в Західній Європі вже у 1945 році, отже перебував 18 років поза залізною заслоною аж до дня смерті. Таким чином твердження В. Гришка є звичайною демагогією, бо захворів Іван Багряний на сухоти вже на еміграції.

*) Див. Додаток: «Ловіть злодія!», стор. 90.

Той факт, що після смерті Івана Багряного західньо-українські політичні організації (навіть і ті, що ще не так давно поборювали УРДП!) й суспільно-громадські середовища, а зокрема УНСоюз в США та його пресовий орган «Свобода», як також Українська Православна Церква й Українська Вільна Академія Наук, раптом «відкрила», що УРДП, та її прибудівки, на чолі з Іваном Багряним, під прапором Хвильового малоощо не здобули волю УССР, з одного боку пояснюється тим, що ці середовища й Академія просякнуті хвильовистськими елементами, які зуміли використати момент смерті І. Багряного, а з другого цілковитим невіглаством цілого ряду інших людей, які ніколи не читали літературних творів І. Багряного й не аналізували партійних публікацій УРДП.

І, що найважливіше: одні з них пропускали мимо вуха всі ті критичні голоси, а навіть політичні акції, що були скеровані проти УРДП і її прибудівок, а інші ще й активно боронили хвильовистів.

Яскравою ілюстрацією до нашого твердження може бути стаття Романа Рахманного «Пропаша сила», що її було опубліковано в українському католицькому часописі «Наша Мета» за 11 квітня 1959 року (Канада). Він писав:

«Партія УРДП об'єднала у своїх лавах українських емігрантів зі східних областей, і нині її члени є відповідником західньоукраїнських націоналістичних (в ширшому розумінні) партій».

Приперте до ганебного стовпа сталінсько-хрущовське охвістя дуже добре знає, що в середовищі української політичної еміграції з підсовєтської України його «карта бита» й тому воно стало на шлях зухвалої брехні, ховаючись за спиною УНР і західньоукраїнських організацій, які розжалоблені лебединною піснею гришків, нерозбираючись в ситуації, завдають величезної шкоди українській самостійницькій ідеї.

Тому на плечах Спільни Визволення України і далі тяжітиме важна й відповідальна місія: розкривати підступні дії і заміри сталінсько-хрущовського охвістя на чужині, не зважаючи на те, яку тактику і які обставини для цього використовуватимуть хвильовисти!

ДОДАТОК

“ ”

РЕЗОЛЮЦІ Й ПОСТАНОВИ*)

Першого Крайового З'їзду Співки Визволення України в США,
що відбувся дня 1-го липня 1961 р. в Нью-Йорку.

Ці Резолюції й Постанови з відповідними змінами й додатками
апробовані Головною Управою СВУ, як напрямні політики цілості
СВУ під сучасну пору.

Головна Управа
Співки Визволення України

ЗАГАЛЬНІ СТВЕРДЖЕННЯ

Перепис населення СССР, що відбувся у 1959 році, стверджує чисельний спад української національності в засягу московсько-комуністичної колоніальної імперії, а зокрема в т. зв. УССР.

Під сучасну пору українців під Советами є менше ніж було їх 35 років тому, не зважаючи на те, що до УССР прилучено західньо-українські землі і Крим. Згідно мінімального природнього приросту, та враховуючи втрати в другій світовій війні, українців мало бути сьогодні на тих теренах 66 мільйонів, а є їх лише 30 мільйонів.

Ці зіставлення стверджують наслідки московсько-комуністичного народобивства й русифікаційної політики Москви супроти українського народу. За період майже 40 річного існування т. зв. УССР, московські колоніялісти, при активній співучасті українських комуністів, зліквідували фізично, як «буржуазних націоналістів» і «ворогів советської системи», мільйони українського народу, а в тому числі визначних особистостей українського інтелектуального світу, що прислужилися до національного відродження України у 20-их роках; зліквідували Українську Автокефальну Православну й Українську Греко-Католицьку Церкви з їх духовенством, а на їх місце примусово впровадили московсько-комуністичне урядове православ'є.

Терором і репресіями Москва зупинила процес національного поступу українського народу в СССР. Все, що сьогодні має якісь українські, навіть зовнішні національні ознаки в УССР, пов'язане з пропагандивними цілями Москви, яка при потребі виставляє їх перед некомуністичним світом, як доказ «правильного розв'язання національного питання» в СССР.

*) Скорочено. «Місія України» ч. 3(12) 1961 року.

На підставі численних фактів доведено, що поява в УССР деяких т. зв. наукових праць з ділянки української культури, що її засяг обмежено до галузі мистецтва й частинно літератури, пов'язане виключно з реакцією Москви на діяльність української самостійницької протикомуністичної еміграції. Окремі праці з цієї ділянки завжди появляються в УССР після того, як у тій галузі щось раніше з'явилося на еміграції, й завданням советських видань є ніщо інше, тільки намагання «заперечити» ідейний і політичний зміст українського видання на чужині!

Так є з «Українською Радянською Енциклопедією», яка появилася щойно на сороковому році існування т. зв. «суверенної» УССР і виключно з метою протиставити її Енциклопедії Українознавства, що її видали після другої світової війни українці на чужині.

Перший Крайовий З'їзд СВУ в США стверджує, що активна діяльність української еміграції в політичній і культурній ділянках є тим чинником, що гальмує русифікаційну політику Москви в Україні та змушує її вживати різних заходів, щоб послабити активність самостійницьких сил на еміграції, зробити їх нейтральними або перетягнути до т. зв. «прогресивного» табору, що є п'ятою московською колоною в некомуністичному світі.

З цією метою Москва дозволила на зносини емігрантів з рідними «за залізною», які використовує для шантажу одних і других; змушує багатьох українців на чужині до нейтральності або й прямого шпигунства на користь СССР, а тих, що живуть в Україні, МГБ використовує для розшуків «ворогів советської влади» серед родичів закордоном.

З цією метою в Києві створено й т. зв. «Товариство для культурних зв'язків з українцями закордоном» і це в той час, коли таке «товариство» потрібне упершу чергу для зв'язків УССР з тими українцями, яких мільйони вивезено за її межі в Казахстан, в Сибір й в інші т. зв. советські республіки, а зокрема на цілині землі в Середню Азію; або з тими, що живуть на українських етнографічних землях поряд кордонів УССР, що не входять до її складу, а які приречені на повну русифікацію, бо не мають вони на тих теренах навіть початкових шкіл з українською мовою навчання. До них навіть не допускається українська «радянська преса», що її друкується в УССР та масово вивозиться закордон, а зокрема до США, щоб цим показати, як «процвітає» українська «радянська культура».

Згадане «Товариство» є фактично відділом московського МГБ, яке призначене для диверсійних цілей серед українців, що знаходяться в некомуністичному світі.

Цілком зрозуміло, що найбільшою перешкодою в поширюванні московської брехні в некомуністичному світі є живі свідки тієї системи, що панує в СССР — бувші підсоветські раби — поневолені

Росією народи, а між ними й українці, що стоять на безкомпромісних самостійницьких позиціях.

Але використовуючи той факт, що українська еміграція в більшості складається з українців із західньо-українських земель, які в силу своєї чисельної переваги посідають домінуючу роль в українському суспільно-громадському й політичному житті на чужині, Москва, спираючись на великодержавних шовіністів російської протикомуністичної еміграції та на свою «прогресивну» п'яту колону в США і в Канаді, поставила собі за ціль, що особливо помітно після проголошення Урядом США Тижня Поневолених Націй, переконати американців у тому, що справа української самостійності є виключно пропагандою «ґалічан», до якої не мають ніякого відношення наддніпрянські українці. В цьому дусі московські шовіністи на еміграції та «прогресивні» п'ятиколонники пишуть до урядових чинників США, до конгресменів і сенаторів, а навіть до Об'єднаних Націй меморандуми, петиції й звернення; розсилають тисячі листів до різних американських організацій і впливових діячів.

Але в парі з цим, московська протиукраїнська акція цілево замовчує діяльність й існування на еміграції тих українських самостійницьких сил, що в більшості складаються з українців Наддніпрянщини, як, наприклад, Спілка Визволення України, натомість згадується УРДП, яка є зноюю з її пропаганди «ідей» т. зв. «націонал-комунізму»?

Таким чином «ґалічане» виставляються, як «сепаратисти», а УРДП, як партія комунізованих наддніпрянців!

З метою протиставитись плянам Москви звести українську визвольну справу до поняття «галицького сепаратизму», а з іншого боку показати наддніпрянську частину еміграції, як скомунізовану, Спілка Визволення України, маючи на увазі загальноукраїнські інтереси, виступає, як українська самостійницька організація з наддніпрянською більшістю.

З'їзд заповідає, що СВУ й далі твердо стоятиме на сторожі ідеалів української самостійності й соборності, скеровуючи всю свою діяльність на допомогу українському народові в цьому напрямку, одночасно викриваючи будьякі прояви еміграційного «зміновіховства» й орієнтації на «реалітети» в УССР, та поборюватиме московську п'яту колону в її «прогресивному» й «хвилювистському» зафарбленні.

РЕЗОЛЮЦІЇ

І. Зовнішньо-політичні справи:

1. Дотеперішня поразка некомуністичного світу в боротьбі з ширенням впливів червоної Москви, пояснюється тим, що некому-

ністичний світ, на чолі зі США, негує такий важливий чинник, як поневолені Росією народи. Московські успіхи в Азії й Африці досягнуто брехливою пропагандою про те, що ССРС захищає національні й політично-економічні інтереси колоніальних народів в той час, коли саме ССРС є найбільшою колоніальною імперією нашого часу, в якій потоптано всі людські й національні права неросійських народів.

Не зважаючи на те, що ССРС випередив інші країни в завоюванні космосу, в цілому ССРС, а зокрема в Україні, панують безпросвітні злидні та перманентний голод не тільки на речі першої потреби, але і в першу чергу на хліб.

Пояснюється це не лише негідною т. зв. соціалістичною господарською системою ССРС, що побудована на рабській праці в колгоспах і в індустрії, але й тим, що Москва з метою пропаганди та завоювання світових ринків вивозить за кордон якраз ті сировинні й готову продукцію, яких не вистачає в самому ССРС на внутрішньому ринкові.

2. Некомуністичний світ має можливість примусити Москву до оборони в холодній війні й відступу, якщо проголосить свою солідарність з боротьбою поневолених Росією народів за їх національне й соціальне визволення з колоніальної залежності від Росії. Конкретно, якщо США застосують на практиці прийнятий Конгресом США і затверджений попереднім Урядом закон ч. 86-90 про Тиждень Поневолених Націй, включно з переставленням дотеперішньої політики «співіснування» з ССРС на рейки динамічної дії, а зокрема в пропагандивному напрямку через радіо й пресу.
3. З'їзд стверджує, що не зважаючи на розпад великих колоніальних держав, в середовищі російської т. зв. протикомуністичної еміграції не помітно жодного протверезіння від імперіалістичного колоніального чаду. Російська еміграція всіх політичних напрямків спільним фронтом виступає по стороні червоного Кремля в обороні цілості російської колоніальної імперії, що нею сьогодні є ССРС, а навіть оскаржує перед Об'єднаними Націями Уряд США за «дискримінацію» російського народу, якою нібито є закон про Тиждень Поневолених Націй.
4. З'їзд СВУ в США засуджує поступовання російських імперіалістично-шовіністичних кіл, що знайшли собі притулок в некомуністичному світі, а зокрема в США, користають з демократичних свобод і замість того, щоб допомагати російському народові звільнитися від тоталітарного комуністичного режиму, в страху за цілість російської імперії демонструють з цим режимом свою солідарність. Цим вони шкодять некомуністичному світові в здійсненні плянів ліквідації колоніалізму в світі, що їх ухвалено на 15-й Сесії Об'єднаних Націй.

5. Політикою «співіснування» з московською колоніальною імперією, що її постійно накладає світові Москва, не оборонити загроженої кремлівськими змовниками свободи. Найменша поступка в питанні Берліну буде повторенням Мюнхену 1938 року. Тому на погрози Хрущова в берлінському питанні Уряд США повинен відповісти найрішучішими воєнними заходами, включно з розривом дипломатичних зносин з СРСР та його сателітами.
6. Дотеперішній «культурний обмін» між США і СРСР не сприяє зближенню американського народу з неросійськими націями за залізною заслоною, бо відбувається він з виразною тенденцією Москви і тих що спроваджують мистецькі сили з СРСР, в пропагуванні виключно російської сторони. Натомість поодинокі зразки українського мистецтва й інших народів т. зв. советських республік, Москва включає в російські програми своїх ансамблів з метою звести ці народи в очах американців до поняття етнічних груп Росії.
7. Спілка Визволення України в США підтримує рішення Найвищого Суду США про те, що комуністична партія в цій країні, є агентурою Москви, а всі її члени повинні реструуватися як агенти чужої держави.
З'їзд висловлює своє обурення проти нахабства верховодів комуністичної партії в США, які заявили, що таке рішення Найвищого Суду є «нищівним ударом по демократії США». Всім бо відомо, що там, де панують комуністи, всі інакомислчі фізично ліквідуються. Американські комуністи вимагають свободи для своїх підривних та шпигунських дій, а тому завданням всіх антикомуністів є домогтися цілковитої заборони комуністичної партії в США, як зрадника інтересів американського народу.
8. Спілка Визволення України в США підтримує внесок конгресмена Волтера, що його він зробив в Конгресі у справі дальшої контролі над засиланою Москвою пропагандивною літературою в різних мовах, що її був відкликав Президент Дж. Кеннеді. Ця література допомагає Москві розкладати американське суспільство та є одним із засобів ведення холодної війни проти США на її власному терені.

II. Внутрішньо-українська політика:

9. З'їзд стверджує, що політика капітуляції некомуністичного світу перед Москвою й «культурний обмін» з СРСР, сприяє поширенню занепадницьких настроїв серед емігрантів поневолених Росією народів, а зокрема серед українців, що у свою чергу створює пригожий ґрунт для поширення згубних для української визвольної справи «ідей» т. зв. «націонал-комунізму», «хвилювізму» й «реалітетів». Цим пояснюється факт, що в середині української

самостійницької, протикомуністичної еміграції не без успіху діють прокомуністичні сили, під вплив пропаганди яких потрапили деякі західньо-українські політичні середовища, що скеровують українську політичну думку на рейки «реалітетів» в УССР, виходячи з фальшивих поглядів, породжених незнанням реальної дійсності під советами.

10. З'їзд наголошує, що Спілка Визволення України рішуче поборювала й поборюватиме пропаганду «націонал-комунізму» й «хвильовизму», як диверсію, скеровану проти української самостійності. Також поборює пропаганду орієнтації на «реалітети» в УССР, що посередньо допомагає ворожим українській визвольній справі силам дезорієнтувати українську еміграцію, головню із західньо-українських земель в питанні єдино-реальної визвольної політики, якою може бути тільки безкомпромісова боротьба з московським колоніалізмом, що не зважаючи на різні тактичні маневри з «суверенною» УССР, неухильно прямує до повної русифікації українського народу.
11. Ця русифікаційна політика Москви в Україні може бути сповільнена, а то й стримана, тільки неупинною боротьбою української еміграції за національні права українського народу, шляхом викривання колоніально-русифікаційної політики Москви, що її вона провадить супроти всіх неросійських народів СССР.
12. З'їзд стверджує, що для успішної допомоги українському народові в цій справі, українська еміграція, насамперед, мусить позбутися від репрезентації її самостійницької політики тих, що пропагують ворожі для української самостійницької справи «ідеї». Самостійницька політика мусить бути ведена силами самих самостійників!
13. В останніх трьох роках, Спілка Визволення України в США в співпраці з Союзом Земель Соборної України-Селянською Партією й Асоціацією бувших репресованих і переслідуваних українців під Совстами, перевела в цьому напрямку роз'яснювальну акцію під назвою «На суд української еміграції», «націонал-комунізм-хвильовизм і його пропагаторів», яку підтримали найширші маси української еміграції.
14. З'їзд СВУ в США стверджує, що притягнуті тоді на громадський осуд пропагатори «націонал-комунізму»-хвильовизму з їх випадовою базою УРДП та її прибудівками, як ДОБРУС, ОУРДП, СУЖЕРО, ОДУМ і т. зв. легіон ім. Симона Петлюри, замість захищати свої «позиції», робили заходи, щоб цю акцію зірвати. З'їзд пригадує, що в схвалюваних українським громадянством резолюціях було висловлено політичне недовір'я УРДП в цілому, а зокрема її генеральному секретареві Іванові Багрянному — голові Української Національної Ради, перед яким ставлено ви-

могу зректися цього становища. Його самого персонально обвинувачено:

- а) в знеславленні Т. Г. Шевченка у вірші «Канів»;
 - б) у веденні атеїстичної пропаганди через видану ним брошуру «Молодь Великої України і наші завдання»;
 - в) у написаних ним і виданих протиукраїнських творах, як «Огненне коло», «Сад Гетсиманський» і інших;
 - г) у виславленні московських вислужників — українських комуністів на чолі з чекістом М. Хвильовим;
 - д) в очорнюванні підпільних, протимосковських організацій в Україні СВУ й СУМ-у.
15. СВУ, повідомляє також українське громадянство, що в останніх роках чимало членів УРДП повернулося до ССР, а зокрема такі провідні особи цієї партії, як проф. Гімелрайх, член ЦК УРДП, що виїхав з Австралії у 1960 році, та М. Вербицький, який виїхав з Англії. Цей останній у В-ві партійного органу УРДП «Українські Вісті», що появляються в Німеччині, перед своїм від'їздом до ССР, видав брошуру під назвою «Найбільший злочин Кремля», для якої підступно використав свідчення бувших репресованих українців під Советами. Про цю брошуру, він, через київське радіо заявив, що є вона фальшивою «антирадянською вигадкою».
- Згадані факти, УРДП старанно приховує від української еміграції. Це підтверджує правильність висунутих проти цієї партії обвинувачень, що є вона випадовою базою московської агентури серед українців на чужині.

III. В справах Української Вільної Академії Наук:

16. Спілка Визволення України в США стверджує, що за час усього періоду існування Української Вільної Академії Наук на чужині, що бере свій початок від закінчення другої світової війни, її наукова діяльність в ділянці дослідів визвольної боротьби українського народу, а зокрема підсовєтського періоду є цілковито відсутня.
- Натомість в стінках УВАН в США, Секція для дослідів над справами підсовєтської України, що її секретарем є В. Голубничий, систематично займається пропагандивними виступами в середовищі української еміграції на тему т. зв. «українського націонал-комунізму» з явною тенденцією виблїти злочинну роль українських комуністів типу Скрипника, Любченка, Хвильового і їм подібних, яку вони доконали в Україні з наказу Москви.
17. Яскравим прикладом свідомого негування визвольної боротьби українського народу у підсовєтській Україні є цілковите зігно-

рування УВАН відзначення 30-річчя трагічної дати в історії погрому української науки під Советами, відомого на цілий світ процесу СВУ, що відбувся у 1930 році в Харкові, на лаві підсудних якого були опинилися визначні українські інтелектуальні сили, а зокрема наукові співробітники з Української Київської Академії Наук на чолі з її віце-президентом академіком С. Єфремовим.

Тому З'їзд СВУ твердить, що в УВАН діють сили, які зацікавлені в тому, щоб визвольна боротьба українського народу проти московсько-комуністичного колоніалізму в Україні, що її провадили СВУ, УВО, ОУН, УПА, СУМ залишилася не дослідженою, натомість сприяють поширенню серед українців на чужині пропаганди про «націонал-комунізм», «хвилювизм» і «реалітети».

18. Спілка Визволення України звертається до українських самостійницьких наукових сил в УВАН, щоб вони поробили відповідні заходи й змінили існуючий стан в Секції для дослідів над справами підсовєтської України, скерувавши її діяльність на добро української визвольної справи, як також приділенню максимальної уваги мартирології українського народу, а зокрема його інтелектуальної еліти, що її винищила Москва. Вже найвищий час удокументувати й усталити цифри втрат українського народу, які б зобов'язували тих, що ними оперують перед некомуністичним світом, як доказовим матеріалом московського народобвиства.

IV. В справах Українського Конгресового Комітету Америки:

19. З'їзд стверджує великі досягнення Українського Конгресового Комітету Америки на відтинку української визвольної справи, що їх здобуто під керівництвом його президента проф. Л. Добрянського. Але напрямні зовнішньої політики УККА в українському питанні, що нібито базовані на реальному ґрунті відносин у підсовєтській Україні, Спілка Визволення України не тільки не схвалює, а й висловлює рішучий протест проти того, що її спрямовується на «націонал-комуністичні», а навіть антисоборницькі рейки. Доказом на це є англомовний текст протихрущовської летючки, що її розповсюджувано з рамени УККА серед американців з нагоди відвідин Хрущова у США та його приїзду на 15-ту Сесію Об'єднаних Націй, як також зміст замітки про Україну в «Меморандумі» (1960 р.) Конференції американців центрально і східно-європейського походження, членом якої є УККА. В обох цих випадках знищених сталінським терором українських комуністів з КП(б)У й «уряду УССР» виведено, як невіджалувану втрату українського народу в боротьбі з московським комуністичним колоніалізмом в Україні, виконавцями якого якраз вони

і були. Крім цього в «Меморандумі» згадано також про ліквідацію «Української Католицької Церкви», а про зліквідування нею багато раніше Української Автокефальної Православної Церкви немає ні одного слова.

20. З'їзд звертає увагу Українського Конгресового Комітету Америки, що ігнорування ним в українській визвольній політиці такого величезної політичної ваги факту, як підпільна діяльність у підсоветській Україні Співки Визволення України, Співки Української Молоді чи Української Військової Організації, приносить українській визвольній справі велику шкоду, бо цим промовчуванням стверджується, що український народ був задоволений «советською владою», а його «спротив» колоніальній політиці Москви в УССР обмежувався лише «опозицією» серед українських комуністів.

21. З'їзд стверджує, що відсутність будьякої згадки про підпільну діяльність СВУ, СУМ-у й УВО під Советами у свідченнях українців, що вони їх складали про московське народовбивство в Україні перед Комісією Конгресу США під головуванням сенатора Ч. Керстена, і які появились накладом Уряду США у 1934 році, як також у свідченнях про злочини Хрущова, доконані над українським народом, що їх складали свідки з рамени УККА перед Комітетом дослідів протиамериканських дій, і які теж надруковані Урядом США у 1959 році під назвою «Злочини Хрущова», промовляють за те, що в число цих свідків потрапили особи, не обізані з підсоветською дійсністю в Україні, як також особи з підсоветської еміграції, які були зацікавлені в тому, щоб визвольну боротьбу українського народу проти московського колоніалізму приховати. Саме ці «свідки» поминули мовчанкою тисячні жертви московсько-комуністичного терору за справу СВУ-СУМ-у, але не забули свідчити за одиниці московських вислужників — українських комуністів, що їх зліквідувала Москва за партійні ухили!

І це тоді, коли сама Москва у своїх протиукраїнських виданнях приділяє велику вагу таким «буржуазно-націоналістичним» організаціям, як СВУ й СУМ та УВО, підкреслюючи їх боротьбу проти «советської влади» на Україні.

22. Вказані факти говорять про те, що зовнішня політика УККА опинилася під впливом пропагаторів «націонал-комунізму», «хвилювизму» й «реалітетів», а це стало можливим тільки тому, що УККА хоч і очолюють українські патріоти, проте їм бракує підсоветського досвіду.

Через це й в англомовному виданні УККА «Український Квартальник», за увесь час його появи не приділено достатньої уваги висвітленню діяльності підпільних сил у підсоветській Україні, натомість приділювано сторінки московському ставленнику в

УССР комуністові М. Скрипникові в такому розумінні, що це тільки дякуючи йому було переведено українізацію і т. п.

23. Тому, що членами УККА є центральні суспільно-громадські й політичні організації українців у США, вони всі є співвідповідальні за переставлення визвольної політики цієї установи з позицій безкомпромісової самостійності України на рейки «реалітетів».

З'їзд підкреслює, що під час протихвильовистської акції СВУ в 1959-60 рр. дехто з провідних осіб УКАА робив перешкоди в її переведенні, як також вживалися заходи «реабілітувати» в очах американців тих, що їх було поставлено на прилюдний осуд за скеровування ними української визвольної політики на рейки «здобутків жовтня» в Україні.

24. СВУ в США домагається від Централі УККА дати вияснення причин щодо його звороту в бік «реалітетів» в УССР, тим більше, що в останньому часі у всіх акціях, що відбуваються з рани УККА на зовнішньому відтинкові української визвольної політики бере активну участь середовище ЗП УГВР, якого політика саме базована на «реалітетах».

V. В справі «зміновіковства» й «реалітетів»:

25. В зв'язку з тим, що середовище ЗП УГВР зі своїми прибудівками: ОУН-закордоном, Пролог і Прихильники визвольної боротьби України стали на шлях зміновіковства та в цьому напрямку провадять наполегливу й крайне шкідливу для української визвольної справи пропаганду з метою переставлення української самостійницької ідеї, опертої на засади українського християнського націоналізму, на рейки «реалітетів» в УССР та орієнтації на кадри московських висулжників — українських комуністів і комсомольців, як нібито «будівників» української хоч і «націонал-комуністичної» УССР, й що таку пропаганду ЗП УГВР провадить і в своїй зовнішньо-українській політиці, виставляючи її за голос «сучасної» — тобто підсовєтської України, Спілка Визволення України відмовляє права ЗП УГВР виступати в цьому питанні від імені булших підсовєтських українців тому, що особи, які належать до середовища ЗП УГВР, не мають жодного підсовєтського досвіду, а визчають «совєтські проблеми» з московської літератури та взоруються на пропагандивні видання в справах підсовєтської України, які продукують «кадри з КП(б)У й комсомолу», що знаходяться поза межами СССР.

26. Проваджена ЗП УГВР пропаганда орієнтації на «реалітети» в УССР є шкідливою для української визвольної справи тому, що ті «реалітети» мають зовсім інше значіння ніж те, що їм приписують «совєтознавці» з ЗП УГВР. В СССР для українського

народу є тільки один справжній реалітет: це ціль Москви здійснити в найкоротший термін його повну русифікацію шляхом прямого обмосковлення та обхідного при допомозі т. зв української «радянської культури», начиненої російським змістом.

27. Спілка Визволення України категорично протестує проти того, що ЗП УГВР у своєму пропагандивному виданні під назвою «Свобода, мир, дружба», посилаючись на нібито велику популярність у 30-их роках у підсоветській Україні московського вислужника М. Хвильового, називає його «найбільшою жертвою сталінського терору» та ставить його на рівні з Симоном Петлюрою, полк. Є. Коновальцем і М. Міхновським, як борця за українські національні ідеали.

28. Спілка Визволення України заявляє, що М. Хвильовий під час визвольних змагань українського народу в 1917-20 р.р., стояв по стороні Москви проти української самостійности, а під час т. зв. мирного будівництва в УССР виявив себе, як літературний провокатор, з вини якого загинули десятки українських письменників-патріотів, яких він втягнув у т. зв. «літературну дискусію», щоб виявити перед Москвою їхнє протимосковське наставлення.

Тому вивищення М. Хвильового середовищем ЗП УГВР, Спілка Визволення України вважає образою для всієї самостійницької еміграції з підсоветської України!

29. Питання «українсько-жидівських відносин», що його теж намагається «розв'язувати» ЗП УГВР методами обвинувачення українців у нібито злочинних репресіях супроти жидівської меншини в Україні, Спілка Визволення України рішуче засуджує, як вияв меншевартости, натомість стоїть на становищі, що українці на чужині повинні створити спеціальну установу, якаб зайнялася справами дослідів українсько-жидівських відносин на підставі свідків і документів. Українці мають всі дані на те, щоб довести жидам, що протижидівське наставлення в українському народі є наслідком вислужництва окремих жидівських верств населення перед окупантами українських земель, а зокрема в їх протиукраїнській співпраці з Москвою на підсоветській Україні. Такі кати українського народу, як Л. Каганович і Л. Троцький та багато інших, що їм немає числа, а між ними й сотки слідчих НКВД, прокурорів і суддів, руками яких Москва нанесла українському народові смертельних ран, мають стати тим доказовим матеріалом, що змусить жидівську сторону перевірити своє сумління.

З'їзд вважає, що тільки таким способом можна довести жидам, що й українці мають повні підстави виступати в ролі прокурорів під час розмов про «українсько-жидівське порозуміння», чи «замирення», бо дотепер ці привілеї мають тільки жиди, користа-

ючи з того, що українська сторона лише виправдується. Саме ці обабічні обвинувачення будуть тією рівновагою сил між партнерами, що стануть реальною базою розмов про українсько-жидівське замирення, однаке при умові, що жиди в некомуністичному світі припинять своє втручання в справи поневолених Росією народів, а зокрема українців, що йде по лінії інтересів червоної і білої Москви.

30. Започатковану ЗП УГВР кампанію про «наладнання українсько-російських взаємин», Спілка Визволення України вважає льокальною справою цього західньо-українського середовища. Як і у випадку «реалітетів», ЗП УГВР виявляє і в цьому питанні незнання суті справи, бо ті, що за неї беруться, ніколи не жили під московським колоніальним чоботом!

Спілка Визволення України заявляє, що вирішальний голос в «наладнанні» українсько-російських взаємин належить тільки до компетенції тих, що мають безпосередній досвід з цих взаємин під московською окупацією, а який промовляє зате, що росіяни ніколи добровільно не зречуться своїх колоніальних апетитів на українські землі.

Тільки сила, побудована на спільному фронті всіх поневолених Росією народів, може бути запорукою того, що змусить Москву зректися колоніалізму.

31. Ми, члени Спілки Визволення України, категорично заперечуємо твердження ЗП УГВР, що нібито під час другої світової війни, росіяни на Наддніпрянській Україні брали активну участь в українському протинімецькому й протиросійському підпіллі. Члени СВУ, учасники цього підпілля заявляють, що росіяни в ньому не було!

Окремі групи російської національної меншини в Україні співпрацювали з німцями в поборюванні українського самостійницького руху й національного відродження, як також становили основну базу московсько-більшевицьких підпільних сил.

Але в українському націоналістичному підпіллі того часу були українці, які не досконало володіли українською мовою й очевидно саме їх, члени ОУН із західньо-українських земель уважали за москалів, про що твердить ЗП УГВР. Тим більше правдоподібним є таке твердження у світлі недавнього минулого, коли українців з Наддніпрянщини, що знаходилися в лавах Української Повстанської Армії, як також у таборах втікачів у Німеччині, середовище ЗП УГВР дуже часто не могло «відрізнити» від москалів.

32. В зв'язку з опублікуванням органами московського МГБ у 1960 році листа Василя Кука («Леміш», «полковник Коваль» — підпільні клички) Провідника ОУН в Україні; головнокомандуючого УПА й Генерального Секретаря УГВР, як також у 1961 році

звернення бувшого члена Проводу ЗЧ ОУН Мирона Матвієйка («Січень») керівника Служби Безпеки, якого у 1951 році покійний Провідник ЗЧ ОУН Ст. Бендера був вислав в Україну для скріплення підпілля, й у яких вони обидва звертаються до західно-українських націоналістів, а зокрема до провідних членів ЗП УГВР і ЗЧ ОУН із закликом припинити боротьбу з московським колоніалізмом бо, як пишуть вони, «ніякого підпільного руху на рідних землях вже не існує», тому, що «радянська влада є рідна», Спілка Визволення України ставить перед ЗП УГВР, а зокрема перед його Генеральним Секретарем п. М. Лебедем питання, на які жадає вичерпної відповіді:

а) у своїх публікаціях і у прилюдних виступах ЗП УГВР твердить, що воно втримує зв'язки з підпіллям ОУН і УГВР в Україні.

З «листа» В. Кука й зі «звернення» М. Матвієйка виходить, що обидва вони вже на початку 1951 р. були на службі московського МГБ.

З ким же ЗП УГВР має зв'язки? і

б) з якою метою ЗП УГВР приховує від українців на чужині факт національної зради провідних осіб Організації Українських Націоналістів на західно-українських землях?

33. З'їзд СВУ в США заявляє, що не залежно від того, як ЗП УГВР zareагує на поставленні в горі питання, Спілка Визволення України вважає це середовище чисто еміграційним західно-українським політичним угрупованням, яке немає ніяких моральних підстав виставляти себе за Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради, якої під сучасну пору не існує в Україні, а замовчування національної зради з боку В. Кука і М. Матвієйка, СВУ трактує, як узаконення з боку ЗП УГВР цієї зради!

VI. В справі Української Національної Ради:

34. Українська Національна Рада має всі дані на те, щоб стати об'єднуючим центром всіх українських самостійницьких сил на чужині. Однак понад 10-річне її існування не тільки не поширило її членської бази, навпаки, вона значно звузилась через відхід від неї деяких політичних угруповань та постійно знаходиться в стані перманентної і внутрішньо-організаційної кризи, яка в останньому часі, саме перед П'ятою Сесією УНРади, привела її малоощо не до розвалу та повної компромітації.
35. Причину такого стану в УНРаді Спілка Визволення України в США вбачає в тому, що в її складі знаходиться чуже українській національно-державницькій ідеї тоталітарно-вождівське угруповання, яке, використавши демократичні засади Державно-

го Центру на чужині, опанувало ключеві позиції в Українській Національній Раді та за всяку ціну намагається їх тримати в своїх руках.

36. Цим угрупованням є т. зв. Українська Революційно-Демократична Партія, що її незмінний генеральний секретар Іван Вагрянний є головою Української Національної Ради, який не зацікавлений, як і керована ним партія, в тому, щоб на базі УНРади об'єдналися усі самостійницькі українські середовища для СОВОРНИЦЬКОЇ співпраці, бо він знає, що тоді його партія втратить дотеперішні позиції, а значить позбудеться можливостей спрямовувати політику УНРади по лінії «здобутків жовтня» в Україні.
37. Доказом цього твердження є заява Головної Управи СВУ про бажання Спілки Визволення України стати членом УНРади, яку вислано на адресу її Президії ще 1. X. 1960 року з тим, що її мала б апробувати П'ята Сесія. До сьогодні ГУ СВУ не одержала від Президії УНРади жодного підтвердження про одержання цієї заяви, натомість орган УРДП «Українські Вісті» з 26-го лютого ц. р., що його редагує І. Вагрянний, в статті «Шептана підготовка до V-ої Сесії УНРади» називає членів СВУ, що цю заяву подали «націоналістичними недобитками», а в іншій газеті УРДП «Прометей» (Нью-Йорк) з 22 червня ц. р. Ф. Пірідо — керівник ресорту преси й інформації УНРади, який є першим заступником генерального секретаря ЦК УРДП Івана Вагряного, в статті «П'ята Сесія УНРади має відбутися в США», про заяву СВУ пише, що це мовляв та СВУ, яка влаштуувала «громадські суди» над визначними особами «демократичного табору», та яка мовляв співпрацює з Американським Комітетом Визволення, отже йде в «розріз» з теперішньою політикою Виконного Органу УНРади у відношенні до АКВ.
38. В зв'язку з цим З'їзд стверджує: Правдою є, що до СВУ належать українці з під Советів — «націоналістичні недобитки», яких недоліквдувала Москва! Але разом з цим З'їзд стверджує, що провідні особи УРДП є недобитками т. зв. «націонал-комунізму» в КП(б)У, руками яких Москва винищувала членів СВУ й СУМ-у в Україні та розкуркулювала український народ. Одночасно З'їзд нагадує, що саме СВУ різко виступала і виступає проти непередрішенської політики АКВ в той час, як УРДП співпрацювала раніше і співпрацює тепер з цією установою.
- Спілка Визволення України в США твердить, що галас УРДП про те, що нібито дякуючи І. Вагрянному УНРада припинила співпрацю з АКВ є демагогічним і цинічним тріком, бо ж відомо, що в установах АКВ й до нині працюють деякі керівні особи з В. О. і Президії УНРади, серед яких є й члени ЦК УРДП!

39. В зв'язку з акцією УРДП скерованою проти прийняття СВУ в члени УНРади, СВУ жадає від Президії УНРади підтвердити одержання від ГУ СВУ заяви. Одночасно звертається до самостійницьких фракцій УНРади поставити на П'ятій її Сесії питання про політичне недовір'я УРДП, а зокрема її генеральному секретареві І. Багрянному — голові УНРади, що його висловили в багатьох резолюціях під час протихвильовистської акції СВУ, СЗСУ-СП і Асоціації бувших політичних в'язнів з під Советів, сотки українських громадян з вимогою негайного зречення Івана Багряного з посту голови УНРади.

В згаданих Резолюціях чітко окреслені мотиви недовір'я українського громадянства самостійницьких переконань до УРДП і її керівних осіб.

40. З'їзд СВУ в США пригадує, що:

«Головна Рада СВУ винесла постанову про приступлення СВУ до УНРади з наміром скріпити та піднести авторитет українського Державного Центру на чужині, бо Спілка Визволення України в роки її підпільної діяльності в Україні була в тісному контакті з Урядом УНР, який перебував на еміграції, а теперішнім головою Головної Управи СВУ на чужині є от. Т. Бульба-Боровець, який у 1940 році, під час другої світової війни, наказом Президента і Головного Отамана Військ Української Народної Республіки Андрія Лівийського був призначений Головнокомандуючим Української Повстанської Армії, що провадила партизанську війну проти німецьких і московських окупантів на українських землях».

41. СВУ попереджає, що коли П'ята Сесія УНРади не візьме під увагу БЕЗУМОВНОГО ПРАВА відновленої на чужині СВУ належати до Української Національної Ради, натомість в її складі й далі перебуватиме вороже українській національно-державницькій ідеї угруповання УРДП, що має намір скріпити свої позиції середовищем, яке пропагує «реалітети» в УССР, це означатиме, що й інші політичні середовища, заступлені в УНРаді, не бажують насправді консолідації українських самостійницьких сил. Це було б свідомством того, що УНРада не є голосом не лише частини українського суспільства на чужині, але й представником тих, хто стоїть на державницьких позиціях Української Народної Республіки. Це означало б, що чужі українській національно-визвольній справі сили, остаточно закріпилися в УНРаді. Якщо таке станеться, Спілка Визволення України, як організація, що продовжує самостійницькі традиції Української Народної Республіки й стоїть на позиціях безкомпромісової боротьби за Українську Самостійну й Соборну Державу, зробить з того далекойдучі висновки.

Користаючи з жалобного настрою по І. Багрянному — генеральному секретареві ЦК УРДП, його однопартійці прикриваючись своїм мертвим вождем використовували кожную нагоду, щоб на сторінках «неутральної» преси «реабілітувати» себе в очах українського громадянства, що їх у 1959-1960 роках скомпромітувала протихвильовистська акція Спілки Визволення України.

Одним із прикладів такої затії є надрукований у «Свободі» (США) з 1-го листопада 1963 року, за підписом кількох скомпромітованих хвильовистів

«ЗАКЛИК

До всіх членів ДОБРУС-у, бувших членів і прихильників

Високошановні панове і друзі!

Усіх нас болюче вразив сумний факт смерти Івана Павловича Багряного.

Пригадаймо собі 1945-й рік, коли українська еміграція зібралася по таборах у Німеччині. Нікому було виявити наші бажання, болі і політичні погляди, боронити нашу гідність і боротися за рівноправне місце в українській еміграційній громаді. І тому нас ігнорували і зневажали...

І. П. Багрянний взявся нас організувати. То була дуже трудна, невдячна, але потрібна праця. Він очолив революційно-демократичний рух і був весь час надхненником його. Завдяки його ініціативі й зусиллям постала УРДП, а пізніше ДОБРУС і ОДУМ. Ці організації включили підсоветську еміграцію в громадсько-політичне життя еміграційного суспільства, гідно репрезентували її і мають на своєму конто чимало національно-вартісних акцій і протибольшевицьких виступів.

За це ми — ДОБРУС-івці — обрали І. П. Багряного почесним членом ДОБРУС-у. За це тепер ми повинні вшанувати світлу Його пам'ять не тільки теплим словом подяки і признання, а також продовженням тієї праці, якій фанатично служив І. П. Багрянний до останнього віддиху.

Тому Головна Управа ДОБРУС-у в ЗДА разом з засновниками й активними діячами нашого Об'єднання закликає всіх теперішніх і бувших членів ДОБРУС-у, а також усіх наших прихильників — об'єднаймося й активізуймося, бо сьогоднішня ситуація потребує саме нашої дієвої участі у праці української політичної еміграції.

А. Гудовський, Я. Величко, В. Гришко, М. Степаненко, Ів. Несенюк, П. Павлович, В. Андрієвський, С. Кулик.

Нью Йорк, 5-го жовтня 1963 р.

Підписані під «закликом» особи дуже добре знають з яких причин ДОБРУС у США перестав фактично існувати. Але для того, щоб історія занотувала ганебні дії хвильовистів, які цей ДОБРУС розвалили, нижче містимо кілька документів, які показують юдине обличчя тих, що сховалися тепер за спину свого мертвого вождя, який про репресованих і переслідуваних українців під Советами, ворогів «здобутків жовтня», висловлювався так:

«Для нас найстрашніше те, що посує з концтаборів, ця сліпо-руйнуюча сила, яка буде змити все, що на їх шляху стоять, тому нам треба захопити керівництво над цим і скерувати в бік розгойдування з таким розрахунком, щоб поки воно дійшло додому (в Україну, прим. наша) виладувалося». (З доповіді генерального секретаря УРДП Івана Багряного на Третьому з'їзді УРДП). Або:

«Те, що на Сибірі та в Донбасі, то все г... , найкраще й найздібніше пішло в компартію і в комсомол».

КУДИ СПРЯМОВУЄ УРДП ДОБРУС У США?

Нижче містимо ряд документів про ДОБРУС у США.

В 1950 році на першому установчому з'їзді ДОБРУС-у була абсолютна перевага безпартійних делегатів. Але відразу після з'їзду почалася диверсія й шантаж уердепівської фракції в ДОБРУС-і. Цей шантаж досягнув кульмінаційної точки тоді коли Фонд Форда асигнував 25 тисяч доларів на культурно-освітню працю ДОБРУС-у й 10 тисяч доларів на Допомогове Бюро.

М. Степаненко, тодішній заступник голови ДОБРУС-у (що був також і заступником секретаря УРДП в США) дав згоду рекомендувати на керівника Допомогового Бюра інж. О. Балинського. Але УРДП винесло пізніше ухвалу поставити на цю платну посаду секретаря УРДП в США М. Смолянського. Однак Фонд Форда відмовився звільнити першого керівника Допомогового Бюра, бо для цього не було підстав, а вчинену хвилювистами колотнечу використав, як підставу для скасування своєї ухвали про асигнування 25 тисяч на потреби культурно-освітньої праці ДОБРУС-у. Тоді УРДП сфабрикувала «патріотичний» трік, мовляв, «той фонд — для федералістів, а ми й без нього обійдемося!»

На II-му з'їзді ДОБРУС-у в США, УРДП спромоглося обрати на голову «свого» В. Гришка (січень 1953 р.), а до Головної Управи на 7 осіб увели п'ятьох членів «проводу» УРДП (всіх членів Політбюра УРДП в США), з яких тільки один був репресований. Наслідком цього, серед неурдепівського членства ДОБРУС-у не знайшлося охочих робити чорну працю для «вождів» УРДП. Тоді В. Гришко почав наганяти «своїх» до чорної праці, але «свої» до цього непризвичаєні: вони можуть тільки командувати, як політкомісари. Почалася гризня й поміж «своїми» (аж до гістерики й відходу В. Гришка).

Тоді УРДП настановило на голову ДОБРУС-у «свого» пок. І. Дубинця. Але й лагідний І. Дубинець не міг довго служити ганчіркою для УРДП, тобто бути їх сліпим знаряддям, і на III-му з'їзді ДОБРУС-у зрікся головування.

У грудні 1954 р., на голову ДОБРУС-у було «обрано» М. Чулаєвського, члена Бюра УРДП в США. Цей з'їзд ДОБРУС-у відбувся вже без будь-якої опозиції проти УРДП, бо вони всіх повиганяли з ДОБРУС-у різними репресіями. Цей з'їзд пройшов під гаслом «За Хвилювим і комсомолом!» Тоді ж В. Гришко,

«ідеолог» УРДП, в своїй доповіді проголосив, що «куркулів», які були у в'язницях, концтаборах і на засланнях, не можна визнавати політв'язнями, бо вони, мовляв, були «зелені» в політиці. Натомість, за теорією «вождя» УРДП В. Гришка, справжніми політв'язнями були не ці «бувші» (за їх уердепівською термінологією) люди, а КОМСОМОЛЬЦІ, члени КП, що потрапили в неласку Сталіна. Вся діяльність нововибраної, чисто УРДП-івської управи ДОБРУС-у пройшла під гаслом візначення роковин смерті Хвильового (з віча в Нью-Йорку!). Всі заходи й ухвали щодо цього робилися від імені ДОБРУС-у, і це ізолювало ДОБРУС від української еміграції в США. До цього УРДП шантажувало акцію Асоціації Українських Політичних В'язнів в США, що довело одного навіть слухняного їхнього партійця до демісії.

Кризю в ДОБРУС-і УРДП намагалося врятувати, запрошенням виконувати обов'язки голови Управи п. П. Павловича, формального члена УНДС, зовсім не обізнаного в справах ДОБРУС-у й інтригах УРДП. Другим рятувальником справи УРДП був виписаний ними з Канади С. Підгайний.

Так в січні 1956 р. надійшов ювілейний «маніфестаційний» з'їзд ДОБРУС-у. Рік підготовки до цього з'їзду, з настирливою «підтримкою» з боку УРДП, привів до розколу на ґрунті питання: хто буде головою ДОБРУС-у? Перший секретар УРДП в США М. Смолянський (він же постійний голова Політичної Ради ДОБРУС-у) та його група «відірвалися» від головного кубла «демократичного централізму» (Новий-Ульм) і були zdeгpaдовані «центром». Тоді новий перший секретар УРДП П. Шинкар, відомий закулісовий комбінатор, примусив п. П. Павловича (перед з'їздом ДОБРУС-у) вийти з УНДС та подати заяву про вступ до УРДП. Тоді п. Шинкареві не залишалося нічого іншого, як відмовити кандидатуру П. Павловича на голову ДОБРУС-у в США, й позбутися його з причини «віддалености» від Нью-Йорку (хоч раніше ця причина не перешкоджала йому виконувати обов'язки голови?).

Другий день «ювілейного» з'їзду відзначився тим, що на залі було присутніх всього 27 осіб.

«Обрана» Головна Управа мала тільки одного політв'язня (п. Байбак). Головою з'їзду і новообраним головою Політичної Ради ДОБРУС-у був заслужений «безпартійний» УРДП-іст» Ю. Степовий, що його перед з'їздом спішно оформили в партію!

До всього цього треба ще нагадати, що в 1953 р. цей УРДП-івський ДОБРУС заховав від світу свідчення політв'язнів до

Об'єднаних Націй, зірвав участь українців в обвинуваченні Москви в примусовій рабській праці перед ОН (а гроші на це взяли в Американському Комітеті!). Ніхто з них, крім П. Павловича, не свідчив на Комісії сенатора Керстена. УРДП відмовилася відзначати в США 25-ту річницю голодоморства в Україні. А там, де це відзначення відбувалось, урештішці масово його бойкотували (наприклад, у Клівленді!).

I. М. С.

«Голос Недостріляних», червень-липень 1959 р.

ЗЛОЧИННА ДІЯЛЬНІСТЬ МИКОЛИ СТЕПАНЕНКА

Де поділились документи українських політичних в'язнів?

В травні 1952 року українські політичні в'язні большевицьких концтаборів і тюрем, мали нагоду задокументувати в ОН жахливий терор та беззаконність, заподіяні українському народові червоною Москвою, а зокрема про большевицькі концтабори та рабську працю в СССР.

Спонсорами цієї важливої політичної акції були: Американська Федерація Праці, церковні організації, Американський комітет визволення від большевизму та інші. Вони звернулися до ДОБРУС-у в США з пропозицією зібрати для ОН документи та свідчення від українських політичних в'язнів, відпустивши необхідні фінансові засоби для оформлення та переклади документів.

М. Степаненко, як заступник голови ГУ ДОБРУС-у, перебрав на себе обов'язок зібрати, підготувати та доставити ці документи в ОН. Політичні в'язні, довідавшись про цю акцію, подали Степаненкові неогінимі ваги матеріяли. Але всі ці документи до ОН *не передані*.

На багаточисленні запити та домагання свідків, де поділились документи, ні Степаненко ні Головна Управа ДОБРУС-у, відповіді не дали. З цієї та багатьох подібних причин ДОБРУС розколовся на дві організації. І створена нова Асоціація колишніх політичних в'язнів советських концтаборів та тюрем, через свою делегацію до ОН довідалася, що серед багатьох тисяч документів, зібраних іншими народами, ні один український документ не поступив. Цей факт ствердили спонзори, з якими Степаненко мав контакт.

Тоді Управа Асоціації політв'язнів, звернулася офіційним листом до Голови ГУ ДОБРУС-у з домаганням, передати їй документи своїх членів, але голова ГУ ДОБРУС-у М. Чулаєвський відповів, що в справах ДОБРУС-у ні названих документів ні жодних слідів про них в реєстрації — *не знайдено*.

На багаточисленні дальші домагання свідків, як усні, кореспонденційні та навіть через пресу, Степаненко відповіді уникав.

І тут виринає питання: для якої мсти і на чию користь заховано ці та багато інших документів? Щоб прикривати злочини комунізму, на користь червоної Москви? Чи має моральне право, такий «революційний демократ», промовляти сьогодні від імені Представництва УНРади в Америці?

**Асоціація колишніх українських
політв'язнів сов. концтаборів і тюрем**

Нью-Йорк, 5-го квітня 1958 р.

У СПРАВІ п. М. СТЕПАНЕНКА

У 1958 році, Асоціація бувших політичних в'язнів советських тюрем і концентраційних таборів (Нью-Йорк) оприлюднила проти п. М. Степаненка — заступника голови Головної Управи ДОБРУС-у (США) обвинувачення, в якому йому закинуто, що він приховав призначені для ОН матеріали про московсько-комуністичний терор в Україні.

Щойно через десять (?) місяців, п. М. Степаненко, відгукнувся на ці тяжкі обвинувачення довжелезним виясненням в газеті «Прометей» (Нью-Йорк), з 5-го лютого ц. р. під назвою «В справі однієї провокації». На жаль, це «вияснення» нічого не вияснює, бо в ньому, ми не знаходимо відповіді, а деж все таки знаходяться передані йому документи?

Про це п. М. Степаненко між іншим пише таке: «... щоб не давати матеріалів для дальших спекуляцій... я не можу в своїй обороні назвати... установи...», якій він нібито передав згадані матеріали.

Це його «вияснення», як видно підбавдирило Головну Управу ДОБРУС-у, яка в наступному числі «Прометея» (з 12-го лютого ц. р.) подала повідомлення про те, що ухвалила покликати Асоціацію... до громадського Суду при УККА за брутальний наклеп на ред. М. Степаненка та ДОБРУС.

З метою вияснення цих справ редакція «Місії України» звернулась до Управи Асоціації й одержала такі інформації:

«Обвинувачення висунені Асоціацією проти п. М. Степаненка є правдиві, а його «вияснення» є звичайна демагогія. Управа Асоціації, після полагодження деяких формальностей рішує вимагати від п. М. Степаненка звороту вручених йому документів. Якщо ж він цього добровільно не зробить, то це буде доказом його сумнівної «антикомуністичности»!

Редакція
«Місія України», ч. 1 (6) 1959 р.

РЕЗОЛЮЦІЇ

Протестаційних Зборів, українців Нового Ульму (Німеччина), що відбулися 18-го січня 1953 року в ресторані «Вальдек» з приводу провокаційної статті «Україна їх відречеться», що була надрукована в газеті «Українські Вісті» з 10-го грудня 1953 року.

В цій статті невідомий українському суспільству Валентин Шумило, полемізуючи зі своїми політичними противниками, захищає «хвильовизм», що його за змістом названої статті можна охарактеризувати, як «найбільше досягнення в боротьбі за щастя українського народу».

Щоб надати своїм словам більшої ваги й авторитету, В. Шумило бере на себе відвагу промовляти від імені всієї України та заявляє, що хто проти Хвильового й «хвильовистів» того «Україна відречеться» і, що мовляв, «боротьба проти Хвильового й «хвильовистів» це боротьба проти всієї «східнячини» і т. д.

Зі змісту згаданої статті, необізнані можуть зробити висновок, що вся Україна, увесь український народ, а значить і вся еміграція з підсоветської України є скомунізовані бо прагнуть «загірної комуні» Хвильового?

Ми українці, мешканці Нового Ульму, що зібралися на Протестаційні Збори, заявляємо, що Хвильовий був не тільки комуністом, але й чекістом, що цілком авторитетно довела українська самостійницька преса і це стверджують також свідки, що знаходяться тут на чужині.

Отже той, хто захищає «хвильовизм» захищає цим самим чекіста Хвильового!

Зважаючи на шкідливість статті В. Шумила, ми українці, бувши підсоветські раби заявляємо:

1. Жодну політичну партію, як і жодного політичного діяча чи публіциста, виступати ні прилюдно, ні в пресі, від нашого імені, ми ніколи не уповноважували й уповноважувати не будемо, а подібні виступи від нашого також імені уважаємо, як виступи провокаційні й спрямовані нам на шкоду. Якщо такі виступи повторяться, то непростених «адвокатів-хвильовистів» ми притягнемо до відповідальності перед судом.
2. «Хвильовизм», що є «націонал-комунізмом» є великою небезпекою, як і сам комунізм, а тому всяку підтримку «хвильовизмові», ми рішуче засуджуємо й категорично забороняємо будь якому політичному середовищу виступати з «хвильовистськими ідеями» від імені українського народу.

3. Ми, попереджаємо хвильовистів, що ми українці Наддні-прянцини завжди будемо йти, як і в минулих Визвольних Змаганнях 1917-20 років так і тепер і в майбутньому рамено в рамено з нашими братами українцями із західніх земель України в боротьбі за наші національні ідеали, а ніколи не будемо з хвильовистами-комуністами і не дозволимо їм ховатися за нашою спиною, хоч вони й походять «зі сходу».
4. Хвильовисти, що називають себе «східняками» виступають під «прапором» комуніста Хвильового, а це значить під прапором комунізму, який нічого спільного немає з національно-визвольною боротьбою українського народу. Навпаки, цей прапор є проклятий мільйонами українців, знищених під час розкуркулювання й колективізації та заморених голодом мільйонів жінок, дітей і стариків загнаних на повільне вимирання в далекій і холодній сибірській тундрі невідомої Московщини.
5. Заявляємо, що, як український народ так і ми українські політичні емігранти в своїй масі є антикомуністами й боремося проти хвильовизму, як політичної авантюри, яка цілком ворожа духовості Української Нації.
6. Ми протестуємо проти накидання хвильовизму всьому українському народові. Допуститися такого можуть тільки низькі духово люди й справжні політичні шарлатани-злочинці, які поклоняються безбожному хвильовизмові і це тоді коли наш народ, як в історичному минулому так і тепер, не дивлячись на переслідування нашої церкви Москвою, залишається глибоковірним народом і невідомим безбожницького комунізму, господарська система якого породила нечуване у світі рабство, голод, а система, масові вбивства в підвалах ЧК-ГПУ-НКВД та вимордовує мільйони людей в концентраційних таборах, на каторжних роботах в Сибіру й на далекій півночі московсько-чекістського «раю».
7. Сьогодні коли некомуністичний світ бореться проти комунізму, коли в США утворився рух, що його очолює відомий сенатор МекКарті, що розкриває комуністичні бацили в державному організмі США, нам українцям, політичним емігрантам, антикомуністам треба ще більше загострити нашу увагу й повести найрішучішу боротьбу проти «хвильовизму» та його пропагаторів, що ховаючись за різними ширмами показали своє комуністичне обличчя в статті «Україна їх відречеться».

8. Ми звертаємось до всього українського громадянства, як у Європі так і в усьому світі: підтримати наш засуд провокаційної писанини в «Українських Вістях», органі УРДП Івана Багряного і розглядати її, як ворожу українській визвольній справі.
9. Ми просимо всі українські пресові видання на еміграції, надрукувати цей наш протест, що його схвалили на Протестаційних Зборах, одногослосно, 67 присутніх.

Президія Зборів:

Голова: інж. П. Мартинець

Член Президії: інж. А. Кутовий

Секретар: Г. Федоренко

Новий Ульм, Німеччина, 18.12.1953 року.

Проф. В. Державин

КІЛЬКА СЛІВ ПРО Т. ЗВ. «ХВИЛЬОВИЗМ» НА ЕМІГРАЦІЇ

Той незаперечний факт, що політичні дискусії про М. Хвильового та «хвильовизм» виявляють на еміграції очевидну тенденцію загострюватись аж періодично — і то щоразу сильніше — дивуватиме, мабуть, не самих лише сучасників, але й прийдешніх істориків української політичної еміграції. Раз-у-раз справу Хвильового намагаються зактивізувати ті, умовно кажучи, «ліві» політичні групи, які зацікавлені в тому, щоб саме на «хвильовизм» якоюсь мірою спертись — хоча з першого погляду ніяк не зрозуміти, навіщо їм це потрібне. Адже на Рідних Землях ніякого «хвильовизму» взагалі не існує, вже з тієї причини, що напевд чи там є хоча б одна сотня осіб, які будьколи абищо з Хвильового прочитали: 20-річна заборона його творів не могла, на довший термін, не подіяти і слід серйозно сумніватись, чи по той бік залізної заслони його політичні погляди більш відомі, аніж погляди його еміграційних панегіриків і апологетів на зразок Ю. Дивнича або П. Голубенка. Що ж до актуальності Хвильового тут на еміграції, то якоюсь мінімальною мірою його, звичайно ж, ще читають, і значно більше читають про нього; але ж ні для кого не секрет, що основне в досить таки короткотривалій

політично-публіцистичній діяльності Хвильового було звернене до українських комуністів і прокомуністів; так неже ж нараховуємо серед української — будь-що-будь, політичної — еміграції таку значну кількість прихильників і симпатиків советсько-російського більшовизму, до того ж — таких іще національно малосвідомих, що варт проповідувати в їх середовищі хвильовистське «геть від Москви»? Адже це гасло було й на Наддніпрянщині 20-их років своєрідним «відкриттям Америки» лише для тих колишніх укаїстів та «боротьбістів», які попереду увірили були в чудову гармонію соціальних та національних інтересів советського Кремля і «радянської України»...

А фактично жодна з політичних груп і партій нашої національної еміграції не має найменшого права покликатись на «хвильовизм», бо ж сам Хвильовий ніколи на еміграцію не пішов би: це означало б для нього — зрадити «пролетарську революцію» (жовтневу, зрозуміла річ); а скільки в питанні «пролетарської революції» він був людина безкомпромісова, то для нього кожен антисоветський емігрант був «версалець і «ворог народу» — зовсім однаково, чи це Володимир Винниченко, а чи Вячеслав Липинський, чи це Дмитро Донцов, а чи Іван Вагрянйй.

Отже треба рішуче сказати й підкреслити, що ті, хто оголошує себе на еміграції спадкоємцями «хвильовизму» — а то й цілого «ваплітництва» — не є ані «хвильовисти», скільки вони зреклись (принаймні, прилюдно) комуністичної ідеології, чого Хвильовий ніколи не робив і ні за яких умовин не зробив би, ані «ваплітняни» поготів; бо «ваплітняни» були почасти хвильовисти, а почасти не-хвильовисти, що використовували хвильовистський шильд і самого Хвильового, в характері партійного вельможі, для боротьби за українську національну культуру (відповідно до того, як вони її розуміли); а наші «неохвильовисти» та «неоваплітняни» на еміграції — навпаки, намагаються використати шильд «хвильовизму» для боротьби проти української національної культури, на користь якихось ідейно ще не вповні оформлених рудиментів неокомунізму (або, може, «українського тітоїзму»). Їхня фанатична ненависть до неокласицизму, до фактичної — а суто декларативної — орієнтації на культуру Заходу, до всякого мистецьки оформленого і повновартісного письменства, нарешті їхня певність, що Захід «не загниває, а вже зовсім згнив» (як це наймаркантніше оголосив нещодавно П. Волиняк у торонтських «Нових Днях») — прозраджує в них ментальність тих самих «плужанських», «гартованських» та «вуспівських» спекулянтів з «революційности», проти яких і Хвильовий і ціле «Вапліте» — віддаймо їм належне — свого часу виступали не без енергії.

Адже був і є такий тип советсько-українського «висуванця», не-ука і варвара, що посварився з москалями в практичному питанні — хто саме має в першу чергу висмоктувати Україну, чи сам мо-

сковський окупант, а чи його «тутешній» вихованець і попихач. Це ж отой самий начверть-інтелігентний «відстанковер» («азіят мізерний», як його геніяльно наперед визначив був Пантелеймон Куліш) кричав, поки його московські більшовики підгодували: «ми є український пролетаріят! Геть «олімпійців» та «дідичів від літератури» з їхньою Вапліте!» — а коли справжні «хазяєва» ситуації підгодовувати його кинули, та й взагалі притиснули (мовляв, мавр свою справу вже зробив, — треба ж, нарешті, звільнити місце для «старших братів»), то він почав кричати: «ми — цвіт і сила української нації! Ми єдині спадкоємці Хвильового, «Вапліте» і цілого розстріляного ренесансу!» — Так він і на еміграції кричить, дбаючи про одно — аби за всякої ситуації та за якого завгодно режиму зберегти свої «клясові» привілеї «пролетарського висування». «Діячам, і літераторам цього типу «хвильовизм» потрібен лише для того, щоб було з кого розпочинати начебто «своє», начебто «пролетарське» (на сьогодні вони кажуть — «революційно-демократичне») письменство, негуючи все попереднє. Для них бо, точнісінько так само, як і для комуністичної преси в ССРСР, історія починається з жовтневого перевороту (або як елегантно висловлювався один із чільних пропагандистів «хвильовизму» на еміграції, з «Великої Східної Революції»); а все, що було попереду, або ж тієї «Великої Революції» ще й досі не знало — це, мовляв, засадниче сама лише «експлуатація працюючих» та «капіталістичне гноблення». Оце і є та типова советська (не «підсоветська», а таки советська) ментальність, якої певні національно менші свідомі складники нашої еміграції ще не вповні позбулись, і саме через це, щиро ненавидячи і московсько-більшовицький режим в Україні, і часом навіть само слово «комунізм», все ж таки потрапляють подеколи в лебети політичних спекулянтів і пропагандистів тієї чи тієї — фактично неокомуністичної — «колектократії», або ж якогось «конкордизму» винниченківського типу.

От чому спроби гльорифікації Хвильового і «хвильовизму» повинні — хоч би якими вони видавались слабкими та абсурдними — не ігноруватись, а зазнавати найенергійшого спростування.

«Бюлетень СВУ» ч. 2(10), 1954 р.

НІЯКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕЇ

Негативна критика на «Сад Гетсиманський» Івана Багряного почалася не від сьогодні. Ще у 1951 році в газеті «Новий Шлях» (ч. 48, 16. VI., Вінніпер, Канада) про цей твір читаємо між іншим таке:

«Ось сидять у переповнених тюрмах України тисячі, десятки тисяч людей, політичних в'язнів, «ворогів народу», ворогів советської влади, що їх ця советська влада в'язнить, катує, засуджує на каторгу, розстрілює, і всі вони — без ідеї, без ніякої суспільної ідеї, а зокрема без ніякої української політичної ідеї! А що ж це за люди? Це інженери, професори, лікарі, директори заводів, партійні діячі, секретарі райпарткомів, моряки, старшини советської армії, бувші командири большевицьких повстанських частин, прокурори, навіть слідчі НКВД, отже іншими словами верхівка, а то й «советська знать». Правда, є тут і жиди, вірмени, німці та інші, але найбільше між ними українців. І всі вони ніякі революціонери, ніякі диверсанти. І цікаво: хоч НКВД видумує — таки видумує! — різні фіктивні, неіснуючі підпільні організації до членства в яких змушує признаватись отих людей..., то ніде нема ніодного слова згадки про якусь українську підпільну організацію, організацію, що ставила б собі за ціль, самостійну національну державу. Поміж тими десятками тисяч в'язнів нема ані одного! — такого в'язня, що боровся б за оту самостійну Україну!»

Цю критику-рецензію, редакція «Нового Шляху» пригадала своїм читачам в числі з 20-го квітня 1959 р. подаючи такий висновок:

«В українськiм оригіналі міг І. Багрянний писати, що завгодно, бо ми, українці знаємо, як виглядала і як виглядає дійсність в Україні. Та чи знають цю дійсність також ті чужинці, що читатимуть книжку І. Багряного в англійській і французькій мовах? А наше ж завдання, щоб чужинці запізнавалися зі справжньою, а не фіктивною Україною».

А тепер послухаймо, як московські білі імперіялісти оцінили появу «Саду Гетсиманського». В додатку до «Нового Русского Слова», «Східняк» ч. 2 за 1-ше березня 1952 року, вони написали «Відкритий лист до Івана Багряного» у якому читаємо таке: ли «Відкритий лист до Івана Багряного» у якому читаємо (див. наступну сторінку):

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ДО ІВАНА БАГРЯНОГО

Об'єднання українців-федералістів у боротьбі за визволення України з під більшовицької неволі вважає за доцільне розказати всьому вільному світові правду про міжнаціональні відносини в СРСР.

Майже ніхто з українських письменників у літературній формі не зміг так чітко й яскраво розказати ту правду, як це зуміли зробити Ви у романі «Сад Гетсиманський».

У I розділі цього роману на стор. 10 і 11, оповідаючи про приїзд до рідної хати чотирьох братів, синів бідного коваля-українця Чумака, Ви у художній формі показали, чого змогли добитись в умовах спільного життя з росіянами в СРСР, українці — сини звичайного робітника.

Микола Чумаченко — командир стрілецької дивізії окремої Далекосхідної Армії. Його брат — Михайло — чорноморської флоти моряк и парторг. Третій брат Сергій — командир, ще й пілот-орденоносець; а найменший з братів Андрій — інженер-авіоконструктор.

А далі (стор. 251) Ви пишете: «тюремна варта складалась виключно з Андрієвих одноплемінців (цебто українців), людей прославлених репутацією вірних і твердих слугак» Чіна стор. 311 оповідаєте, що найжорсткішим слідчим, страшишим від росіянина Сергєєва був українець Донець.

Кращого і більш наочного доказу про те що жодного НАЦІОНАЛЬНОГО поневолення в СССР немає наврод чи можливо було б придумати.

Цього прикладу вистарчає щоб довести брехливість тієї безвідповідальної пропаганди, яка намагається обдурити увесь світ ніби то українці в СССР НАЦІОНАЛЬНО поневолені росіянами.

Вашим романом «Сад Гетсиманський» Ви перед усім світом показали що вся пропаганда про НАЦІОНАЛЬНЕ поневолення українців є звичайною неправдою.

Об'єднання українців-федералістів дякує Вам за цю Велику послугу у справі вняснення правди щодо пропаганди про поневолення українців росіянами та зі свого боку йде Вам на зустріч щодо популяризації та розповсюдження Вашого свідчення серед американців, у першу чергу політиків, конгресменів та журналістів и письменників, бо вони не дуже обізнані з дійсним станом національних відносин на теренах СРСР.

Гадаємо що зі свого боку зробимо Вам добру послугу як що відповідні сторінки Вашого роману «Сад Гетсиманський» подамо до відому американського суспільства в англійському перекладі.

ІВАН БАГРЯНИЙ ПАПЛЮЖИТЬ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Іван Багряний у своєму вірші «Канів», який він написав у 1927 році та помістив у київському журналі «Життя і революція», осквернив дорогу кожному українцеві постать нашого національного пророка Т. Г. Шевченка довжелезним віршилищем з якого подаємо тут найхарактеристичніші місця:

«Ніхто ніде — лиш цвіркуни та вітер.
Ніхто ніде — лиш луки та яри.
І хмуристь чоло, шапкою накрите,
Забута постать глиняна з гори.

.

Та все ж іде, гряде урбанізатор.
Прийде розставить дивні комини...
На твоїм місці буде елеватор,
Дніпро замкнуть у шлюзи, як в штани.

Гуде мотор десь, протинає обрій —
То в новий день новий пророк гряде...
Лилувий степ, понурий і холодний
У млу, як ти, повив чоло біде.

Йде він новий, у панцирі закутий.
Твій вік давно, одспіваний пропав.
Мабуть, тому ти глиняний, забутий
І пилом днів, мов попелом припав.

Це віршилище, Іван Багряний вмістив також вже на еміграції у своїй збірці «Золотий Бумеранг» та оприлюднив у своєму партійному органі «Українські Вісті» ч. 16 за 2 березня 1958 року в статті «Відповідь Д. Донцову і його деяким учням», де написав:

«Я не думав, що мені колись доведеться цей вірш розжовувати «націоналістам» (тут у лапках!) і боронити його від них та від самісінького їхнього вождя. Вірш якраз яскраво націоналістичний, в найліпшому розумінні цього слова» (підкреслення наше).

Та «прогнози» І. Багряного спростувало саме життя. «Нові пророки», такі, як Хвильовий під загальні прокльони українського народу відходять в небуття, а Т. Г. Шевченко лишилося у віках символом його боротьби за соціальне й національне визволення!

З ДОКУМЕНТІВ ПРОТИХВИЛЬОВИСТСЬКОЇ АКЦІЇ*)

На протихвильовистському вічі в Торонті, 29-го березня 1960 року п. І. Скиба, бувший секретар Крайового Комітету УРДП на Бельгію свідчив, що він мав безпосереднє листування з Іваном Багряним та з ЦК УРДП і тому добре обізнаний з політикою цієї партії, яка проповідує одне, а робить щось зовсім інше. Його намагання вияснити протиріччя між писаниною ЦК і практикою УРДП довели до того, що він змушений був залишити партію з переконання, що вона є шкідливою для української визвольної справи! Щойно тепер з розвитком діяльності СБУ, він побачив, що ще не вся українська еміграція обплутана уердепівською «націонал-комуністичною» пропагандою. Для скріплення своїх тверджень І. Скиба навів кілька витягів зі своєї переписки з І. Багряним та показав документ з якого видно, що І. Багрянний відпекується від своєї безпосередньої участі в провокації Ярового скерованої проти бандерівців. І це в той час, коли брошура Ярового проти бандерівців була надрукована в друкарні «Українські Вісті» в Німеччині й тоді через клітини УРДП розповсюджувана в усьому світі!

В другому документі, який зачитав І. Скиба, що був надісланий з ЦК УРДП 1-го липня 1950 року до всіх клітин УРДП, написано таке (подаємо в скороченні):

«Про стан формування Виконного Органу УНРади.

...Втративши перспективи керівної ролі у В. О. наші соціалісти запропонували висунути на голову В. О. І. П. Багрянного з тим, щоб І. Мазепу залишити його заступником, але на такий крок І. Багрянний не погодився не тільки з тих причин, що не варто компрометувати себе перебуваючи в оточенні таких «друзів», як мельниківці, УНДО і УНДС у яких немає здібних людей навіть, щоб трьом свиням їсти розділити...

Тут необхідно зрозуміти те, що як мельниківці, УНДО так і частина УНДС керуються наказом «їх ексцеленції» Кир Івана Бучка, щоб за всяку ціну відсунути православного Мазепу, а поставити Витвицького, то гроші для УНРади попли-

*) Див.: «На суд української еміграції «націонал-комунізм»-хвильовизм та його пропагаторів!» Нью-Йорк—Торонто, 1959 р.

вуть із Риму. Нам вже давно відомі думки цих ізуїтів, але здійснити їх їм не вдасться.

УРДП не допустить, щоб на чолі українського уряду стояв католик, та ще може галицький містечковий адвокат.

Ми не допустимо, щоб фашисти вилазили на міжнародно арену і «репрезентували» Україну в демократичних колах світу.

З товариським привітом

Організаційний Секретар
(В. Василько)

Керуючий справами
(Широкостеп)

З оригіналом вірно:
Секретар ЦК УРДП (Ф. Кармелюк)»

ПОРТРЕТИ

Акад. С. Єфремов — провідник СВУ

і

М. Павлушков — провідник СУМ-у

Міцний, еластичний, кремовий папір.

— Розмір 14"×22" —

Побільшення з оригінальних фотознімків.

Ціна портрета — 1.00 дол.

Набувати в Крайових Управах і Орг. Бюрах СВУ
або в Головній Управі:

**A. L. U. (S. V. U.)
P. O. Box 106 Cooper Sta.,
New York 3, N. Y., U. S. A.**

МОСКОВСЬКИЙ АГЕНТ М. ВЕРБИЦЬКИЙ*)

На окреме й пильне дослідження заслуговує відклик на «родіну» у 1959 році агента МГБ в Англії Михайла Вербицького — голови т. зв. «Демократичного Об'єднання Бувших Репресованих Упраїнців під Советами» (прибудівка УРДП, яку створено в протипагу одноіменної назви організації в Англії).

І найголовніше, що цей тип був редактором матеріалів, які появилися у 1952 році накладом ДОБРУС-у в Англії під назвою «Найбільший злочин Кремля», що він їх зрадагував на підставі свідчень потерпілих українців під час колективізації, голоду 1933 року й інших московських репресій в Україні. Читаючи ці свідчення, кров стигне в жилах від усіх тих страхіть, які Москва доконала в ті роки при допомозі її українських вислужників. Але, як довідуємось від деяких авторів, що зберегли копії висланих ними свідчень та звіряючи їх тексти з надрукованим, впадає в очі «чистка», яку перевів М. Вербицький, викресливши цінні місця. Ще перед друком матеріалів була пропозиція, щоб їх випустити під назвою «7.000.000». Про це один зі свідків писав Вербицькому, але той був рішуче проти такої назви.

У нашому розпорядженні є лист, написаний рукою Вербицького, у якому він «обґрунтовує» своє становище так:

«Є такий польський публіцист Скрипник, який в одній публікації доводив, що в наслідок голоду, заслання тощо українців, мовляв, лишилося не більше, як 20—22 млн. Отже в кожному разі є не в нашому інтересі збільшувати кількість наших втрат. Тих людей, що їх замордувала Москва, ми вже не повернемо, а наша рація змушує нас називати радше мінімальне ніж максимальне число. Думаю, що Ви мене зрозуміли і... погодитесь, що ставити цифру «7.000.000» є не в нашому інтересі».

І Вербицький, в інтересах Москви, у передмові до виданих матеріалів зменшив українські жертви до 3 мільйонів! Очевидно, що московський агент не міг надіслати йому свідчення знищити, чи сфальшувати, бо про їх видання була постанова з'їзду, і тому він викреслив занадто разучі місця, а текст приперчив ніби мимоходом, вставками про самогубство Скрипника, Любченка, Хвильового — дотримуючись при цьому вже усталеної пропагаторами культу Юди лінії. Але ще одна обставина видається дивною для авторів свідчень, вже після появи книжки.

*) Див. «Місія України» ч. 2(9) 1960 р.

Її авторство привласнив собі М. Вербицький. Виходило, що помічені в ній матеріали написав він особисто?

Щойно коли стало відомо про його поворот «на родину», вилізло шило з мішка. Виступаючи в радіо «За возвращеніє на родину» Вербицький заявив, що матеріали, які він написав є вигадані й не відповідають правді.

2-го серпня 1959 року радіовисильня МГБ в Берліні повідомила:

«В сьогоднішній нашій передачі ви послухаете розмову нашого кореспондента з Михайлом Миколаєвичем Вербицьким, який недавно повернувся на батьківщину з Англії.

Михайло Вербицький добре відомий нашим співвітчизникам, які перебувають за кордоном, як голова так званого ДОБРУС-у — антирадянської націоналістичної організації в Англії.

У свій час ВІН ВИДАВ (підкр. В. К.) за кордоном наклепницьку книжку під назвою «Найбільший злочин Кремля», виступав з антирадянськими статтями в ульмівській газеті «Українські Вісті».

Звернімо увагу: МГБ, уердепівський ДОБРУС — називає «націоналістичною організацією»?

У цій «розмові» по радіо М. Вербицький кається, признається, що зустрічав німців, як визволителів, але тепер повернувся на «батьківщину» і на питання емгебіста, чи його хтось «попрікає після повернення» минулим? Чи притягають його до відповідальности? — відповідає: «Ніхто і словом не обмовить, а щодо притягнення мене до відповідальности за мою минулу антирадянську діяльність під час перебування за кордоном — та про це не може бути мови».

Чого ж би й не так? Вербицького за його «антирадянську» діяльність МГБ нагородить орденом Леніна, а вся його радіопередача спрямована з єдиною метою: ану ж на еміграції хтось знайдеться, що повірить у байки МГБ?

М. Вербицький кляне «Українські Вісті», називає їх «продажною газеткою», він паплюжить УНРаду, говорить «грізні» речі про УНДС і УНДО, висміває М. Лівичького — голову ВО УНРади і її президента С. Витвицького, але... чи це випадково? — ні одного поганого слова про УРДП і про її генерального секретаря і голову УНРади Івана Багряного? Навпаки, в одному місці свого «інтерв'ю» він стає в обороні УРДП.

«... хіба згадати коротко — каже він — про Тараса Бульбубовця, підсипаного з диверсійною метою до УРДП, зробивши

цю диверсію в УРДП, і мабуть за виявлені здібності, заверованою американською розвідною роботою...»

А «диверсія» от. Т. Бульби-Боровця полягала в тому, що коли він зорієнтувався в «кадрах» УРДП то порвав з нею всякі зв'язки!

Але Вербицький «засипався», бо з його слів виходить, що УРДП є об'єктом зацікавлення не МГБ, а американської розвідки. Боронив він УРДП і як був в Англії. Перед нами другий його лист до згаданого вже попереду автора протимосковських матеріалів до книжки, у якому М. Вербицький на його негативні висловлювання про УРДП, відповідає, що він помиляється, бо УРДП — І. Б. є єдиною наддніпрянською політичною силою на еміграції, пише про її корисну працю для добра України, а вказуючи на виступ представника УССР в ОН Барановського на одній з її Сесій (?), що нібито дуже гостро висловлювався на адресу УРДП, ДОБРУС-у й ОДУМ-у, стверджує: «як відомо Москва завжди атакує найбільш небезпечні для неї політичні організації».

З цього б виходило, що Вербицький, опинившись у Москві, повинен би був дотриматися власних тверджень і атакувати УРДП та її прибудівки, а воно вийшло навпаки?!

І найголовніша деталь цієї афери: «Найбільший злочин Кремля» надруковано в друкарні ново-ульмівських «Українських Вістей», але про таку «фірму» у книжці немає жодної згадки, як не згадує про неї нігде й Вербицький? А він же був редактором матеріалів? Це ж найбільший доказ, що «Українські Вісті» провадять «антирадянську роботу»? І як же це так, що УРДП надрукувавши такі матеріали не включило цього капіталу на своє протимосковське conto?

«ЛОВІТЬ ЗЛОДІЯ!»

Немаючи відваги сказати правду українській спільноті про свої справжні ідейно-політичні настанови, хвилюючись в своїй «обороні» вдаються до відомої методи, «ловіть злодія».

Для ілюстрації наводимо деякі уривки зі статті «За партіynu чи безпартіynu Україну?», підписану якимсь «Степаном Федорівським», що була надрукована в органі УРДП «Українські Вісті» з 22-29 грудня 1963 року:

«Останніми роками розгорнула свою «діяльність» так звана «СВУ». Це хоробливе явище, що появилось в еміграційному житті під назвою «СВУ», скидається більше на зумисну провокацію чужородних, зденаціоналізованих і ідейно збанкрутованих елементів, які неперепірливими засобами очорнюють кращих людей емігрантів з-підсоветської України. Оті дивні «громадські суди» на таких людей як сл. п. письменник і лідер УРДП Ів. Вагрянний, Юрій Дивнич, В. Ів. Гришко, С. Підгайний, проф. Гр. Костюк, керівник консисторії Української Православної Церкви в США Владика Мстислав — це є ніщо інше, як яскравий доказ суто московської провокації. Цю розкладово-юдину роботу інспірують і провадять якісь суб'єкти з сумнівним минулим, які з кар'єристичною метою пошилися в «отамани», а деякі дома служили Москві в ролі погоничів та донощиків, насмілилися очорнювати кращих емігрантів з-підсоветської України та діячів Української Православної Церкви в США.

Яким правом вони назвали себе іменем СВУ, іменем тієї організації, в якій кращі сини і дочки України боролися з російським окупантом в 20-тих роках та які героїчно в тяжких муках загинули за ідеї Української Народньої Республіки. Сам факт емігрантської СВУ з такою її практикою підказує, що це є профанація, задумана для того, щоб очорнити тут, в еміграції, світлу пам'ять діячів СВУ двадцятих років усім широкі-відомим академіка Сергія Єфремова, Дурдуківського, Холодного, Черняхівського, Черняхівську-Старицьку, Ніковського, Гермайзе, Слабченка, провідників СУМ-у Павлушкова і Матушевського».

Сумніваємось, щоб цьому типові, а тим більше редакції було невідомо, як їхня партія УРДП ставиться до «світлої пам'яті» тієї СВУ, що була в Україні і, як та СВУ ставилася до «юдзапроданців» Хвильових і Скрипників? А ставилася вона так само, як відновлена на чужині СВУ ставиться до «Степана Федорівського» і його УРДП!

На іншому місці «Степан Федорівський» удає, що йому невідома «генеа» постанови його партії? Нічого не згадуючи про «здобутки жовтня» на чому побудована УРДП, він йде на село дурити людей такими нісенітницями:

«Коли хтось запитає мене: чому ти належиш до УРДП? Очевидно, моя відповідь почнеться з історії українського на-

роду, з етапів його боротьби, а найкраще я сказав би, так би мовити, словами чубатих козаків: «За волю народу, за віру православну».

До УРДП я належу тому, що вона зродилася з елементів, які нерозривно зв'язані з побутом, культурою, традицією, психікою українського народу; народу, з яким я спільно пройшов десятки років соціального, політичного і національного поневолення, з яким я спільно мучився, працював, гонимий комуністично-російським окупантом, не зламався, а активно боровся за волю мого народу і незалежність України.

Перелистовуючи посірілі сторінки нашої історії, зустрічаємо елементи демократизму аж до УНР».

Щось ці сторінки «історії українського народу» не схожі на ті, які Іван Багряний занотував у статуті УРДП в 1945 році:

«12. ЕМБЛЕМА УРДП.

Емблемою партії є: червоний диск (сонце) вміщений на жовто-блакитнім полі у формі щита. На диску масивний Тризуб на схрещенні меча серпа і молота».

Трагедією рядового членства УРДП є те, що його верхівка знає чого вона хоче, а її підлеглі того не знають, а коли розчовпують, то втікають від цієї партії, як чорт від ладану.

«ПАКИ І ПАКИ: ХВИЛЬОВИЗМ»

Під цією назвою, А. Гудовський, помістив статтю в «Українських Вістях» від 13-го червня 1954 року. Вона є найкращим доказом того які «визвольні змагання» має на думці уердепівський пропагандист.

Мова йде про його промову на зборах ДОБРУС-у й ОДУМ-у (прибудівки УРДП) в Нью Йорку, яку він виголосив 22 травня 1954 року.

А. Гудовський промовляв на згаданих зборах, а тоді про це написав таке:

«Закінчуючи, дозволю собі зачитувати уступ зі статті Є. Буриштинського з останнього числа «Вперед»-у»:

«Ми завжди будемо високо цінити вклад українського комунізму в розвиток української визвольної концепції, ми цінімо й будемо цінити укапізм, як гордий заклик до боротьби за українську суверенну безкласову державність, і його діячів, як героїв, що впали за велике і слушне діло».

ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО КРАЙОВОЇ ФІКЦІ

«Закордонне Представництво УГВР» (Української Головної Визвольної Ради) є тепер дуже рухливою політичною організацією на еміграції. Воно діє у США, Канаді і в Європі, зокрема в Німеччині. Цю політичну організацію репрезентують на еміграції: Президент Закордонного Представництва УГВР (див. Енциклопедія Українознавства під «В», стор. 322), Президія Закордонного Представництва УГВР, Головна Делегатура Представництва УГВР, Генеральний Секретар Закордонних Справ Закордонного Представництва УГВР — Микола Лебедь і Керівник Сектору Внутрішніх Справ — д-р Мирослав Прокоп (це так би мовити міністри уряду). Ця суто політична організація провадить під своїм керівництвом розгалужену мережу різних установ, наприклад: Дослідно-видавниче об'єднання «Пролог», що видає чимало різних публікацій українською і англійською мовами. На утриманні цих установ працює багато добре платних людей. Їхні домівки знаходяться у репрезентативних дільницях міст, за які треба платити великі суми грошей. Все коштує грубі тисячі доларів.

Та Закордонне Представництво УГВР з його багатьма установами — це організація на еміграції, яка не звітує перед українським громадянством про джерела своїх прибутків, про еventуальні внески своїх членів чи прихильників, про їхні пожертви чи взагалі дари своїх добродіїв. Хто ж ці добродії? Чому вони закриті таємницею? Вони ж бо визначають політичну лінію цього «Представництва». Українське громадянство повинно про це знати!

Але крім того виникло ще інше питання, на яке українська суспільність мусить дістати ясну відповідь. Маємо на увазі численні прилюдні виступи Головного Секретаря Закордонних Справ ЗП УГВР — Миколи Лебеда, в яких він вже від кількох років проповідує зміну політики української еміграції супроти сучасних окупантів України. Про його доповіді писали вже різні часописи.

Для прикладу слід пригадати допис відомого українського діяча в США — інж. Степана Куропаса у щоденнику «Свобода» з 20 червня 1961 р. про третій з черги політичний виступ Миколи Лебеда в Чикаго. Зі змісту допису видно, що інж. Куропас прихильно наставляє до особи Миколи Лебеда, що на нього

зробив враження «державного мужа, який знає, чого хоче». Отож той «державний муж» — Микола Лебедь, як пише інж. Куропась, «ствердив, що не лише він» (Лебедь), «але й його середовище прийшли до переконання, що треба тепер змінити своє відношення до Радянської України і російського народу», треба (цитуюмо далі) «реально оцінювати міжнародню ситуацію і реально діяти у відношенні до України. Наша преса дурить себе, коли ігнорує здобутки УССР, або не доцінює сили Советів» і т. д. В кінці Генеральний Секретар Закордонних Справ — Микола Лебедь заявив (цитуюмо): **«Ми повинні бути проти організованої підпільної боротьби в Україні, якої і так тепер там немає, бо нема рації кривавити себе далі, від 1939 р. почавши»** (підкреслення наше).

Це сказав сам Генеральний Секретар Закордонних Справ ЗП УГВР — Микола Лебедь, один з головних засновників та ідеологів УГВРади. Це той самий Микола Лебедь, що в грудні 1950 року опублікував відозву ЗП УГВР, в якій були подані до відома української еміграції такі між іншим завдання УГВРади:

«УГВР виконує початкове політичне керівництво визвольної боротьбою України. УГВР є речником політичних прагнень української нації всередині і назовні». «Там, на Рідних Землях, під охороною української збройної сили діє... самобутня, суверенна, кермуюча українська сила, підпільна влада — УГВР, як сурогат української державної влади».

А про завдання ЗП УГВР у згаданій відозві було сказано:

«Закордонне Представництво УГВР та Генеральний Секретаріат Закордонних Справ УГВР уповноважені від УГВР на Землях репрезентувати український визвольний рух, зокрема Українську Повстанчу Армію через Місію УПА при ЗП УГВР, вести дипломатичну акцію по лінії визвольної революційної боротьби та української визвольної політики в цілості»...

А тепер з заяви Ген. Секретаря ЗП УГВР — Миколи Лебеда, яку він проголосив у Чикаго, виходить на яв, що всі ці бомбастичні завдання УГВР та її Закордонного Представництва, опубліковані в 1950 році, були мильною банькою.

Микола Лебедь тепер публічно заперечив діяння УГВР на українських землях, стверджуючи, що в Україні немає ніякої організованої збройної боротьби, бо й немає рації українцям проливати кров, починаючи від 1939 року, тобто від часу советського т. зв. «визволення» західньо-українських земель. (З цього твердження М. Лебеда вивпадає ще й той висновок, що не було жодного сенсу взагалі засновувати УГВР у 1944 році).

Очевидно, Закордонне представництво УГВР мало б сенс існування за умови існування і діяння УГВР в Україні. (Чи УГВР будь-коли діяла на рідних землях — це інше питання). Коли в Україні немає організованої підпільної боротьби і вона, на думку М. Лебедя, її не потрібна, то й її революційне керівництво — УГВР в краю не потрібне, воно не діє і не існує; тобто **УГВР в краю — це фікція, блеф. А її закордонна репрезентація — це представництво фікції!**

Чи не пора вже зробити з цього належні висновки?

На цьому ми й хотіли закінчити нашу повищу завагу. Але в міжчасі довідуємося, що Закордонне Представництво тої ж УГВР-фікції почало тепер «діяти» вже й на міжнародньому форумі. Як це писав українсько-американський щоденник «Свобода» з 16 жовтня 1963 р., Микола Лебедь, як головний секретар УГВР, вислав 26 вересня 1963 р. окремий меморіал до міністрів закордонних справ усіх країн НАТО з закликом «встановити прямі дипломатичні взаємини з Українською ССР».

Цей міжнародній виступ зробило «Представництво УГВР» без будь-якого порозуміння з іншими українськими політичними організаціями на еміграції. Між іншим подібну пропозицію, а саме, щоб ЗДА нав'язали дипломатичні взаємини з Українською ССР, старалися представники УГВР переперти на останньому Конгресі Американських Українців, але цю пропозицію відкинула абсолютною більшістю вже сама Резолюційна Комісія.

Як доносить «Свобода» ч. 40 від 29 лютого 1964 р. М. Лебідь звернувся до Головного Секретаря ОН У Танга в справі критичного харчового становища в ССР та запропонував йому створити допомоговий комітет при ОН для харчової допомоги ССР з фондів ОН. Між іншим М. Лебідь пропонує, щоб цей комітет звернувся до людей доброї волі в світі, щоб вони вислали харчеві пачки для людей в Україні і всьому ССР. Думаємо, що це письмо не потребує коментарів, бо таке письмо ніяк не може дістати бігу по думці хартії ОН, що відноситься і до попереднього письма М. Лебедя. Питаємо, де є опінія української еміграції, яка недопустилаби до того рода отаманії.

Ну, що ж? Махнівщина у нас має вже свою традицію. Але й Махно був менш-більш послідовний і тримався певної логіки. Не має її УГВР пана Лебедя. Щоб нормальні люди могли його зрозуміти, то мусів би він щонайменше переіменувати своє «Закордонне Представництво УГВР», наприклад, на «Товариство Сприяння ССР». Це було б логічно.

«Вільна Україна», Збірник ч. 41, 1964 р.

УВАГА!

УВАГА!

Видання Орг. Бюро СВУ в Німеччині

ВОЛОДИМИР НАДНІПРЯНЕЦЬ

«НА ЛІТЕРАТУРНОМУ БАЗАРІ»

**Поезія, проза й публіцистика
Івана Багряного**

Ця книжка, що обіймає 164 стор. великої вісімки є найгострішою зброєю в боротьбі проти комунофільських вульгаризаторів і епігонів за ідейну й літературно-мистецьку вартість української літератури на чужині.

Ціна в США і в Канаді з пересилкою 2 долари

Набувати в українських книгарнях або висилати замовлення на адреси:

**A. L. U. (S. V. U.) INC.,
P. O. Box 38, Greenpoint St.
Brooklyn 22, N. Y., U. S. A.**

**Mission of Ukraine
Box 51, Postal Station "C",
Toronto 3, Ontario, Canada**

О. КАЛИНИК

ХТО ДОПОМАГАЄ МОСКВІ ЗАМАСКУВАТИ НАРОДОВБИВСТВО 1933 РОКУ?

Виморення штучним голодом, 7-ми мільйонів українського народу в 1933 році є народовбивством московського імперіялізму в «мирний час», при співучасті західного, некомуністичного світу, що своєю мовчанкою й холодним його спостереженням, фактично потурав Москві в її диявольських плянах знищення української нації.

І. Як Москва підготовляла голод?

Московські колоніялісти знали, що українське селянство буде протиставитись т. зв. «соціалістичній перебудові» села, цебто заведенню новітнього рабства-колективізації.

Але Україна в 20-их і на початку 30-их років для московських червоних колоніялістів була грізною силою. І щоб цю силу знищити, особливо селянство, за вказівками Леніна було застосовано «розшарування села»: на «куркулів», середняків і бідняків або «незаможників».

На IV-ій конференції КП(б)У ухвалено постанову «О расслоении деревни».*) Ще Українська Армія УНР на фронтах зводила бої, а московські комісари, вступаючи в українські села, негайно творили «Комітети Незаможних Селян» (КНС). Ці КНС відіграли каїнову роль в період закріплення московського окупанта в Україні, під час різних акцій по виловлюванню бувших партизан, вояків Армії УНР і Армії Гетьмана Скоропадського. КНС відігравали ганербну роль в різних комуно-московських кампаніях, як «хлібозаготівлі», «м'ясозаготівлі», «посівкампанії», у виявленні захованого селянами хліба, також під час колективізації й запровадження штучного голоду в 1933 році.

*) «Про розшарування села»

При активній допомозі «уряду» УССР в Харкові, Москва знищила українських партизан, вояків українських армій, позбавила права громадянства заможних селян, яких сотні тисяч було вивезено за межі України або фізично знищено.

Все це робилося під час т. зв. НЕП-у.*) Це була підготовка ґрунту для остаточного зруйнування українського села.

Одночасно московські окупанти повели наступ на Українську Автокефальну Православну Церкву.

II. Руїнування українського села після викриття СВУ—СУМ

Щойно, коли в 1929 році були викриті підпільні організації СВУ—СУМ й заарештовано його керівний центр на чолі з акад. С. Єфремовим та десятки тисяч провідного й рядового членства, в тому числі письменників, науковців, вчителів, студентів, агрономів, кооператорів, мистців, священників по всій Україні, Москва розпочала посилену колективізацію українського селянства, яка набула особливо брутальних форм після судового процесу СВУ—СУМ-у в 1930 році.

Та не зважаючи на те, що проти селянства, Москва кинула цілий апарат ГПУ-НКВД, комуністів і комсомольців, комнезами, а на погогівлі були цілі дивізії військ ГПУ-НКВД, міліції й частин червоної армії, — селяни боронили свою власність — землю, свої права. Боротьба була нерівна: окупант був озброєний а селянство боронилося вилами, лопатами, киями та палило своє «усуспільнене» державою майно, зривало замки з сипних пунктів де хоронився насильно забраний у нього хліб.

Форми й методи терору під час колективізації на Україні були брутально-криваві. В жодній іншій т. зв. «республіці» ССРСР не застосовувалися вони так жорстоко й тотально, як це було в Україні.

В 1954 році в Москві видано книжку А. В. Лихолата «Розгром націоналістической контрреволюції на Україні», де на 20-ій сторінці написано:

«Куркульство, якого питома вага на Україні була вища, як в Росії, воно становило основу буржуазно-націоналістичної контрреволюції».

*) Нової Економічної Політики

Порівняно з Росією на Україні мало більшу питому вагу заможне середняцтво, що переростало в куркуля. Це ще більше поглиблювало розкол села на куркульство й бідноту, загострювало класові протиріччя. Велика економічна сила куркульні по селах України та відносно швидкий ріст його з поміж середніх прошарків давала можливість націоналістам розгортати діяльність для завойовування на свій бік певної частини села».

Так твердить ворог у своїй книзі.

Московські вислужники, що їх Москва понасаджувала на різні відповідальні пости в ком. партії і в «уряді» УССР в Харкові, слухняно виконували накази московського окупанта. Ці зрадники українського народу трясучись за свою шкіру, насамперед поробили заходи вилучення в українського населення навіть мисливської зброї.

На початку 1930 року за півтора місяця перед початком судового процесу над членами СВУ-СУМ-у, Управління НКВД і Міліції УССР одержано таємний наказ. Подаємо його*) в скороченні:

«ТАЄМНО

НАКАЗ 13

Начальника Адміністративного Управління НКВС і Робо-че-Селянської Міліції Української ССРеспубліки.

1-го лютого 1930 року. Місто Харків.

Зміст: «Про закріплення наслідків Всеукраїнської пере-реєстрації 1929 року та про незаконне придбання мисливської зброї».

З тим, щоб закріпити наслідки переведеної наприкінці 1929 року Всеукраїнської перереєстрації зброї та, щоб не дати соціально-небезпечному й ворожому елементові змоги знову набувати мисливську пальну зброю НАКАЗУЮ:

4) Під час перегляду місцевими філіалами ВСУМР-у персонального складу їхніх членів та вилучення тих осіб, у яких

*) Тут і в дальшому, документи друкуємо так, як вони були пи-сані, без жодної поправки. Всі документи знаходяться в архіві автора.

зброю було відібрано, як у злочинного й соціально-небезпечного елемента простежити за дійсним вилученням всіх небезпечних елементів, а також пильно стежити за тим, щоб такі особи не потрапили в число членів Спілки та не користувалися з членських білетів для придбання будь-якої пальної зброї.

8) На виконання цього дати відповідні директиви низовим адмін. органам в тім числі районам міліції.

Заст. Наркомвнутрсправ НЧ Адміністративного (Якимович І.)
Згідно (підпис).

З копією згідно інспектор О. А. В. (Костуль).

З оригіналом згідно Діловод Міліції (Науменко)».

Пін час слідства в справі СВУ-СУМ, С. О. Єфремов заявив:

«... Україська інтелігенція не могла не бути в конфлікті з тими, що стояли на ґрунті жовтня й творили пролетарську державу... ми не хотіли визнавати себе за переможених, не вважали боротьбу за скінчену. Отже вирішили працювати, організовуючи й підготовляючи маси, щоб у слушний час вибороти наші права».

З цього бачимо, що Акад. С. Єфремов уважав єдино вірний шлях до визволення загально-українське повстання, під керівництвом СВУ. Про це він також заявив на слідстві:

«... ми висловлювали думку, що село ще не зовсім позбулося зброї, що її чимало повинно зберігатися захованої з часів імперіялістичної і громадянської війни і в потрібний момент її вистачить на озброєння повстанців. Час такий, ми гадали, настане приблизно в 1930-31 роках». (Стор. 26, «СВУ» — «Матеріяли передсудових зізнань керівників СВУ», 1930 р. Вінніпег, Ман., Канада).

Тому по селах України міліція робила масові обшуки з метою виявлення зброї. Подаємо документ з села Кринички на Дніпропетровщині:

«Акт

20. 8. 30 року, ми, представники криничанської с/р прибули до Таранова Петра за для розшуку зброї, де знайдено одну огнестрельну зброю монтекріста, яка забрана надзірчим. В чому складено цього акта.

— (підпис)»

«Акт

1930 року, дня 20, уповноважений с/р Баранов Гр., склав цього акта в присутності понятих Харченка Марка та (не читко) на граж. Журбу Вилиндикта по обслідуванню оружя, 12 годин ночі при чім оружя не з'явилося по обслідуванню гр. Журби, в чім і підписуємось.

Уполномочений с/р — (підпис)

Поняті — (підпис)

Домохозяйка — (підпис)»

«Акт

1930 року 19 серпня я уповноважений криничанської сільради Хомутів С. в присутності понятих тов. Перемітько Л., Лісового та члена с/р Вакирина А. зробив трус у гр. 3 квартала Коваля Панфили, після якого найдено дев'ять карбованців (9), котрі і взяті в с/раду.

Уповноважений — (С. Хомутів)

Господар — (підпис)

Поняті — (підпис)»

«Акт

1930 р. серпня 20 дня складено цього акта представниками с/р. тт. Івановим, Петренком та Бережним в тому, що переведено у гр. Коцало Вас. Митр. обиск зброї при чому знайдено: 1. Дрібних грошей по 1 карб. сорок дев'ять карб. (49), мідними (12 карб.) дванадцять карб., срібними двадцять два карб. (22), різних копор — сто двадцять один карб.

— (підпис)»

«Акт

1930 р. серпня 20-го дня я, уповноважений с/р проізвів обиск в громадянина Губенка Бориса по ізятію оружя... нема, а під час обиску знайдено в зазначеного громадянина Губенка двісті п'ятдесят — 250 карбованців, що взяті в сільраду.

Провів обиск — (підпис)

Домохозяйка — (підпис)»

Отже, шукали за зброєю, а забирали також зароблені гроші?

Колективізація — руйнування українського села, для московських окупантів було головною ціллю. Від ЦК комуністичної партії й комуністичного уряду були видані директиви (таємні) через обласні, районні партійні комітети та виконкоми

аж до сільських рад, подавати у визначені терміни «політзводки»*), щоб своєчасно реагувати на різні перешкоди в справі колективізації й різних кампаній. Нижче, подаємо текст такого таємного документу Кам'янського Райвиконкому на Дніпропетровщині:

«Таємно

До всіх голів сільрад та уповноважених Райвиконкому.

За останній час з боку уповноважених Райвиконкому та голів сільрад спостерігається байдуже ставлення до надсилки політзводок до Райвиконкому, що не дає можливості своєчасно реагувати на те явище, яке має важливу справу в ході посів-кампанії, а тому Райвиконком категорично пропонує всім уповноваженим РВК, а у відсутності їх Головам сільрад надсилати політзводки до Райвиконкому в таких термінах до 10, 13, 16, 19, 22, 25, 28 числа, по таким питанням:

- 1) Хід посівної кампанії,
 - 2) Хід колективізації,
 - 3) Настрій селян,
 - 4) Чи мається випадки вихода з СОЗ-а і які на це причини?
 - 5) Окремі виступи селян, зазначувати по соцстану.
- 6) Чи були припущені ляпсуси в роботі керівниками та іншими службовими особами.

Голова Райвиконкому (Кісільов)

8-го квітня 1930 року.»

«Політзводки» про стан колективізації кожного села, району й області в Україні уможливлювали московським окупантам бути на поготові для здушення селянських протестаційних акцій, заворушень чи повстань проти насильної колективізації й усуспільнення приватного майна.

Весна 1930 року для московських колоніалістів в Україні була стратегічно-вирішальною. Це була перша весна, коли приватну землю селян, яка з діда прадіда була їх власністю, насильно усуспільнювали, насильно передавали у власність СОЗ-у**) коні, реманент і залишали селян без засобів для приватного господарювання. Весна 1930 року була першою весною

*) Політичні звідомлення

**) Спільна Обробка Землі.

посівкампанії т. зв. соц. сектора, коли понад 35% всієї землі вже було усупільнено (націоналізовано) силою.

Щоб застрашити селян, московські верховоди та їх українські вислужники почали на початку весни 1930 року в Харкові судовий процес над членами СВУ-СУМ-у.

Цілі шпальти газет в той час були заповнені судовим процесом СВУ, так само в радіо та на зборах політруки коментували кожного дня виступи підсудних і прокурорів й в тих самих часописах і в радіо та на щоденних зборах селян подавалися звіти про стан колективізації і посівкампанії.

Нижче подаємо зразок політичного звідомлення:

Копія

ПОЛІТЗВОДКА ПРО СТАН НАСТРОЮ СЕЛЯНСТВА ПІД ЧАС ВЕСНЯНОЇ ПОСІВКАМПАНІЇ

на 14/ІІІ 1930 року.

Мисолаївка:

Приступили до практичної роботи, засіяли 17 дес. Настрій селян змінюється, але робота ще йде кволо. Відвертих виступів у полі нема.

Березніватка:

Настрій селянства поганий, завдяки розлагавчій роботи куркулів та підкуркульників*), а саме: в поселку Малоабрамчик члени с/ради та члени Виробничої ради СОЗ-у почали усупільнювати коней, в цей час прибула велика валка жінок з дрючками, палицями та іншими речами і вимагали, щоб ті хто звів коней забрали назад, а також намагалися прибити наших уповноважених РВК і РПК. Головним закоперщиком цієї штуки була Каняшнина Настя та її чоловік Каняшнин Михайло, — середняк. Під час ремонту конюшні в будинку бувшого землевласника Клишканя прийшла група жінок під керівництвом гром. Кононенка Дмитра, який агітував проти колективізації, кажучи: «Нам набридла панщина, а ви знов будете свої економії», одноразово закликав жінок нічого не

*) «Подкулачнікі» (рос.) — «підкуркульники» (укр.): селяни середняки.

успішнювати, ця агітація закінчилась тим, що жінка Кононенка Ганна вдарила голову с/ради тов. Коніняцького по обличчю, а потім ця група з ватажком Кононенком пішла до склепу посівзерна з вигуками: «Бий замок та забирай зерно».

При отводі землі індивідуального сектору на поселках Юрьівці та Володимирівці виступала організована група, як жінок, також і чоловіків, під керівництвом члена с/ради Підуста Кирила, накинулася на землепорядника тов. Ковсана, який був примушений тікати до М. Михайлівської сільради і коли тов. Ковсань вбіг в с/раду, то ті, що гналися вимагали, щоб їм видати тов. Ковсана кажучи: «Дайте отого поміщика, нащо ви його сховали» і зовсім не дали провадити землепорядження.

Настрій мас нікчемний ще й по таких виселкам: Грушево-Рудниціно та Червоне.

Бувший секретар с/ради Золотний Пилип середняк так агітує проти колективізації, кажучи: «Ви нас притискуєте, колектив це ярмо», а також малось і таке нездорове явище з боку голови КНС тов. Рязанова, який викликав до себе 28 чоловік бідноти, членів КНС за те, що вони не ходять успішнювати коней та реманенту, не погодивши ні з ким цей виклик, вкупі з чоловіками прийшли жінки, які підняли бешкет біля с/ради.

с. Червоно-Іванівка:

Настрій селянства Червоно-Іванівки та Коробчино був найкращий до 12/13/III, а тепер почались хвилювання та організовані виступи на с/р з вигуками: «Віддайте коней, віддайте посів-матеріал». Головна трудність передбачається при отводі індивідуального наділу. На 16/III — 1930 року.

с. Мало-Олександрівка:

Масовий СОЗ вплив в комуни Петровського. Були випадки, що жінки забирали своїх коней, які були успішнені, но після розяснючої роботи з заборони 9 коней, 3 повернули назад. Одна жінка зірвала цеп з конюшні і забрала свою коняку назад.

По маючимся відомостям з цими жінками проведено належну роботу з боку глитаїв*) села. До цього часу зі ст. Верховцево не представлено чистосортного зерна для посіву.

*) «Куркуль», «глітай», «кулак» — заможні селяни (зневажлива комуністична термінологія).

с. Кринички:

Прийшли до боронування поля. На 8-му кварталі заготована маса, не хоче одержувати землю, яка нарізана за Созівською землею, кажучи, що будемо сіяти на своїй землі так, як вона була до СОЗ-а. На 6-му кварталі настрій кепський, вимагають віддати землі, яка одійшла в СОЗ. На 9-му кварталі 14/III селяни демонстрували по селу, вимагали віддати назад землю і проти загальної застави землі СОЗ, а 15/III після роз'яснюючої роботи усі виїхали робити в поле дивлячись, що на їх вимоги не звертають уваги. Був випадок на 2-му кварталі, що з усаєспільнених 112 коней жінки забрали самовільно 66, но через деякий час здали назад. На виселку Діброва самі селяне забрали зерно і коні. Приступлено до роздачі посів-матеріалу.

с. Сурсько-Михайлівка:

Члени СОЗ-у організовано виїхали в поле орати землю. Чоловіки прийшли попередити, щоб не їхали, но Созівці не послухались, то через деякий час зібралось чоловіків 150 і більшість жінок стали загрожувати, що ми вас усіх поколимо вилами, як ви будете орать нашу землю. На 1-му кварталі селяни висунули такі вимоги:

а) дозволити самим сіяти індивідуально на своїй землі,

б) віддати назад землю,

в) вернути арештованих куркулів за агітацію проти СОЗ-у.

На 4-му кварталі жінки вооружились лопатами, побили члена СОЗ-а Дмитренка, який робив на полі, а потім стали бити Созівських коней, коли ті повернулись з поля. Визвали міліцію для порядку. Члени СОЗ-у кажуть, що на 16/III жінки готують зібрання без відому с/ради, для вжиття міроприємств проти СОЗ-у. На 3-му кварталі жінки побили члена СОЗ-у Якименка.

14/II — самовільно взяли з конюшні 10 коней. Настрій взагалі кепський.

Карнаухівські хутори:

Маються факти окремих виступів бідняків, які заготовані куркульнею, не бажають сіяти колективно, особисто жінки. Були випадки самовільно забирали усаєспільнених коней.

Семенівка:

На одному участку жінки загрожували членам СОЗ-а, які працювали в полі, кажучи, що як ви далі будете працювати

на нашій землі, то уб'єм. Спостерігається переброска «агітаторів» проти СОЗ-а з Червоно-Іванівки і Мало-Олександрівки.

16/III — приступлено к індивідуальному наділу землі.

с. Аул:

15/III вранці настрої селян був кепський, а ввечері після масової роботи хвилювання трішки притихли. В основному маса вимагає, щоб можна було користуватись землею по старій формі.

с. Романково:

На 3-му кварталі в 7 сотні є окремі виступи селян, які вимагають землю залишити так, як була раніш. Особисто на 7 сотні кажуть, що «як хто із членів СОЗ-у поїде орати, то зарубаєм лопатами».

Особисто виступають жінки. Зерно почти все роздано селянам.

с. Мало-Михайлівка:

На виселку Гнатівка було розібрано селянами засівматеріалу без відому сільради. Остання частина всіх виселків теж вимагає про видачу засівматеріалу для індивідуального засіву, кажучи: «Сіяти будемо тільки на своїх старих полях».

Бригада СОЗ-у виїхала працювати на нову нарізану землю СОЗ-у коло виселку Данилівка, де вся громада вийшла з кілками в руках та категорично заборонила сіяти й прогнала членів СОЗ-у з кінями та реманентом, чим зірвала засів. Члени СОЗ-у кажуть, що більше не їхатимуть на чужу землю, бо бояться, щоб їх не побили ті люди.

Виселок Володиміровка відмовляється від плану до двору за те, що їхню землю хочуть різати по землепорядкуванню і на загальних зборах відмовились від землепорядкування, засіваючи свої старі поля. 15/III землепорядника вигнано з поля й не дали працювати йому.

Настрої громадян ворожий, зовсім відмовляються від землі в разі дають далеко за межами Созівської землі, також, що насінного зерна немає «Все забрали».

с. Кам'янське:

Були випадки, коли робітники заводу, що мешкають на терені с. Кам'янського виступають проти СОЗ-у, а саме:

1-ий Половченко Опанас Іванович (Листопрокатний цех 7103) замість того, щоб явитись на збори самому, прислав жін-

ку, що вигукувала: «Треба виколоти очі тим, що вступають до СОЗ-у».

2-ий *Загребя Євгеній Евт.* (робочий механічного цеху) з'явився до правління СОЗ-у з вимогою аби виключити негайно з членів СОЗ-у, бо він зовсім не хоче мати до діла ні з якими СОЗ-ами.

3-ий *Козик Семен Філімонович* (Вагонний завод 20865) з'являється на збори з жінкою і аж надривається від крику: «Що це силоміць хотять записати нарід». В той час, як жінка його із другими жінками приклада всіх зусиль, щоб зірвати збори криком.

4-ий *Рустянський Іван* (робочий Ново-Силової) жінка його, з метою розвалити СОЗ, загрожує вбити зам. голови СОЗ-у.

5-ий *Котловий Микола* (робочий Дротового цеху) з'явився на ссипний пункт з вимогою, аби негайно роздали всім, без виключення засівматеріал, та агітує за те, щоб селянство засіяло землю, що відведена під молошну ферму ЦРК, та щоб кожний член СОЗ-у індивідуально засіяв землю, що відведено для СОЗ-у.

6-ий *Тягнирядно Василь* (вальцовщик Крицепрокатного цеха) заявив, що нікому не дозволить засівати його землю, що відведена для СОЗ-у та під молошну ферму ЦРК.

7-ий *Козик Аким* — (робочий Інбуду 6080) коли йому сотенний передав сповіщення на здачу з посівфонду, знищив її в присутності сотенного.

8-ий *Половченко Гаврило* (робочий Листопрокатного цеху) має землю, записавсь до СОЗ-у одержав довідку, а через деякий час з'явився до Міськради з вимогою виключити його зі списків созівців, бо він не хоче там бути.

9-ий *Суловий Тимошко* (Залізно-Прокатний цех) має землю, записався до СОЗ-у, але через два дні категорично заявив, що я робітник й СОЗ-у мені не треба.

с. Кринички:

Прийшли до боронування поля. На 8 кварталі була підкулачниками загітірована маса, що не хоче брати землю, що одрізана за СОЗ-ом, кажучи «сіятимемо на землі, що була наша до нарізки СОЗ-у».

На 6-му кварталі настрої дуже погані, вимагають землі, що відійшла під СОЗ.

На 9-му кварталі 14/III селяни влаштували демонстрацію, вимагаючи землю та виступаючи проти усуспільнення запашки землі СОЗ-ом.

Був випадок, коли на 2 кварталі жінки прийшли та забрали 66 усуспільнених коней (всього було 112) самовільно, але через деякий час поставили їх на місце.

На виселку Діброва селяни самовільно забрали до видачі засівматеріал.

с. Василівка:

О 3-ій годині вночі представник РВК заарештував 3-х куркулів, щоб із'яти та вів їх до сільради, але в той час коло сільради зібралося вже багато людей, які одбили заарештованих, а уповажнених закрили в кімнаті голови с/ради та стояли навкруги с/ради. Заарештованого голову с/ради селяни підвели до телефону, щоб визвав РВК для пояснення. Побили всі вікна в сільраді. По розмові з головою с/ради Карнаухівських хуторів т. Гаркушею виявилось, що експортовники хотіли побити уповноважених, але удалося їх стримати. Коли підходили до сільради то чули, як селяни кричали: «Чого до нас прислали Осаду» (уповажнений РВК).

с. Степанівка:

Підкуркульники зібрали самостійно збори, де добалакались, щоб зірвати весняну посівкампанію. На запитання: «Хто дав дозвіл на збори» один з них Костогриз Сидір відповів: «Ми самі собі розрішили». На запитання: «Чи дала дозвіл сільрада» — сказав — «Спочатку ми самі обговоримо, а потім підемо до сільради», на що було складено сільрадою акта з проханням притягти до відповідальности слідуючих громадян:

Авраменко Іван з дружиною, Авраменко Параску, Костогриз Сидір і його дружина Костогриз Онистина, Варивода Василь, Криворучко Васька, Кононенко Т. та Костогриз Лук'ян.»

Вищенаведена «політзводка» про настрій селянства під час посівкампанії й насильної колективізації лише одного Кам'янського (тепер Дніпродзержинського) району не потребує коментарів. Це документи про спротив українського селянства та терор московських вислужників по селах України. Кожного селянина чи селянку, чиї прізвища подавані в «політзводках», негайно заарештовувало ГПУ-НКВД і їх висилано за межі України в концтабори або розстрілювано.

III. Повстання було пляноване на 1931-32 рік

Ми, що пережили роки колективізації, стверджуємо, що українські селяни робили рішучий спротив колективізації масовими заворушеннями, а в деяких областях збройними повстаннями, але вони були криваво здушені московським окупантом, при активній співучасті місцевих кадрів з КП(б)У й комсомолу.

Коли б не була викрита підпільна діяльність СВУ-СУМ-у, то напевно події того часу, не лише в Україні, а й у цілому СССР пішли б іншим шляхом і штучного голоду в 1933 році Москва не встигла б перевести.

Зрадник українського народу, комуніст М. Скрипник писав:

«Спілка Визволення України» ясно усвідомлювала, що її плани на озброєне повстання проти радянської влади мають за собою єдину класову силу — українського куркуля. 300 тисяч куркулів на 30 мільйонів українського народу — така була та сила, що її українські контрреволюціонери розраховували підняти на «всенародне» озброєне повстання проти диктатури пролетаріату». (Микола Скрипник, «Статті й промови». Том I, ДВОУ, стор. 413-425. В-во «Пролетар»).

Але з України було вивезено на північ Росії не «... 300 тисяч куркулів на 30 мільйонів українського народу», як твердить чекіст М. Скрипник, а понад 600 тисяч національно-свідомих родин передового українського селянства, що становить понад 2,5 мільйони осіб. Одноразово з вивозом за межі України селян, вивозили також учасників та прихильників підпільної СВУ-СУМ, діячів і оборонців УАПЦ, як провідний актив визвольного руху в Україні, що їх було десятки тисяч.

IV. Штучно-створений голод

Щоб остаточно закріпити в Україні рабську систему колективізованого силою селянства Москва запланувала штучний голод. Банди місцевих активістів вишукували й забирали в селян усі харчі. Особливо забирали хліб в люті місяці морозів, 1933 року. Нижче містимо таємний документ*) грабіжництва, за підписом секретаря комуністичної партії Дніпропетровщини жида Хатаєвича і його секретаря жида Абрамовича:

*) Документ перекладено з російської мови.

Суворо таємно

**В закритому пакунку вручити
ЗІК всім РВК**

Дніпропетровське, телеграма.

22-го лютого 1933 р. 638/а

Четверту лютневу п'ятиденку засипано по області лише 135 тисяч пудів зерна супроти 160 тисяч пудів за минулу п'ятиденку. Тільки повною безвідповідальністю партійних організацій в цілому ряді районів, які з свого боку не проявили заходів у виконанні директив Обкома для розгортання роботи в колгоспній бригаді, можна пояснити подібні виключно ганебні наслідки п'ятиденки.

Досвід Токмакського й Запоріжського району доказує, що при сумлінному ставленні до директив партії, певних успіхів роботи в колгоспній бригаді можна досягнути, кращих вислідів заготовки зерна, всієї підготовки, чого досягнули багато районів.

Досвід цих районів доказує, що колгоспну масу розкачати можна, що рознесений і захований хліб є, тільки для цього потрібно як слід попрацювати.

Обком ще раз НАКАЗУЄ увесь районний актив повинен посилити свою боротьбу за успішне переведення посіву, за найкращу підготовку колгоспної бригади в роботі до весняного посіву, за засипку повністю фуражного фонду і доповнене надавання держпозички.

Обком ще раз пропонує змобілізувати всі сили, всю енергію за закріплення колгоспів на розкачування колгоспної маси на проявлення, заінтересовування успіхом посіву і ПОПЕРЕДЖАЄ, що коли після цього звернення він зустріне з черговими явищами інертності, байдужості, бездіяльності з боку районних керівників, як це мало місце в Токмакському, Молочанському, Вожедарівському і чимало других районах, то наше відношення до цих керівників буде як до абсолютно безнадійних людей, на котрих партія покладатись не може.

н. 0775404

Секретар Обкома: — (Хатаєвич)

Згідно: — (Абрамович)

Мову цього документу треба розуміти так, що наказується, «змобілізувати всі сили» в холодні морозні місяці 1933 року для грабування хліба в уже голодних селян.

Секретар Обкому КП(б)У Дніпропетровщини, Хатаевич пише, що «спрятаний хлеб» селянами треба знайти й забрати. Згідно цього наказу міліція рапортує:*)

УССР Управа Р. С. Міліції Днепропетровской області Р. С. міліції города Камянского 24/П — 1933 г., Н. 721

г. Запорожье-Камянское

Копія:

Секретно

Председателю Горсовета, секретарю Горпарткома, начальнику гор. Отд. ГПУ, Гор. прокурору

СПЕЦ. СВЕДЕНИЯ

По хлебозаготовке, за период 23-е февраля 1933 г.

Всего изъято:

по городу:

по селу:

Зерна — 304 кг.

Зерна — 4134 кг.

г. Каменское:

Утайка)** — Сорока Иван Алексеевич — рабочий, проживающий в гор. Каменском, перепрытал у себя зерно, вывезенное из села его сестрой, где в результате обиска, изъято — пшениці 119 кг. і проса 50 кг., заведено расследование.

Утайка — Шметько Николай, рабочий з-да ДГЗ перепрытал у себя зернохлеб, у которого в результате обиска изъято: пшениці — 48 кг., заведено расследование.

Добровольно сдано 6-ю лицами разного зерна — 87 кг.

с. Кринички:

Добровольно — Афанасьева Анна — проживает на 4-ом квартале, по открытию ями. Соцположение середнячка, на огороде открыла яму і сдала 150 кг. ячменя.

Добровольно — Солоная Марія Мартіновна — проживает на 3-м квартале, открыла под печкой яму і сдала ржі — 54 кг.

Добровольно — Черненко Алексей Матвеевич, прожив. на 8-м квартале, в конюшне открыл яму і сдал ржі — 10 центн.

Добровольно — Кірсань Харлампій, проживает на 1-м квартале, открыл яму і сдал разного зерна — 135 кг.

Добровольно — Завгородній Федор Грігорьевіч — открыл яму і сдал ржі — 35 кг. По соцположенію — едінолічнїк середняк.

*) Документ подаємо в оригіналі — російською мовою.

**) Утайка — приховано.

Добровольно — Глухой Семен, проживає на 4-м кварталі, по соціоложенію єдиної лічник-середняк, отримав яму і сів суржика*) — 330 кгр.

Добровольно — Зайченко Купріян член колхоза, отримав яму і сів різного зерна — 132 кгр.

Добровольно — Кірсань Феодосій — середняк, отримав яму і сів ржі — 152 кгр.

Добровольно — Куженко Іван по соц. пол. середняк, отримав яму і сів зерна — 250 кгр.

Добровольно — Рибка Андрей — по соц. пол. бідняк, отримав яму і сів суржика — 123 кгр.

Утайка — Літовченко Марія Мартиновна — по соц. пол. середнячка, проживає на 3-м кварталі, у неї виявлено яму, із якої вийнято 600 кгр. ячменю.

Утайка — Дробієв Сергій Арсеневич — по соц. пол. середняк на огорожі у неї виявлено яму і вийнято різного зерна — 211 кгр.

Утайка — Галабуза Наум Трофимович — по соц. пол. середняк, проживає на 6 кварталі — у неї в сараї виявлено яму і вийнято проса — 69 кгр.

Утайка — Лебедь Акуліна, по соц. пол. середнячка, проживає на 4 кварталі, у неї виявлено яму і вийнято ячменю — 70 кгр. і проса — 88 кгр.

с. Карнауховка:

Утайка — Назаренко Ніколай, по соц. положенію середняк, во дворі в стеблях від кукурузи у неї виявлена кукуруза і після очищення виявилось 320 кгр. кукурузи, яка на 50% іспорчена. Заведено кримінальне справу.

Утайка — Зіненко Константин, по соц. пол. середняк, працює на 3-дс ім. Петровського, у неї виявлено в печі різного зерна 240 кгр. Зіненко кандидат КП(б)У.

Утайка — Шульга Калістрат, по соц. пол. середняк, працює на 3-дс ім. Петровського, у неї в печі виявлено спрятаним різного зерна 98 кгр. Заведено расследование.

Нач. Управління Камської гор. міліції

Нач. Операт. Отдела: — (Грибченко)

З оригіналом згідно: — (Маловнік)»

*) Суржик — мішанина, змішане зерно жита, ячменю, пшениці, вівса тощо.

В іншому документі подається звітлення про підготовку до сівби в 1933 році таке:

«... Собрано посевматеріала по колхозному сектору — зернових 11, 24 центнера, картофеля — 2,50 центнера. Собрано посевматеріала по єдиноїчному сектору — зернових 35,27 цент., картофеля — 238,02 цент.».

А далі звітує:

«...обнаружено спрятаного хлеба в ямах — 24 цент.».

В наслідок такої «хлібозаготівлі», «посівкампанії» та інших грабунків, українське селянство опинилося без харчів й від початку 1933 року, до осені вимерло з голоду понад 7 мільйонів населення України.

Київ. Я студент Київського Інституту й живу в інтернаті на Хрещатику. Соняшний, чудовий весняний день місяця травня 1933 р. Я йду Хрещатиком до Інституту на лекції. Недалеко Миської Думи стоїть велика хура. Віз оточили переважно жінки, що плакали. На возі лежать сині, виснажені немовлята. Жінки плачуть над ними. Міліціонер приносить ще одне та йде вулицями й далі підбирає немовлят, яких підкидають самі матері, щоб врятувати їх від смерті.

Мій товариш студент Р-й, який працював у Миській Раді, в травні й червні 1933 р., інформував мене, що в Києві міліція підбирає щодня до 700 дітей і немовлят, яких матері приходять із сіл і підкидають в темних кутках вулиць, щоб врятувати життя своїм малятам.

В травні 1933 року Дніпром курсували пароплави на лінії Кременчук-Київ і до інших міст. Селянки-матері виносили на беріг Дніпра немовлят, клали їх на пісок, а самі ховалися в лози, приглядаючись, чи пароплав зупиниться й чи підберуть їхніх дітей? Щоденно цей пароплав підбирав від 300 до 500 таких дітей!

V. Вони є співучасниками народобивства

Як і 30 років тому, під час штучного голоду в Україні й на Кубані, так і тепер, політика великих держав майже не зміни-

лася що до поневолених Москвою народів, а в тому числі й українського.

Для тодішніх західніх держав голодоморне вбивство семи мільйонів українського народу було лише советським «експериментом». Західні держави дбали про власні інтереси коштом колоніальних і поневолених Росією націй.

Але найбільш підлу поведінку супроти не-російських народів в той час виконали наші сусіди: Польща, Румунія, Мадящина, Чехо-Словаччина. Всі вони є співучасниками московського народовбивства, бо торгували тоді з ССРСР, щоб мати свої вигоди коштом десятків мільйонів в'язнів по концтаборах ССРСР та невільничої колгоспної праці селян, стахановських норм робітників на фабриках і заводах. Цим великі й малі держави Заходу допомогли Москві скріпитись економічно, розбудуватись військово, щоб після другої світової війни поширити Російську імперію та поневолити нові мільйони не-російських народів, а в тому й сусідів України, які були глухі й німі до трагедії українського народу в 30-их роках.

Ми, українці, що опинилися на Заході, як свідки колективізації, штучного голоду й русифікації, переконалися, як Москва, при співучасті Західніх держав зуміла замаскувати штучний голод 1933 року в Україні та його наслідки.

VI. Волтер Дюранті — агент Москви

Про злочинні методи колективізації та про голодоморне народовбивство, дипломатичні представники, як також журналісти різних держав у Москві були детально обізнані. Але світова преса й уряди західнього світу не протестували проти цього злочину Москви. Навпаки, деякі кореспонденти, як наприклад, «Нью Йорк Таймс-у» Волтер Дюранті своїми дописами заперечували існування штучного голоду й насильну колективізацію в Україні.

ГУ СБУ має в своєму розпорядженні декілька чисел фотокопій «Нью Йорк Таймс»-у за 1933 рік. Коли в березні 1933 року в Берліні появилася перша вістка про те, що в Україні мільйони людей вмирають з голоду, що її подав англієць Геріт Джонс, то часопис «Нью Йорк Таймс» за 31-ше березня 1933 року помістив спростування власного кореспондента з Москви, Волтера Дюранті, що це **заперечував?**

В. Дюранті був дорадником президента США Д. Рузвелта в справі визнання, саме у 1933 році та нав'язання дипломатичних відносин США з ССРСР.

То ж нам, українцям, треба пом'ятати, що часопис «Нью Йорк Таймс» допомагав Москві замаскувати народовбивство в Україні у 1933 році!

За всі злочини в Україні взагалі, а за голод у 1933 році зокрема, відповідають москалі, як відповідають вони й за русифікацію. Бо в ССРСР вони є панівною імперіалістичною нацією, що поневолює всі інші не-московські народи!

Згадуючи про голод не можна оминати й найбільших вислужників московського колоніалізму, комуністів жидівського роду. Вони були активними співучасниками масового терору й голоду в Україні.

Треба з усією рішучістю викривати цих покидків жидівського народу, які вірно служать пануючій московській нації, що переслідують й допомагають Росії поневолювати не-російські народи. Мусимо викривати ворогів України й називати імена тих катів, чії руки в крові мільйонів жертв московського колоніалізму.

Звичайно, жидівський народ в цілому не відповідає за тих жидів, які були чи є катями не-російських народів, зокрема українського. Але фактом є, що десятки тисяч жидів в ЧК-ГПУ-НКВД-МВД, були і є прокурорами, слідчими й суддями, та разом з москалями вже винищили мільйони не-російських народів в ССРСР.

Московський вислужник, жид Лазар Каганович, користувався найбільшим довір'ям у Сталіна й посідав довгі роки пост генерального секретаря ЦК КП(б)У, що провадила масовий терор в Україні, а переїхавши до Москви, він був головним «спецом» у справах «українського націоналізму».

Секретарем Обкому КП(б)У Дніпропетровщини й Запоріжжя був жид Хатаєвич, який «перевиконав» у 1933 році план голодоморного народовбивства в промислових областях України. Цей Хатаєвич в кінці 1933 року був призначений Сталіном черговим «гауляйтером» України — першим секретарем ЦК КП(б)У та довершував голодоморне народовбивство, що його започаткував москаль П. Постишев.

Під час голоду в Україні, ГПУ-НКВД ССРСР очолював жид Ягода, якому підлягав увесь цей апарат в УССР.

А його заступником був начальник усіх концтаборів і тюрем ССРСР кривавий чекіст-жид Берман.

VII. Українські комуністи — зрадники свого народу

Велику національно-зрадницьку роль в підготовці голодоморного народовбивства в Україні відіграли місцеві українські комуністи, комсомольці та різні пристосуванці-активісти.

До верховодів з поміж них належали: Скрипник, Любченко, Затонський, Балицький, Чубар, Сербиченко, Полоз, Приходько та інші.

Ріжниця між комуністами українського роду й комуністами-москалями та комуністами-жидами була та, що українські комуністи уважали себе насамперед комуністами, інтернаціоналістами-марксистами, а вже потім українцями.

Почувалися, як москалі й комуністи жидівського роду, як упривілейована національна меншина в СРСР і зокрема в Україні. Комуністи-жиди, при кожній нагоді боронили й рятували своїх по крові людей, які провинились в тій чи іншій формі за часів Сталіна. І хоч більшість жидівського населення жило в Україні, але від голоду ніхто з них не вмер. Натомість українські комуністи вислужувались перед Москвою й спільно з москалями та жидами винищували своїх братів, що були проти московського червоного колоніалізму.

Колективізація українського селянства, запланована московськими колоніалістами на чолі зі Сталіном, провадилася при активній співучасті т. зв. «уряду» УССР. Скрипник, Чубар, Любченко, Петровський разом з Москвою знищили передове українське селянство й національну інтелігенцію.

Між українцями на еміграції опинилися й такі, що під Советами, разом з москалями здійснювали «здобутки жовтня» в Україні й будували «загірну комуну». І вони, щоб виправдати своє минуле, всіма засобами возвеличують і глорифікують Скрипника й інших українських зрадників, як «мучеників» і «борців» за Україну «трудового народу». Вони твердять, що українські комуністи протиставились плянам Москви і що, мовляв, ЦК КП(б)У робив спроби зменшити хлібозаготівлю, щоб не допустити до голоду в Україні. Але це брехня!

Для прикладу подаємо текст телеграми В. Чубаря в справі «ударної кампанії» збирання буряків:

Прийнята 7. 7. 1930 р. 9 год. 55 хв. Прийняв Воронін. Передає: Тугаєнко, з Харкова. Урядовий радіо-бюлетень.

«Райвиконкоми відповідають за вчасне закінчення копання буряків. Не зважаючи на категоричні директиви партії й уря-

ду, райвиконкоми, районів бурякосіяння, досі не розгорнули кампанії збирання буряка. Ударний п'ятиденник не досить використано для мобілізації громадської уваги й підсилення роботи. Утворилася реальна загроза зриву своєчасного збирання і переробки врожаю буряків. За неприпустиме відставання у виконанні завдань, щодо уборки буряка оголошується догану: Браславському, Синьківському, Камишанському, Оболяньському, Ново-Українському, Знаменському, Сквирському, Буринському, Вахматському, Бригадирівському і Ново-Городківському Райвиконкомам.

Прокуратурі республіки запропоновано розслідувати й притягнути до судової відповідальності райвиконкоми, правління райкоопспілки, і директорів комбінатів Синівського, Камишанського, Оболяньського, Ново-Українського, Бригадирівського і Березанського районів за зрив плану копання буряків.

Підкреслюю, відповідальність райвиконкомів за остаточне закінчення копання буряків до 15/Х. У випадках виключної потреби, застосовуйте трудгужвідбукт і інші засоби допомоги радгоспам і колгоспам на підставі директиви Раднаркому 15346/29 26/ІХ.

Голова Ради Народних Комісарів — Чубар»

Зміст радіо-бюлетеню показує, як «уряд» УССР батожив своїх підлеглих за невиконання його наказів. Отже, селяни були рабами колгоспів, а райвиконкоми їх наглядачами й погоничами.

VIII. Національний склад в'язнів концентраційних таборів

Берману підлягали не лише 15 мільйонів в'язнів по концтаборах і тюрмах ССРСР, але й запроторені на «вільну висилку» два з половиною мільйони українських селян, яких вивезли з України під час колективізації, більша половина з яких загинула.

Автор цих рядків понад шість років перебував по тюрмах і концтаборах ССРСР. Мене було заарештовано в червні 1933 року в Києві за участь у підпільній студентській організації, що продовжувала ідеї СВУ-СУМ-у. Перебував я, й інші члени, під слідством шість місяців та був засуджений на п'ять років концтаборів ББК (Біломорсько-Балтійського Каналу).

Весною 1935 року я зі своїм побратимом втікав з концтабору. Три тижні ми блукали лісами, болотами, озерами, але го-

лодні й безсилі (бо наїлись отруйних грибів) були схоплені НКВД-істами. На голодному пайку, опухлі, три місяці були під слідством та засуджені на один рік штрафного ізолятора. В страшних умовах ізолятора відбули цю кару, а потім перекинули нас в загальний концтабір «Водораздел» (ББК) на лісорозробку.

В червні 1938 року, в той самий день, коли кінчився термін мого ув'язнення, згідно вироку трійки ГПУ від 1933 року мене було заарештовано вже в концтаборі — з метою не випустити на волю. Це було за часів ката Єжова. Під слідством НКВД я в концтаборі перебував шість місяців в ізоляції в м. Медвежа Гора. Але в осені 1938 р. Єжова замінив Берія і я в 1939 році, разом з іншими, опинився на волі.

Під час слідства мене допитували 16 слідчих, які за національністю були: москалі — 6, жиди — 8, латиші — 1, українці — 1.

Під час мого перебування по тюрмах і концтаборах СРСР я підраховував кількість в'язнів за національною приналежністю. Наприклад, при перевірках і викликах — по прізвищах або за запитом (при виклику) про «національність» і відповіддю в'язня.

Але детальніші цифри я діставав у кожному концтаборі з картотек УРЧ («Учотно-Распределительная Часть»). Я скрізь намагався знайти земляків, які працювали при УРЧ й заводив з ними дружні зв'язки й коли ми входили в довір'я то я дізнавався про кількість в'язнів та їх національний склад.

Від 1933 року по кінець 1938 року в тих концтаборах, де я перебував, національний склад в'язнів був приблизно такий: українці становили 49%, росіяни — 15%, а 36% це були: білоруси, поляки, німці, фіни, народи Кавказу, народи Сходу: туркмени, узбеки, казахи, татари й інші. При тому в числі 15% росіян, політичних було не більше 1,5%, а решту становили т. зв. «соціально-близькі», тобто переважно кримінальні елементи. Українці на 99% були засуджені по політичних статтях або по статті від 7. VII. 1932 р. (за зривання колосків).

На будівництві Біломорсько-Балтійського Каналу (ББК) було понад 300 тисяч в'язнів, дві третини яких становили українці, що в більшості й загинули.

З М І С Т

	Стор.
1. 30-річчя голоду й хвилювисти	5
2. Протестаційні збори в Чикаго проти зловживання жертвами голоду	16
3. Дискусія та схвалення Резолюцій	21
4. Сталінсько-хрущовське охвістя — доповідь, В. Коваль	28
5. Додаток:	
Резолюції й Постанови Першого Крайового З'їзду СВУ в США	57
*** Заклик	72
Куди спрямовує УРДП ДОБРУС в США?	74
Злочинна діяльність Миколи Степаненка	76
У справі п. М. Степаненка	77
Резолюції Протестаційних Зборів українців Нового Ульму	78
Кілька слів про т. зв. «хвилювизм» на еміграції — проф. В. Державин	80
Ніякої української ідеї	82
Відкритий лист до Івана Багряного — «Східняк»	84
Іван Багряний паплюжить Т. Г. Шевченка	85
З документів протихвилювистської акції	86
Московський агент М. Вербицький	88
«Ловіть злодія!»	90
Паки і паки: хвилювизм	92
Закордонне представництво крайової фікції	93
6. Хто допомагає Москві замаскувати народовбивство 1933 року? — О. Калиник	97
I. Як Москва підготувляла голод?	97
II. Руїнування українського села після викриття СВУ—СУМ	98
III. Повстання було пляноване на 1931-32 рік	109
IV. Штучно-створений голод	109
V. Вони є співучасниками народовбивства	113
VI. Волтер Дюранті — агент Москви	114
VII. Українські комуністи — зрадники свого народу	116
VIII. Національний склад в'язнів концентраційних таборів	117

ЧИТАЙТЕ!

ПОШИРЮЙТЕ!

Пресовий орган Спілки Визволення України

МІСІЯ УКРАЇНИ

«Місія України» — бореться російський колоніалізм в Україні, його диверсійні пляни в некомуністичному світі, а зокрема т. зв. «прогресистів», які серед українців на чужині виконують завдання московсько-комуністичної п'ятої колонії;

— викриває й бореться на всіх відтинках життя української еміграції пропагаторів «зміновіховства» «реалітетів» та виславлювачів «хвильовизму» й «націонал-комунізму», які сприяють поневоленню українського народу Росією;

«Місія України» — займає становище в усіх питаннях, що відносяться до української визвольної політики;

— інформує українців на чужині про життя українського народу в червоно-московській колоніальній імперії СРСР і в УРСР;

— сприяє об'єднанню всіх українських патріотів на базі безкомпромісного самостійництва.

Ціна одного примірника 40 центів (США й Канада).

Набувати в Адміністрації Видавництва:

**„Mission of Ukraine“
Box 51, Postal Station „C“,
Toronto 3, Ontario, Canada.**

Ціна 1.50 амер. дол.